

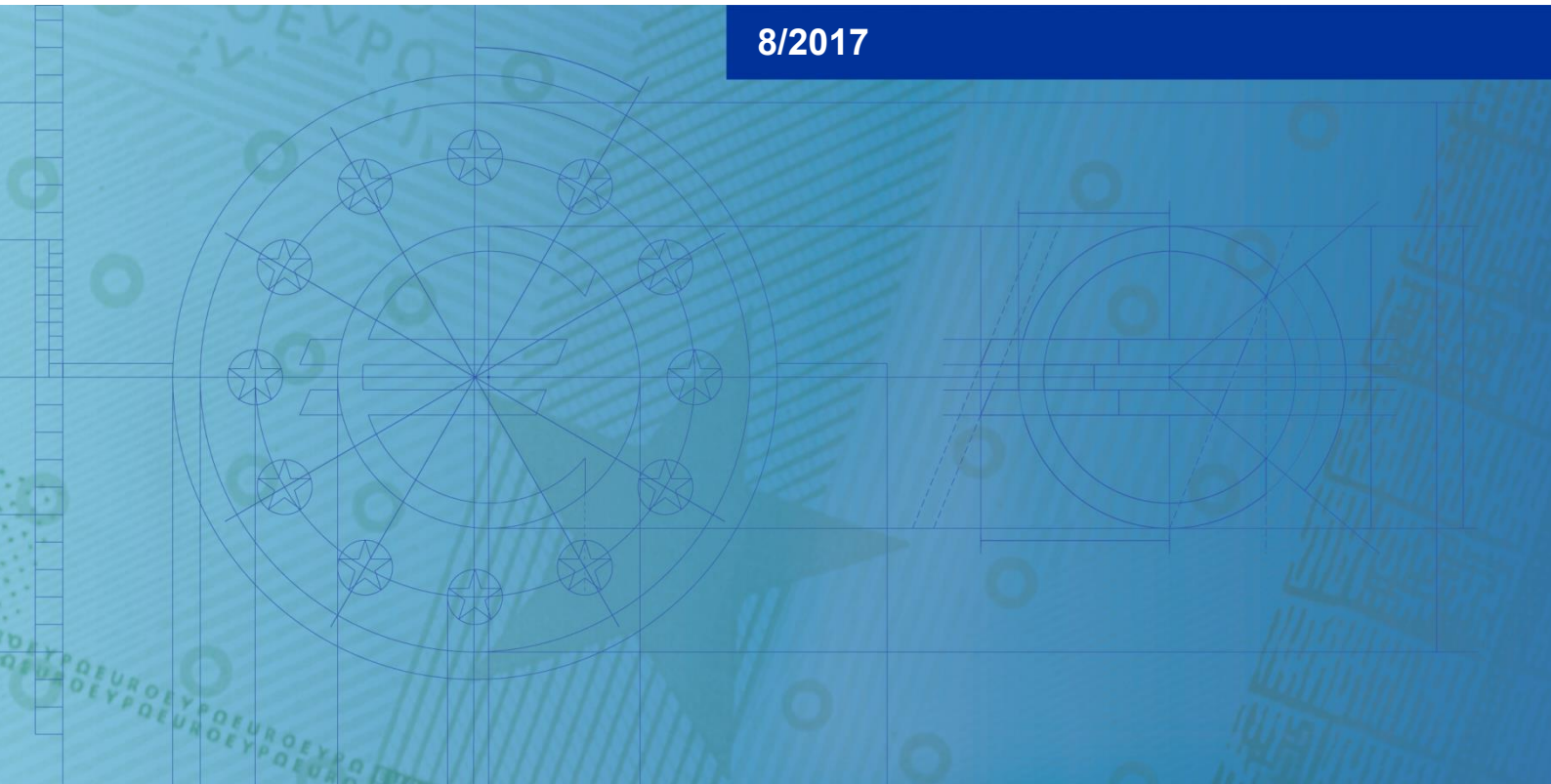

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

Tautsaimniecības Biļetens

8/2017

Saturs

Tautsaimniecības un monetārās norises	2
Kopskats	2
1. Ārējā vide	5
2. Finanšu norises	11
3. Saimnieciskā darbība	16
4. Cenas un izmaksas	22
5. Nauda un kredītu atlikumi	27
6. Fiskālās norises	34
Ielikumi	36
1. Kas virza metālu cenas?	36
2. Likviditāte un monetārās politikas operācijas (2017. gada 26. jūlijs–31. oktobris)	41
3. Nesenā uz apsekojumiem balstīto rādītāju stiprība: ko tā liecina par reālā IKP pieauguma apjomu?	45
4. Ko ECB aptauja <i>Survey of Professional Forecasters</i> ļauj uzzināt par euro zonā notiekošās darba tirgus dinamikas uztveri	50
5. Budžeta plānu projektu pārskatīšanas novērtējums 2018. gadam	54
Raksti	
1. <i>The oil market in the age of shale oil</i> (Naftas tirgus slānekļa naftas laikmetā) ¹	
2. <i>The impact of global value chains on the macroeconomic analysis of the euro area</i> (Globālo vērtību ķēžu ietekme uz euro zonas makroekonomisko analīzi) ¹	
Statistika	59

¹ Raksti pieejami šā izdevuma angļu valodas versijā ECB interneta vietnē.

makroekonomiskajām iespēju aplēsēm IKP pieauguma perspektīva koriģēta un būtiski paaugstināta. Gaidāms, ka pašreizējo euro zonas tautsaimniecības izaugsmi arī turpmāk veicinās ECB monetārās politikas pasākumi. Turklāt privāto izdevumu un privātā patēriņa pieaugumu veicina mazāka nepieciešamība samazināt aizņemto līdzekļu īpatsvaru un labāki darba tirgus nosacījumi. Uzņēmumu pelnītspējas uzlabošanās un ļoti labvēlīgi finansēšanas nosacījumi turpina veicināt ieguldījumu uzņēmējdarbībā atjaunošanos, bet notiekošā globālā ekonomiskā izaugsme turpina labvēlīgi ietekmēt euro zonas eksportētājus.

Saskaņā ar Eurostat ātro aplēsi euro zonas valstu SPCI gada inflācija

2017. gada novembrī bija 1.5% (oktobrī – 1.4%). Vienlaikus pamatā esošās inflācijas rādītāji pēdējā laikā nedaudz pazeminājušies, un to daļēji noteikuši īpaši faktori. Pamatojoties uz pašreizējām biržā tirgotu naftas nākotnes līgumu cenām, gaidāms, ka nākamajos mēnešos kopējā gada inflācija, visticamāk, samazināsies, lielākoties atspoguļojot ar enerģijas cenām saistīto bāzes efektu ietekmi, bet pēc tam atkal pieaugs. Gaidāms, ka vidējā termiņā pamatā esošā inflācija pakāpeniski palielināsies, un to veicinās ECB monetārās politikas pasākumi, turpmāka ekonomiskā izaugsme, atbilstoša tautsaimniecībā neizmantoto resursu apjoma mazināšanās un straujāks darba samaksas kāpums.

Šis novērtējums kopumā atspoguļots arī Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskajās iespēju aplēsēs euro zonai, paredzot, ka SPCI gada inflācija 2017. gadā būs 1.5%, 2018. gadā – 1.4%, 2019. gadā – 1.5% un 2020. gadā – 1.7%. Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2017. gada septembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm SPCI kopējās inflācijas perspektīva koriģēta un paaugstināta, galvenokārt atspoguļojot augstākas naftas un pārtikas cenas.

Jaunākajās speciālistu iespēju aplēsēs arī prognozēts, ka euro zonas valstu valdības budžeta deficīts iespēju aplēšu periodā turpinās samazināties galvenokārt saistībā ar ciklisko nosacījumu uzlabošanos un procentu maksājumu sarukumu. Paredzams, ka euro zonas kopējā fiskālā nostāja kopumā būs neitrāla. Gaidāms, ka euro zonas valstu valdības parāda attiecības pret IKP rādītājs turpinās pazemināties, tomēr tas notiks no joprojām augsta līmeņa.

Noslēdzot ekonomisko novērtējumu, monetārā analīze liecina, ka oktobrī un 2017. gada 3. ceturksnī saglabājās stabils naudas rādītāju pieauguma temps. Plašās naudas rādītājs oktobrī joprojām palielinājās par 5% atbilstoši kopš 2015. gada vidus vērotajam stabilajam tempam. Turpinājās arī privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma kāpuma tempa atjaunošanās. Tiek lēsts, ka 2017. gada 3. ceturksnī pieaugusi NFS kopējā ārējā finansējuma gada plūsma, atspoguļojot banku veiktās kredītēšanas dinamikas uzlabošanos un parāda vērtspapīru emisijas palielināšanos.

Monētārās politikas lēmumi

Pamatojoties uz regulāro tautsaimniecības un monetāro analīzi, Padome apstiprināja, ka joprojām nepieciešams būtiskā apjomā īstenot stimulējošas monetārās politikas pasākumus, lai nodrošinātu stabilu inflācijas atgriešanos

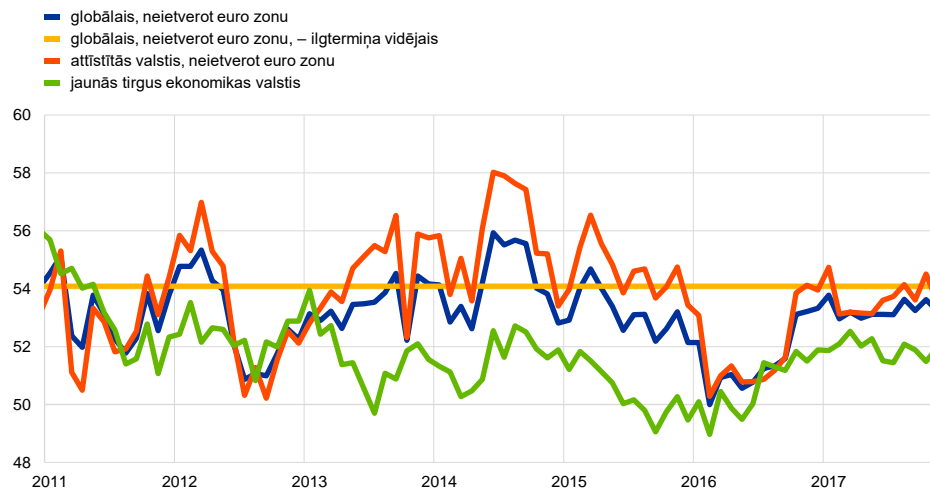
līmenī, kas zemāks par 2%, bet tuvu tam. Padome nolēma nemainīt galvenās ECB procentu likmes un joprojām paredz, ka tās saglabāsies pašreizējā līmenī ilgāku laiku un daudz ilgāk par neto aktīvu iegāžu periodu. Attiecībā uz nestandarta monetārās politikas pasākumiem Padome apstiprināja savu nodomu turpināt veikt neto aktīvu iegādes aktīvu iegādes programmas (AIP) ietvaros. Sākot ar 2018. gada janvāri, neto aktīvu iegādes tiks veiktas ar mēneša apjomu 30 miljrd. euro, un tās turpināsies līdz 2018. gada septembra beigām vai, ja nepieciešams, ilgāk, bet jebkurā gadījumā līdz brīdim, kad Padome būs pārliecinājusies, ka vērojama noturīga inflācijas līmeņa korekcija atbilstoši tās inflācijas mērķim. Turklāt Padome atkārtoti apstiprināja, ka tad, ja perspektīva kļūs mazāk labvēlīga vai finansiālie nosacījumi neatbildīs turpmākai virzībai uz noturīgu inflācijas līmeņa korekciju, tā būs gatava palielināt AIP apjomu un/vai ilgumu. Padome arī uzsvēra, ka Eurosistēma nodrošinās AIP ietvaros iegādāto vērtspapīru pamatsummas atkārtotu ieguldīšanu, pienākot šo vērtspapīru dzēšanas termiņam, ilgāku laiku pēc tam, kad tiks pārtrauktas neto aktīvu iegādes, un jebkurā gadījumā tik ilgi, cik tas būs nepieciešams.

1. attēls

Globālais apvienotais produkcijas izlaides IVI

(difūzijas indekss)

Avoti: Haver Analytics, Markit un ECB speciālistu aprēķini.

Piezīmes. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada novembrī. "Ilgtermiņa vidējais" attiecas uz periodu no 1999. gada janvāra līdz 2017. gada novembrim.

Monetārajās politikās vērojamas dažas atšķirības, tomēr kopumā finanšu nosacījumi pasaulē joprojām ir labvēlīgi.

Tirgi vēl arvien paredz ļoti pakāpenisku stingrākas monetārās politikas ieviešanu ASV. Federālā atklātā tirgus komisija (FOMC) septembra sanāksmē nemainīja monetārās politikas procentu likmes, bet nolēma sākt samazināt Federālo rezervju sistēmas bilanci. Decembrī atbilstoši tirgus gaidām notika procentu likmju kāpums. Gaidas, ka Apvienotajā Karalistē tiks ieviesti stingrāki nosacījumi, ko apstiprināja oficiālās monetārās politikas procentu likmes paaugstināšana, turpināja nostiprināties, inflācijai pārsniedzot mērķrādītāju un turpinoties augšupvērstam spiedienam uz cenām nesen vērotās Lielbritānijas sterliņu mārciņas kursa pavājināšanās dēļ. Japānas Banka Japānā saglabāja stimulējošu monetārās politikas nostāju. Ķīnā, lai mazinātu aizņemto līdzekļu īpatsvaru finanšu sistēmā, Ķīnas Tautas banka kopš gada sākuma iāvusi finanšu nosacījumiem kļūt stingrākiem, paaugstinot tās atklātā tirgus procentu likmes un virzot starpbanku procentu likmes augšup. Citas jaunās tirgus ekonomikas valstis, t.sk. Indija un dažas izejvielu eksportētājvalstis, inflācijas spiedienam mazinoties un valūtas kursam nostiprinoties, pazemināja politikas procentu likmes. Kopumā finanšu tirgus noskaņojums attīstītajās valstīs saglabājies optimistisks, vērojot cenu kāpumu kapitāla tirgos un turpmāku svārstīguma samazināšanos. No jaunajām tirgus ekonomikas valstīm procentu likmes sarukušas dažādās lielākajās tautsaimniecībās, veicinot nelielu finanšu nosacījumu stingrības samazināšanos, un strauji augušas kapitāla ieplūdes.

Nākotnē paredzams, ka ekonomiskā aktivitāte pasaules līmenī joprojām kopumā būs stabila, tomēr norises dažādās valstīs būs būtiski atšķirīgas.

Attīstīto valstu perspektīvā gaidāms spēcīgs kāpums, kas iespēju aplēšu periodā palēnināsies, atvēršanās procesam (īpaši ASV un Japānā) sasniedzot augstāko punktu un ražošanas apjoma starpībām pamazām izzūd, savukārt paredzams, ka Apvienotajā Karalistē izaugsmes rādītājs joprojām nebūs augsts. Jauno tirgus

ekonomikas valstu perspektīvu labvēlīgi ietekmē izejvielu eksportētājvalstu (īpaši Brazīlijas un Krievijas) atveseļošanās. Izaugsme Indijā un Ķīnā vēl arvien ir stabila, bet paredzams, ka, ņemot vērā potenciālās izaugsmes palēnināšanos, Ķīnas pieauguma trajektorija pazemināsies. Kopumā šīs tendences pamatā savstarpēji kompensējas, nodrošinot stabilu pasaules IKP izaugsmes perspektīvu.

Izaugsmes potenciāls vairākumā attīstīto un jauno tirgus ekonomikas valstu pēdējos gados samazinājies, un paredzams, ka tas stabilizēsies zemākā līmenī nekā pirms krīzes. Attīstītajās valstīs mazinājies kapitāla devums, jo pēc finanšu krīzes saruka ieguldījumu kāpums, ko noteica krīzei sekojošā pieprasījuma perspektīvas gaidu pavājināšanās vienlaikus ar stingrākiem finanšu nosacījumiem un paaugstinātu nenoteiktību. Ieguldījumi saruka arī jaunajās tirgus ekonomikas valstīs (īpaši – izejvielu eksportētājvalstīs). Izaugsmes potenciāla pasliktināšanos vairākās valstīs veicinājusi arī demogrāfisko tendenču atbalsta vājināšanās.

Paredzams, ka ASV aktivitāte stabila iekšzemes pieprasījuma apstākļos saglabāsies spēcīga. Ierobežotajam darbaspēka piedāvājumam pakāpeniski atspoguļojoties straujākā darba samaksas pieaugumā un labvēlīgiem finanšu nosacījumiem veicinot labklājību, stabila ieguldījumu un patēriņa kāpuma apstākļos turpināsies atveseļošanās. Turklāt ārējā pieprasījuma pastiprināšanās un nesensais ASV dolāra kursa kritums arī veicinās ASV perspektīvas uzlabošanu. Domājams, ka, sākot ar nākamo gadu, zināmu stimulu dos nodokļu reforma un ar to saistītā fiskālo pasākumu pakete. Tomēr prognozējams, ka IKP izaugsme vidējā termiņā pakāpeniski palēnināsies, atgriežoties potenciālajā līmenī.

Gaidāms, ka Apvienotajā Karalistē augstas nenoteiktības apstākļos saglabāsies samērā neliels reālā IKP pieaugums. Paredzams, ka nesensā ekonomiskās aktivitātes palēnināšanās, ko noteica privātais patēriņš, mājtsaimniecībām sākot izjust inflācijas kāpuma un reālās darba samaksas pieauguma sarukuma ietekmi, turpināsies nākamajos ceturkšņos. Samērā vājas izaugsmes gaidas atspoguļo augstās nenoteiktības un pēc Apvienotās Karalistes referenduma par dalību ES vērotā straujā Lielbritānijas sterliņu mārciņas kursa krituma ietekmes turpināšanos.

Gaidāms, ka Japānā tautsaimniecības izaugsme joprojām būs noturīga, un to veicinās gan iekšzemes, gan ārējie faktori. Lai gan fiskālā atbalsta samazināšana, visticamāk, palēninās izaugsmi, paredzams, ka ekonomisko aktivitāti veicinās ārējā pieprasījuma nostiprināšanās, privāto ieguldījumu pieaugums, kas saistīts ar lielāku peļņu un darbaspēka un jaudu deficīta kāpumu, kā arī labvēlīgi finansēšanas nosacījumi. Tomēr gaidāms, ka 2019. gada oktobrī plānotajai PVN paaugstināšanai pēc tās īstenošanas būs negatīva ietekme uz ekonomisko aktivitāti.

Ķīnā aktivitātes kāpums joprojām ir spēcīgs, un to veicina noturīgs patēriņš un vēl arvien dinamisks mājoķļu tirgus. Tuvākās nākotnes perspektīvu pamatā nosaka valsts pastiprinātā pievēršanās stabilas izaugsmes nodrošināšanai, ņemot vērā notiekošo politisko pāreju, bet vidējā termiņā tiek pieņemts, ka ilgstošās strukturālās reformas tiks pakāpeniski īstenotas, nosakot vienmērīgu izaugsmes palēnināšanos.

Gaidāms, ka ekonomiskā aktivitāte Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstīs tuvākajā laikā pastiprināsies, un to noteiks ieguldījumu atjaunošanās un spēcīgs privātais patēriņš. Nākotnē tautsaimniecības izaugsmi joprojām galvenokārt noteiks iekšzemes pieprasījums, ņemot vērā situācijas uzlabošanos darbaspēka tirgos un ES līdzekļu apguves palielināšanos.

Pēc dziļās recesijas turpinās lielo izejvielu eksportētājvalstu atveseļošanās.

Krievijā apsteidzošie rādītāji signalizē par atveseļošanās tempa samazināšanos īstermiņā, tomēr paredzams, ka vēlāk izaugsme atjaunosies. To veicinās naftas cenu kāpums, Krievijas rubļa kursa paaugstināšanās un inflācijas sarukums. Gaidāms, ka vidējā termiņā izaugsmes temps saglabāsies neliels, ņemot vērā fiskālās problēmas, kas negatīvi ietekmē uzņēmējdarbības vidi, kā arī ieguldījumu pamatlīdzekļos un strukturālo reformu trūkumu, kas mazina Krievijas iespējas kāpināt piedāvājumu. Brazīlijā, lai gan jau atkal vērojama politiskā nenoteiktība nepārtraukti nelabvēlīgi ietekmē ieguldījumus uzņēmējdarbībā un iedzīvotāju patēriņu, mazāk stingri finanšu nosacījumi vienlaikus ar monetārās stimulēšanas pasākumu pastiprināšanu un tirdzniecības nosacījumu uzlabošanos veicinās ekonomisko izaugsmi vidējā termiņā.

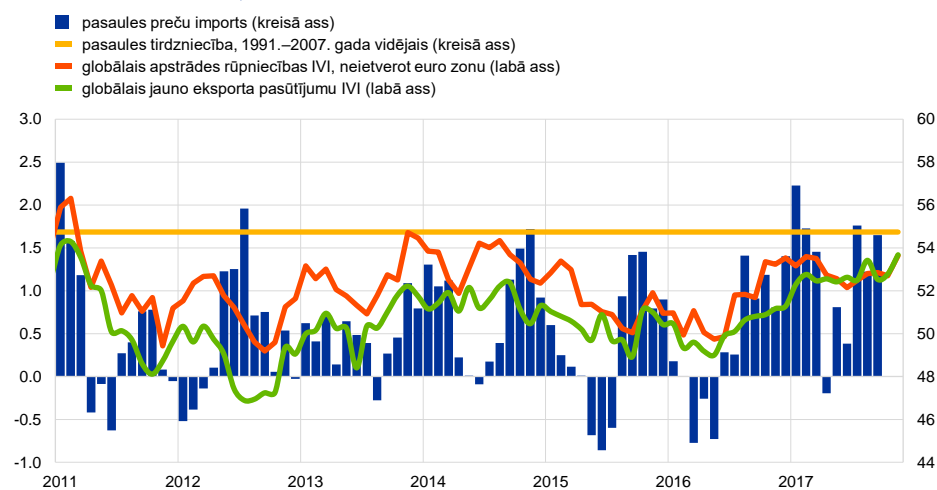
Pasaules tirdzniecības izaugsme 2. ceturksnī vēl arvien bija stabila, un tuvākā laika perspektīva joprojām ir pozitīva.

Pasaules preču importa kāpuma temps liecina, ka 3. ceturksnī turpinājās stabila pasaules tirdzniecības izaugsme (sk. 2. att.). Preču importa apjoms septembrī palielinājās par 1.6% (triju mēnešu pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trijiem mēnešiem). To galvenokārt noteica strauja importa pieauguma atjaunošanās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs, sevišķi Āzijā un Latīņamerikā. Turpretī attīstītajās valstīs ASV un Japānas septembra dati ir negatīvi, apstiprinot nacionālo kontu datu publiskojumos pieejamo informāciju par preču un pakalpojumu importa sarukumu. Šķiet, ka apsteidzošie rādītāji apstiprina spēcīgu pasaules tirdzniecības dinamiku, jauno eksporta pasūtījumu globālajam IVI 4. ceturksņa sākumā saglabājoties augstā līmenī.

2. attēls

Pasaules preču tirdzniecība

(kreisā ass: triju mēnešu pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trijiem mēnešiem;%; labā ass: difūzijas indekss)

Avoti: Markit, CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis (CPB) un ECB aprēķini.
Piezīme. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada novembrī (apstrādes rūpniecības globālais IVI), 2017. gada oktobrī (jauno eksporta pasūtījumu globālais IVI) un 2017. gada septembrī (tirdzniecība).

Tālākā nākotnē gaidāms turpmāks pasaules tirdzniecības kāpums. Spēcīgi tirdzniecības rādītāji un apsekojumu rādītāji vienlaikus ar atkārtotiem kāpumu veicinošiem pārsteigumiem varētu norādīt, ka cikliskās izaugsmes temps pasaules tirdzniecībā ir augstāks, nekā iepriekš paredzēts, saistībā ar ciklisko uzplaukumu un ieguldījumu atjaunošanos.

Kopumā gaidāms, ka iespēju aplēšu periodā turpināsies spēcīga globālā izaugsme. Saskaņā ar Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm gaidāms, ka pasaules reālā IKP pieauguma kāpums (neietverot euro zonu) paātrināsies no 3.7% 2017. gadā līdz 3.9% 2018. gadā, bet 2020. gadā pakāpeniski atgriezīsies 3.7% līmenī. Šādu dinamiku galvenokārt nosaka pakāpeniska tempa samazināšanās iespēju aplēšu periodā tajās attīstītajās valstīs, kur cikls vairāk pietuvojies augstākajam punktam. To kompensē dinamikas pastiprināšanās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs, sevišķi Latīņamerikā. Prognozēts, ka euro zonas ārējais pieprasījums pieaugs par 5.5% 2017. gadā, par 4.4% – 2018. gadā, par 3.8% – 2019. gadā un par 3.5% – 2020. gadā. Salīdzinājumā ar 2017. gada septembra iespēju aplēsēm pasaules IKP prognoze 2017. un 2018. gadam tikai nedaudz paaugstināta. Euro zonas ārējā pieprasījuma izaugsme visā aplēšu periodā koriģēta un paaugstināta, atspoguļojot datu pārskatīšanu un pozitīvāku viedokli par gaidāmajām vidējā termiņa norisēm.

Globālās aktivitātes perspektīvas riski īstermiņā ir augšupvērsti, bet vidējā termiņā – joprojām vairāk lejupvērsti. Attiecībā uz augšupvērstajiem riskiem pastāv iespēja, ka noskaņojuma uzlabošanās noteiks straujāku, nekā gaidīts, aktivitātes atjaunošanos. Apjomīgāki, nekā gaidīts, fiskālās stimulēšanas pasākumi atbilstoši pašlaik ASV Kongresā apspriestajiem arī ir mērens ASV un globālo izaugsmi palielinošs risks. Tomēr vidējā termiņā dominē lejupvērstie riski, piemēram, tirdzniecības protekcionisma pieaugums; globālo finanšu nosacījumu stingrības negaidīta paaugstināšanās, kas īpaši varētu ietekmēt ievainojamās jaunās tirgus ekonomikas valstis; iespējami traucējumi saistībā ar reformu un liberalizācijas procesu Ķīnā un politiskā un ģeopolitiskā nenoteiktība, t.sk. saistībā ar sarunām par Apvienotās Karalistes un Eiropas Savienības attiecībām nākotnē.

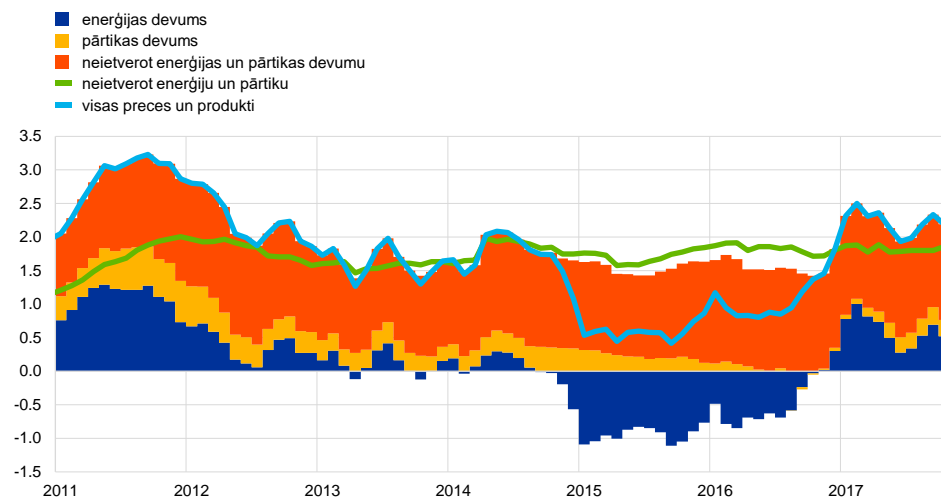
Pasaules cenu norises

Globālā patēriņa cenu inflācija oktobrī, mazinoties enerģijas cenu kāpuma tempam, nedaudz saruka. Pēc palielināšanās dažos iepriekšējos mēnešos, pakāpeniski pastiprinoties enerģijas cenu devumam, oktobrī patēriņa cenu gada inflācija OECD valstu reģionā samazinājās līdz 2.2% (sk. 3. att.). Tomēr, neietverot pārtiku un enerģiju, OECD gada inflācija, kas iepriekšējos piecus mēnešus stabili turējās 1.8% līmenī, pieauga līdz 1.9%.

3. attēls

OECD patēriņa cenu inflācija

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %; devums; procentu punktos)

Avots: OECD.

Piezīme. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada oktobrī.

Pēdējās nedēļās naftas cenas turpinājušas paaugstināties. Brent jēlnaftas cenas no 50 ASV dolāriem par barelu augusta vidū nesen pakāpušās līdz vairāk nekā 64 ASV dolāriem par barelu. Cenu kāpumu veicināja ģeopolitiskā spriedze Tuvajos Austrumos un nesenās norises Venecuēlā, gaidu nostiprināšanās attiecībā uz to, ka OPEC un ārpus OPEC esošo valstu vienošanās par piegādes samazināšanu tiks pagarināta ilgāk par 2018. gada martu (ko apstiprināja 2017. gada 30. novembrī pieņemtais lēmums par faktisko pagarinājumu līdz 2018. gada beigām), un stabils naftas pieprasījums. Naftas nākotnes līgumu cenas liecina, ka naftas cenas salīdzinājumā ar pašreizējo līmeni samazināsies – līdz aptuveni 61 ASV dolāram par barelu 2018. gadā un līdz 58 ASV dolāriem par barelu 2019. gadā. Turpretī neenerģijas preču cenas dažās pēdējās nedēļās nedaudz sarukušas, lai gan dzelzs rūdas kotētās cenas palielinājušās. 1. ielikumā sīkāk aplūkoti metālu cenas virzošie faktori, sadalot tos atbilstoši pieprasījuma un piedāvājuma puses ietekmei.

Turpmāk gaidāms, ka globālā inflācija lēnām paaugstināsies. Lai gan pašreizējā naftas nākotnes līgumu cenu līkne iespēju aplēšu periodā paredz nelielu naftas cenu samazināšanos, liecinot par ļoti ierobežotu enerģijas cenu ieguldījumu inflācijas kāpumā, paredzams, ka lēni sarūkošais neizmantojamo jaudu līmenis pasaules mērogā veicinās pamatinflācijas pieaugumu.

2. Finanšu norises

Kopš ECB Padomes 7. septembra sanāksmes, kurā tika apspriesti monetārās politikas jautājumi, euro zonas valstu valdības obligāciju peļņas likmes nedaudz sarukušas. Samazinājušās arī uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpības, bet euro zonas nefinanšu sabiedrību (NFS) kapitāla vērtspapīru cenas palielinājušās. To noteica uzskats par ģeopolitisko risku samazināšanos. Vienlaikus uzņēmumu obligāciju un kapitāla vērtspapīru novērtējumu joprojām atbalstījusi spēcīga tautsaimniecības perspektīva. Valūtas tirgos euro kurss kopumā saglabājies nemainīgs.

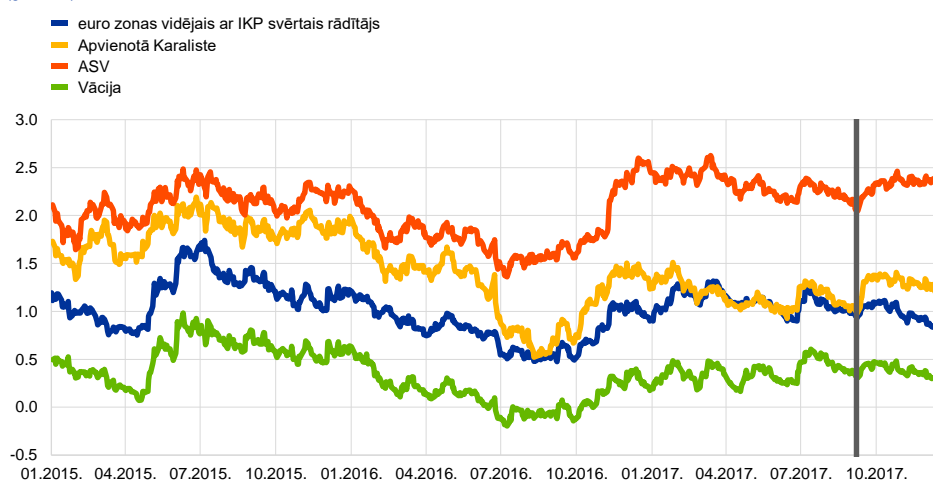
Euro zonas valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes kopš septembra sākuma nedaudz samazinājušās.

Aplūkojamā periodā (no 2017. gada 7. septembra līdz 13. decembrim) valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme Vācijā pieauga par 2 bāzes punktiem (līdz 0.32%; sk. 4. att.). Tomēr euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmju vidējais ar IKP svērtais rādītājs samazinājās par 5 bāzes punktiem (līdz 0.88%). To noteica idiosinkrātisks valdības obligāciju peļņas likmju kritums dažās euro zonas valstīs. ASV un Apvienotajā Karalistē valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes palielinājās attiecīgi par 30 bāzes punktiem un 24 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 2.34% un 1.21%). Ilgtermiņa procentu likmju dinamika euro zonā kopš septembra sākuma kopumā bijusi vāja un nav atspoguļojusi ārvalstīs vēroto kāpumu, ko noteica tirgus gaidas attiecībā uz euro zonas monetāro politiku. ASV kāpumu daļēji noteica paredzamās federālā nodokļu kodeksa reformas, bet Apvienotajā Karalistē viens no faktoriem bija monetārās politikas nākotnes virzības pārvērtēšana.

4. attēls

Valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes euro zonā, ASV un Apvienotajā Karalistē

(gadā; %)

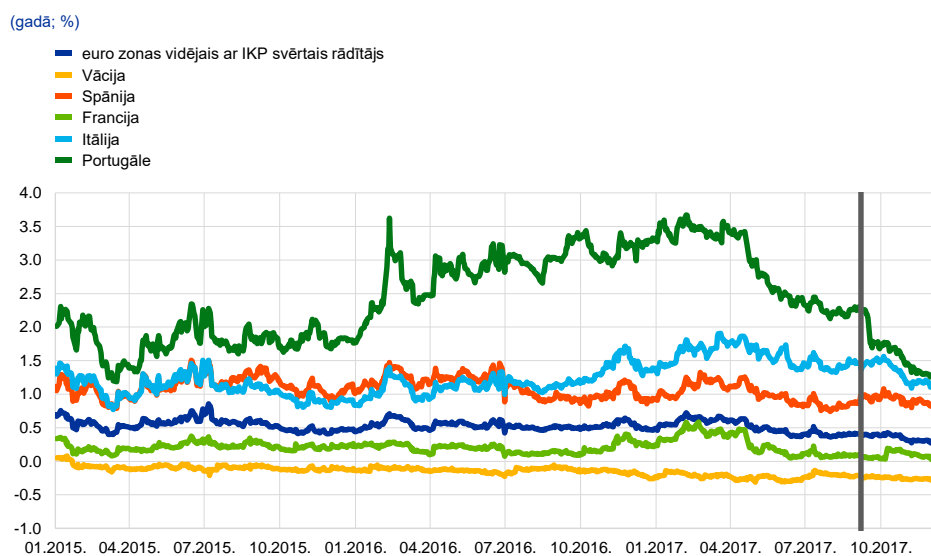
Avoti: Bloomberg un ECB.

Piezīmes. Vertikālā pelēkā līnija iezīmē aplūkojamā perioda sākumu – 2017. gada 7. septembri. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada 13. decembrī.

Valdības obligāciju peļņas likmju starpības salīdzinājumā ar bezrisku uz nakti izsniegto kredītu indeksa mijmaiņas darījumu (OIS) procentu likmēm vairākās euro zonas valstīs samazinājās. Kritums svārstījās no 3 bāzes punktiem Vācijā līdz 20 bāzes punktiem Itālijā un aptuveni 100 bāzes punktiem Portugālē (sk. 5. att.). Pēdējās divās valstīs dažu lielāko kredītreitingu aģentūru piešķirts labvēlīgāks valsts kredītspējas novērtējums veicināja procentu likmju starpību sarukumu atbilstoši euro zonas makroekonomiskās vides vispārējam uzlabojumam. Turklāt idiosinkrātiskais kritums Portugālē un Itālijā lielā mērā noteica 4. attēlā redzamo euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmju vidējā ar IKP svērtā rādītāja samazināšanos.

5. attēls

Euro zonas valstu valdības obligāciju peļņas likmju un OIS procentu likmes starpības

Avoti: Thomson Reuters un ECB aprēķini.

Piezīmes. Starpība tiek aprēķināta, atņemot 10 gadu OIS procentu likmi no valdības obligāciju peļņas likmes. Vertikālā pelēkā līnija iezīmē aplūkojamā perioda sākumu – 2017. gada 7. septembrī. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada 13. decembrī.

Euro uz nakti izsniegto kredītu vidējās procentu likmes indeksa (EONIA)

nākotnes līkne kopumā nemainījās. Īsiem termiņiem EONIA nākotnes līkne nedaudz paviszījās augšup, bet ilgākiem termiņiem – mazliet lejup (sk. 6. att.). Fakts, ka līdz pat aptuveni 2020. gada vidum līkne joprojām atrodas negatīvajā zonā, atbilst tirgus dalībnieku gaidām par to, ka ECB noguldījumu iespējas procentu likme ilgāku laika periodu būs negatīva.

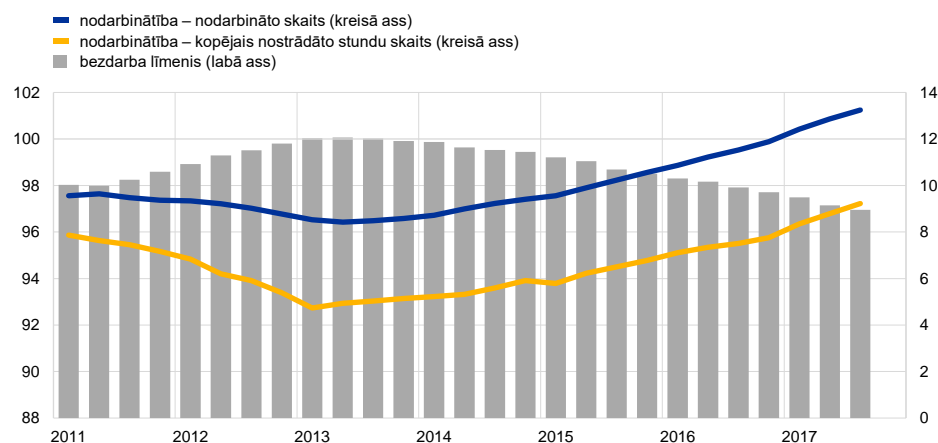

stundu skaits bija lielāks, jo šo kāpumu neitralizēja nepilnu laiku nodarbināto īpatsvara pieaugums.¹ Bezdarba līmenis euro zonā 2017. gada oktobrī bija 8.8% (zemākais kopš 2009. gada janvāra; sk. 11. att.). Šis samazinājums kopumā notika visās vecuma un dzimuma grupās. Ilgtermiņa bezdarbs (t.i., to cilvēku, kuri vismaz 12 mēnešus bijuši bezdarbnieki, īpatsvars izteikts procentos no darbaspēka) arī turpināja samazināties, bet saglabājās krietni augstāks par līmeni pirms krīzes. Apsekojuma laikā iegūtā informācija liecina par pastāvīgiem darba tirgus apstākļu uzlabojumiem turpmākajā periodā. Vienlaikus dažās valstīs un sektoros arvien vairāk vērojamas darbaspēka trūkuma pazīmes.

11. attēls

Euro zonas darba tirgus norises

(kreisā ass: indekss: 2008. g. 1. cet. = 100; labā ass: %)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīmes. Jaunākie nodarbinātības un nostrādāto stundu skaita dati atbilst stāvoklim 2017. gada 3. ceturksnī un bezdarba līmeņa dati – stāvoklim 2017. gada oktobrī.

Darba tirgu situācijas uzlabošanās turpina veicināt ienākumu kāpumu un patēriņa izdevumus.

Privātā patēriņa pieaugums 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nedaudz palēninājās (līdz 0.3%; iepriekšējā ceturksnī – 0.5%). Šo kāpumu (īpaši ilglietojuma preču iegādi) noteica darba tirgus apstākļu uzlabošanās un reālās darba samaksas palielināšanās vienam nodarbinātajam. ECB monetārās politikas pasākumi, kas atvieglojuši finansēšanas nosacījumus, joprojām veicina arī mājsaimniecību izdevumus. Uzkrājumu līmenis dažos pēdējos ceturkšņos krities, galvenokārt atspoguļojot gan mājsaimniecību ekonomiskās un finansiālās situācijas uzlabošanu, gan zemu procentu likmju vidi, kura mazina mājsaimniecību tieksmi veidot uzkrājumus. Patērētāju konfidence 2017. gada novembrī turpināja palielināties, jo mājsaimniecības bija optimistiskākas par finansiālajiem apstākļiem nākotnē un vispārējo situāciju euro zonā. Iepriekš aprakstīto norišu rezultātā patērētāju konfidence pašlaik ir tuvu vēsturiski augstākajam līmenim, liecinot par spēcīgu patēriņa dinamiku pamattendenci tuvākajā laikā.

Gaidāms, ka mājokļu tirgu atveseļošanās turpinās veicināt izaugsmi.

Ieguldījumi mājokļos 2017. gada 2. ceturksnī palielinājās par 1.3%, atspoguļojot euro

¹ Sk. ECB 2016. gada "Tautsaimniecības Biļetena" Nr. 6 ielikumu "Viena nodarbinātā vidēji nostrādāto stundu skaita pārmaiņas noteicošie faktori kopš 2008. gada".

parāda finansējuma kāpums kopā ar spēcīgu akciju cenu atjaunošanos pazeminājis nefinanšu sabiedrību (NFS) sektora sviras rādītāju (parāda attiecība pret kopējiem aktīviem) līdz vēsturiski zēmam līmenim, kam vajadzētu atbrīvot uzņēmumu resursus ieguldījumu veikšanai.

Paredzams, ka ieguldījumi uzņēmējdarbībā vidējā termiņā turpinās atjaunoties.

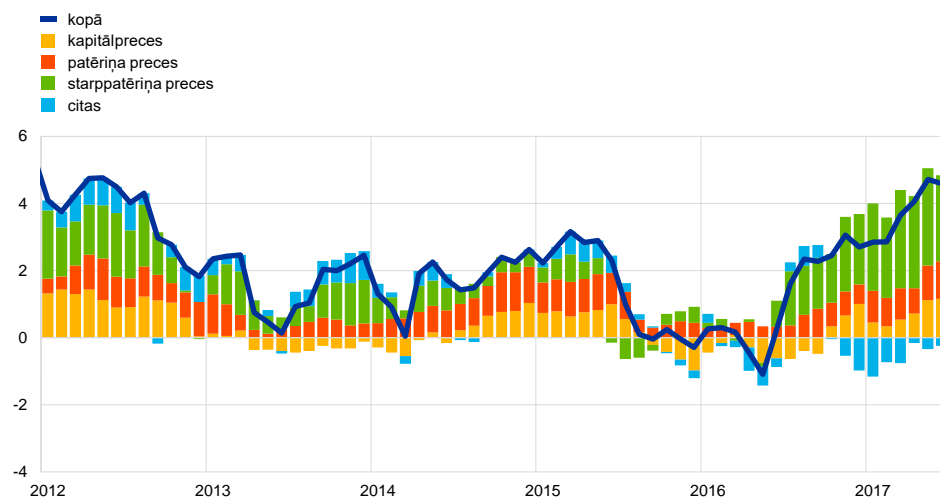
Stabils ieguldījumu perspektīvu veicina vairāki faktori. Jaudu izmantošana turpina palielināties un joprojām pārsniedz vidējo pirms krīzes sasniegto līmeni. Gaidāms, ka finansēšanas nosacījumi saglabāsies ļoti labvēlīgi, un peļņas procenti NFS sektorā, kuram jau ir daudz brīvu naudas līdzekļu, šķiet, pieaugs. Turklāt gaidāms, ka aizņemto līdzekļu apjoma samazināšanas spiediens turpinās kristies vienlaikus ar ekonomiskās izaugsmes kāpumu zemu procentu likmju vidē, kas savukārt nostiprinās ieguldījumu uzņēmējdarbībā kāpumu. Tomēr joprojām vājā potenciālā ražošanas apjoma pieauguma gaidas un dažās valstīs vērojami banku starpniecības kapacitātes ierobežojumi, kā arī nenovērstie strukturālie šķēršļi un ar konkrētām prasmēm apveltītu darbinieku trūkums var turpināt negatīvi ietekmēt ieguldījumu uzņēmējdarbībā perspektīvu.

Euro zonas eksports turpina stabili palielināties. Mēneša tirdzniecības dati liecina par spēcīgu eksporta uz ārpus euro zonas esošajām valstīm kāpumu 3. ceturksnī, kurā reģistrēts lielākais gada pieaugums pēdējo sešu gadu laikā (4.1%; ņemot vērā jūlija un augusta datus), un šie dati ievērojami pārsniedz vidējo pēc krīzes sasniegto līmeni. Tas iezīmē pieauguma, kas sākās 2016. gadā, turpinājumu. Labvēlīgas ārējā pieprasījuma norises vairāk nekā kompensē nesēnā euro kursa palielināšanās radīto negatīvo ietekmi. Eksports uz ārpus ES esošajām valstīm, īpaši Ķīnu un pārējām Āzijas valstīm, ir šīs dinamikas galvenais virzītājspēks. Apstrādes rūpniecības jauno pasūtījumu un eksporta tirgus apstākļu rādītāji, kas pārsniedz vidējo līmeni, liecina, ka nākamajos mēnešos turpināsies spēcīgs eksporta pieaugums un starppatēriņa un kapitālpriekšu pozitīvā dinamika (sk. 13. att.) var būt saistīta ar globālo ieguldījumu kāpuma atjaunošanos. Šis globālo ieguldījumu pieaugums vidējā termiņā var veicināt eksportu.

13. attēls

Ārpus euro zonas veiktais preču eksports

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; devums; procentu punktos)

Avots: Eurostat.

Piezīmes. Preču eksports izteikts apjomos. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada augustā.

Kopumā saņemtie dati liecina, ka izaugsmes temps 2017. gada 4. ceturksnī un ap gadu miju nesamazināsies. Gaidāms, ka stabila izaugsme 2018. gadā turpināsies. Eiropas Komisijas ekonomiskā noskaņojuma rādītājs (ENR) un apvienotais produkcijas izlaides iepirkumu vadītāju indekss (IVI) novembrī turpināja palielināties un ievērojami pārsniedza vidējo līmeni. Tas liecina, ka izaugsme 2017. gada 4. ceturksnī bija vismaz tikpat spēcīga kā iepriekšējā ceturksnī (sk. šā "Tautsaimniecības Biļetena" ielikumu "Nesenā uz apsekojumiem balstīto rādītāju stiprība: ko tā liecina par reālā IKP pieauguma apjomu?").

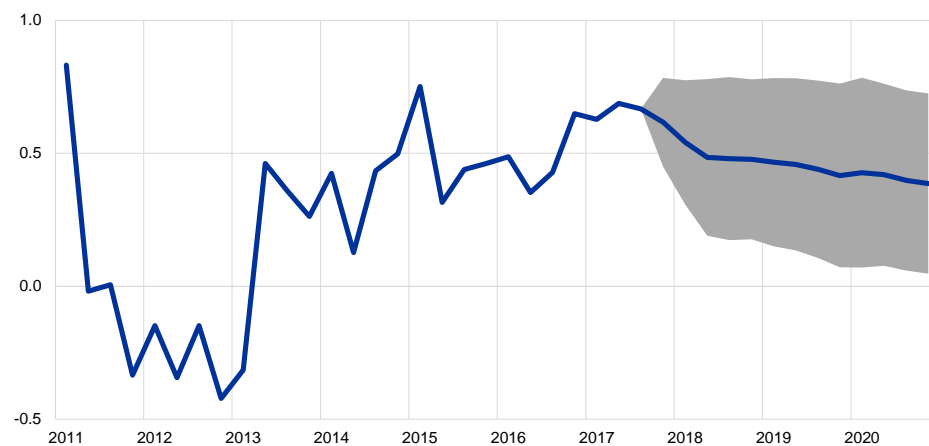
Paredzams, ka pašreizējā euro zonas ekonomiskā izaugsme turpināsies. To veicinās ECB monetārās politikas pasākumi, kuri ietekmē reālo tautsaimniecību. Aizņemto līdzekļu mazāka nepieciešamība turpina veicināt privāto izdevumu kāpumu. Labāki darba tirgus nosacījumi, zemas procentu likmes un ļoti labvēlīgi finansēšanas nosacījumi sekmē privātā patēriņa pieaugumu. Uzņēmumu peļņitspējas uzlabošanās un ļoti labvēlīgi finansēšanas nosacījumi turpina veicināt ieguldījumu uzņēmējdarbībā atjaunošanos. Vienlaikus notiekošā globālā ekonomiskā izaugsme turpina labvēlīgi ietekmēt euro zonas eksportētājus.

Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai paredz reālā IKP gada pieaugumu 2017. gadā par 2.4%, 2018. gadā – par 2.3%, 2019. gadā – par 1.9% un 2020. gadā – par 1.7% (sk. 14. att.). Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2017. gada septembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm reālā IKP pieauguma perspektīva korigēta un būtiski paaugstināta. Ar euro zonas izaugsmes perspektīvu saistītie riski kopumā ir līdzsvaroti.

14. attēls

Euro zonas reālais IKP (t.sk. iespēju aplēses)

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni; %)

Avoti: Eurostat un raksts "Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai", kas publicēts 2017. gada 14. decembrī ECB interneta vietnē.

Piezīmes. Diapazonus, ko izmanto galveno iespēju aplēšu atainošanai, veido, izmantojot faktiskā iznākuma un vairāku iepriekšējo gadu laikā sagatavoto iespēju aplēšu atšķirības. Diapazonu plašums ir divas reizes lielāks par šo atšķirību vidējo absolūto vērtību. Diapazonu aprēķināšanai izmantotā metode, t.sk. korekcijas, kas veiktas, lai atspoguļotu izņēmuma gadījumus, skaidrota ECB 2009. gada decembra dokumentā *New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges* ("Jauna Eurosistēmas un ECB speciālistu iespēju aplēšu diapazonu noteikšanas procedūra"), kas pieejams ECB interneta vietnē.

4. Cenas un izmaksas

Saskaņā ar Eurostat ātro aplēsi euro zonas valstu SPCI gada inflācija 2017. gada novembrī bija 1.5% (oktobrī – 1.4%). Vienlaikus pamatā esošās inflācijas rādītāji pēdējā laikā nedaudz pazeminājušies, un to daļēji noteikuši īpaši faktori.

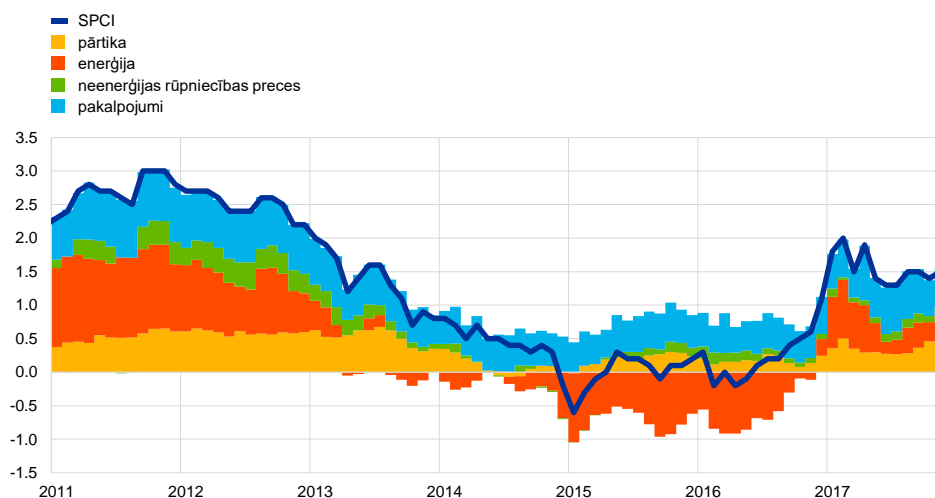
Pamatojoties uz pašreizējām biržā tirgoto naftas nākotnes līgumu cenām, gaidāms, ka nākamajos mēnešos kopējā gada inflācija, visticamāk, samazināsies, lielākoties atspoguļojot ar enerģijas cenām saistīto bāzes efektu ietekmi, bet pēc tam atkal pieaugs. Gaidāms, ka vidējā termiņā pamatā esošā inflācija pakāpeniski palielināsies, un to veicinās ECB monetārās politikas pasākumi, turpmāka ekonomiskā izaugsme, atbilstoša pakāpeniska tautsaimniecībā neizmantoto resursu apjoma mazināšanās un straujāks darba samaksas kāpums. Šis novērtējums kopumā atspoguļots arī Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskajās iespēju aplēsēs euro zonai, paredzot, ka SPCI gada inflācija 2017. gadā būs 1.5%, 2018. gadā – 1.4%, 2019. gadā – 1.5% un 2020. gadā – 1.7%. Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2017. gada septembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm kopējās SPCI inflācijas prognoze koriģēta un paaugstināta, galvenokārt atspoguļojot lielākas naftas un pārtikas cenas.

Kopējā inflācija novembrī nedaudz palielinājās. Saskaņā ar Eurostat ātro aplēsi euro zonas SPCI gada inflācija novembrī pieauga līdz 1.5% (oktobrī – 1.4%), atgriežoties septembrī reģistrētajā līmenī (sk. 15. att.). Novembrī novērotais kāpums galvenokārt atspoguļo lielāku enerģijas cenu inflāciju, ko tikai nedaudz kompensē neliels pārtikas preču cenu inflācijas sarukums. Enerģijas cenu inflācijas pieaugums bija lielāks, nekā gaidīts, un to noteica pēdējā laikā vērotais nozīmīgais naftas cenu kāpums.

15. attēls

Komponentu devums euro zonas kopējā SPCI inflācijā

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; devums; procentu punktos)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīme. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada novembrī (ātrās aplēses).

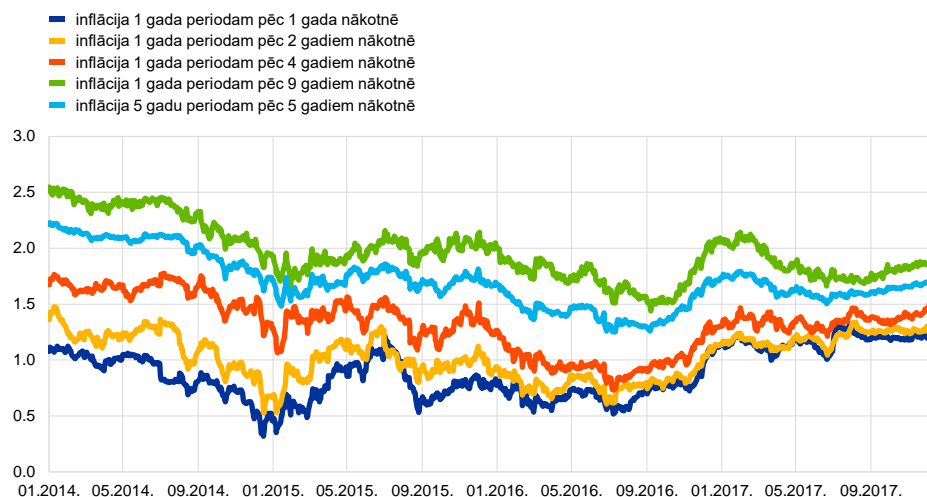

18. attēls

Uz tirgus instrumentiem balstītie inflācijas gaidu rādītāji

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Avoti: Thomson Reuters un ECB aprēķini.

Piezīme. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada 13. decembrī.

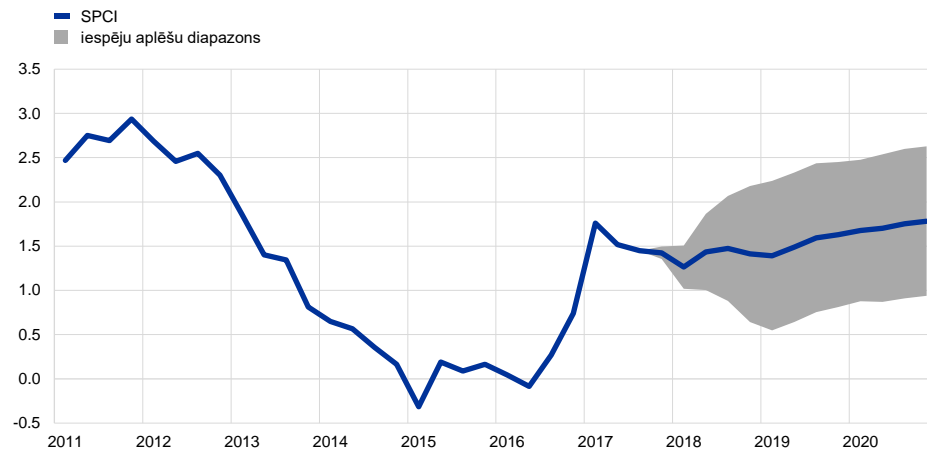
Gaidāms, ka lejupvērstie ar enerģiju saistītie bāzes efekti tuvākajā laikā noteiks nelielu SPCI inflācijas samazināšanos, tomēr paredzams, ka vēlāk SPCI inflācija atkal pieaugs, 2020. gadā sasniedzot 1.7%. Pamatojoties uz novembra beigās pieejamo informāciju, Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskajās iespēju aplēsēs euro zonai prognozēts, ka SPCI gada inflācija 2017. gadā būs 1.5%, 2018. gadā – 1.4%, 2019. gadā – 1.5% un 2020. gadā – 1.7% (sk. 19. att.).³ Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2017. gada septembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm kopējās SPCI inflācijas prognoze koriģēta un paaugstināta, galvenokārt atspoguļojot augstākas naftas un pārtikas cenas.

³ Sk. ECB interneta vietnē 2017. gada 14. decembrī publicēto rakstu "Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai".

19. attēls

Euro zonas SPCI inflācija (t.sk. iespēju aplēses)

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Avoti: Eurostat un ECB interneta vietnē 2017. gada 14. decembrī publicētais raksts "Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai".

Gaidāms, ka SPCI inflācija (neietverot enerģiju un pārtiku) vidējā termiņā

pakāpeniski pieaugs. Prognozēts, ka SPCI inflācija (neietverot enerģiju un pārtiku) 2017. gadā būs 1.0%, 2018. gadā – 1.1%, 2019. gadā –1.5% un 2020. gadā – 1.8%. Vērtējot iekšzemes izmaksas, būtiski pakāpeniskā pamatā esošās inflācijas kāpuma noteicējfaktori ir euro zonas valstu darba tirgus apstākļu uzlabošanās un arvien augošs darbaspēka deficīts dažos euro zonas reģionos, kas, kā paredzams, noteiks spēcīgāku darba samaksas pieaugumu. Turklāt gaidāms, ka arī 2017. gadā vērotais nozīmīgais kopējās inflācijas kāpums salīdzinājumā ar trim iepriekšējiem gadiem ietekmēs darba samaksas pieaugumu euro zonas valstīs, kurās darba samaksas noteikšanas process ietver retrospektīvu indeksāciju vai gaidu elementus.

5. Nauda un kredītu atlikumi

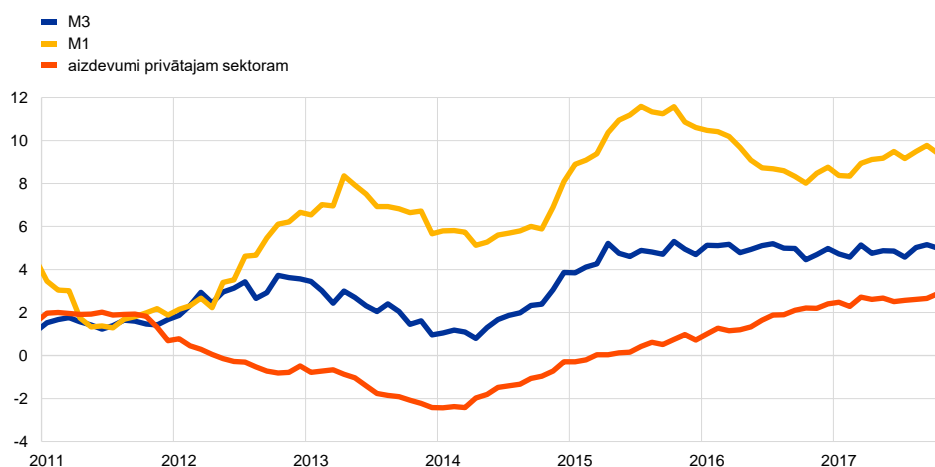
Plašā nauda 2017. gada 3. ceturksnī un oktobrī joprojām palielinājās kopš 2015. gada vidus kopumā novērotajā stabilajā tempā. Turpinājās arī privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma kāpuma tempa atjaunošanās. Tiek lēsts, ka 2017. gada 3. ceturksnī augusi nefinanšu sabiedrību (NFS) kopējā ārējā finansējuma gada plūsma, atspoguļojot banku veiktās kredītēšanas dinamikas uzlabošanos un parāda vērtspapīru emisijas palielināšanos.

Plašās naudas rādītājs 2017. gada 3. ceturksnī vidēji joprojām stabili auga (4.9%), oktobrī sasniedzot 5% atbilstoši kopš 2015. gada vidus vērotajam monetārās ekspansijas stabilajam tempam (sk. 20. att.). Naudas pieaugumu veicināja vislikvīdāko instrumentu zemās turēšanas izvēles izmaksas ļoti zemu procentu likmju apstākļos, kā arī ECB monetārās politikas pasākumu ietekme. Plašās naudas palielināšanos joprojām galvenokārt noteica vislikvīdākās sastāvdaļas, M1 gada pieauguma tempam 2017. gada 3. ceturksnī un oktobrī sasniedzot 9.4% (2017. gada 2. ceturksnī – 9.2% un septembrī – 9.8%).

20. attēls

M3, M1 un aizdevumi privātajam sektoram

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; sezonāli un ar kalendāro ietekmi izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

Piezīmes. Aizdevumi koriģēti atbilstoši aizdevumu pārdošanas, vērtspapīrošanas darījumu un nosacītās naudas līdzekļu apvienošanas ietekmei. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada oktobrī.

Noguldījumi uz nakti joprojām bija galvenais M3 pieauguma virzītājfaktors.

Tieši mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību noguldījumu uz nakti atlikuma gada kāpuma temps 2017. gada 3. ceturksnī un oktobrī saglabājās spēcīgs. Turpretī nemonetāro finanšu iestāžu turēto noguldījumu uz nakti atlikuma svārstīgais gada pieauguma temps oktobrī saruka, mēneša laikā izraisot M1 kāpuma tempa palēnināšanos. Skaidrās naudas apgrozībā gada kāpuma temps 2017. gada 3. ceturksnī un oktobrī kopumā nemainījās, un nekas neliecināja par būtisku naudas līdzekļu turētāju sektora tendenci aizstāt noguldījumus ar skaidro naudu ļoti zemu vai negatīvu procentu likmju dēļ. Īstermiņa noguldījumu (neietverot noguldījumus uz nakti, t.i., M2 – M1) atlikumam joprojām bija negatīva ietekme uz M3. Nelielas

M3 sastāvdaļas tirgojamo finanšu instrumentu (t.i., M3 – M2) gada pārmaiņu temps šajā periodā kļuva negatīvs. Šo norisi veicināja naudas tirgus fondu akciju un daļu mazāks pozitīvs devums, norādot uz šo instrumentu pievilcības mazināšanos un monetāro finanšu iestāžu (MFI) emitēto īstermiņa parāda vērtspapīru apjoma turpmāku sarukumu.

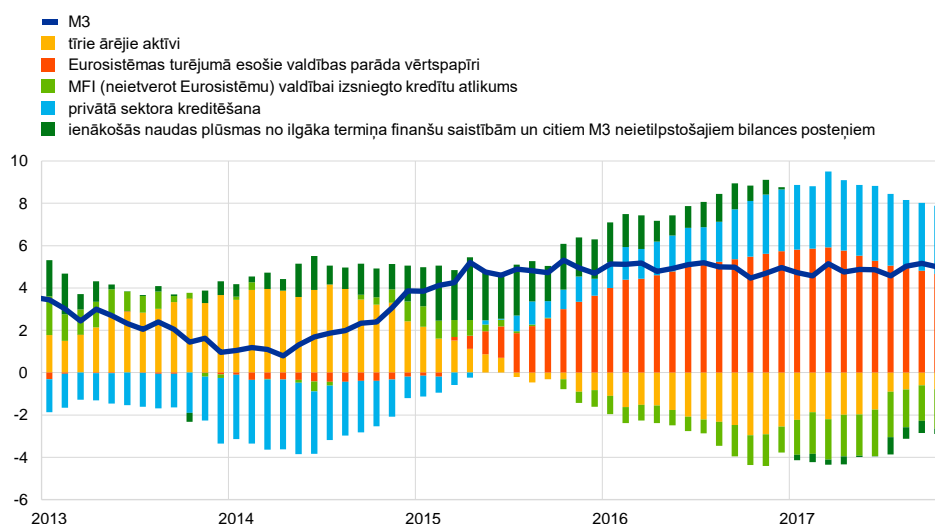
Naudas piedāvājuma kāpināšanas iekšzemes avoti vēl arvien bija plašās naudas pieauguma noteicējfaktors (sk. 21. att.).

No M3 neietilpstošo bilances posteņu viedokļa M3 pieaugumu pozitīvi ietekmēja Eurosistēmas galvenokārt ECB "Valsts sektora aktīvu iegādes programmas" (VSAIP) ietvaros veiktās valdības parāda vērtspapīru iegādes (sk. stabiņu sarkano daļu 21. att.). Arī vērojamā privātā sektora kreditēšanas tālākā atveseļošanās (sk. stabiņu zilo daļu 21. att.) joprojām veicināja M3 pieaugumu. Tā ietver gan privātajam sektoram izsniegto MFI aizdevumu atlikumu, gan euro zonas ne-MFI privātā sektora emitēto MFI parāda vērtspapīru turējumus. Tā attiecas arī uz Eurosistēmas "Uzņēmumu sektora aktīvu iegādes programmas" (USAIP) ietvaros veiktajām ne-MFI parāda vērtspapīru iegādēm. M3 pieaugumu pozitīvi ietekmēja MFI ilgāka termiņa finanšu saistību (neietverot kapitālu un rezerves) ilgstošā samazināšanās (sk. arī citus M3 neietilpstošos bilances posteņus stabiņu tumši zaļajā daļā 21. att.). Šādu saistību gada pārmaiņu temps kopš 2012. gada 2. ceturkšņa bijis negatīvs, un minēto tendenci daļēji noteica to ECB ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperāciju (ITRMO II) ietekme, kuras var darboties kā alternatīva ilgāka termiņa uz tirgus instrumentiem balstītajam banku finansējumam. Visbeidzot, no euro zonas MFI (neietverot Eurosistēmu) iegādāto valdības obligāciju apjoms noteica MFI (neietverot Eurosistēmu) valdībai izsniegto kredītu atlikuma negatīvu gada kāpuma tempu, tādējādi palēninot M3 pieaugumu (sk. stabiņu gaiši zaļo daļu 21. att.).

21. attēls

M3 un tajā neietilpstošie bilances posteņi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, devums; procentu punktos; sezonāli un ar kalendāro ietekmi izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

Piezīmes. Privātā sektora kreditēšana ietver privātajam sektoram izsniegto MFI aizdevumu atlikumu un euro zonas ne-MFI privātā sektora emitēto MFI parāda vērtspapīru turējumus. Tādējādi tā ietver Eurosistēmas "Uzņēmumu sektora aktīvu iegādes programmas" (USAIP) ietvaros iegādāto parāda vērtspapīru turējumus. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada oktobrī.

MFI tīrie ārējie aktīvi joprojām nelabvēlīgi ietekmēja M3 gada kāpuma tempu

(sk. stabiņu dzelteni daļu 21. att.). Lai gan tīro ārējo aktīvu gada plūsma 2017. gada 3. ceturksnī saglabājās negatīva, kapitāla aizplūdes no euro zonas, kuras daļēji var skaidrot ar nerezidentu VSAIP ietvaros pārdotajām euro zonas valdības obligācijām, pēdējos mēnešos saruka. Tas mazināja lejupvērsto spiedienu uz M3 kāpuma tempu. Oktobrī vairs nebija vērojama tīro ārējo aktīvu pozīcijas negatīvās ietekmes mazināšanās. Nerezidenti, kas joprojām bija vieni no galvenajiem aktīvu iegādes programmai (AIP) atbilstošo vērtspapīru pārdevējiem, iespējams, samazinājuši ieguldījumu portfeļu pārbalansēšanu par labu citiem euro zonas aktīviem.

Turpinājās kopš 2014. gada sākuma vērotā privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma kāpuma tempa atjaunošanās. Privātajam sektoram izsniegto MFI aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps (koriģēts atbilstoši aizdevumu pārdošanas, vērtspapīrošanas darījumu un nosacītās naudas līdzekļu apvienošanas ietekmei) 2017. gada 3. ceturksnī kopumā saglabājās stabils un oktobrī pieauga (sk. 20. att.). Nozaru dalījumā nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada kāpuma temps oktobrī palielinājās no 2.3% 3. ceturksnī līdz 2.9% oktobrī (sk. 22. att.). NFS saņemto aizdevumu atlikuma pieauguma temps kopš zemākā punkta sasniegšanas 2014. gada 1. ceturksnī būtiski atveseļojies, un NFS saņemto aizdevumu atlikuma dinamikas dispersija dažādās valstīs kopumā mazinājusies. Vienlaikus aizdevumu kāpuma tempa atšķirības četrās lielākajās euro zonas valstīs 2017. gada oktobrī nedaudz pieauga. Mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps kopumā saglabājās stabils, oktobrī sasniedzot 2.7% (sk. 23. att.). Šīs tendences veicināja kopš 2014. gada vasaras euro zonā plaši vērojamā banku aizdevumu procentu likmju būtiskā samazināšanās (īpaši saistībā ar ECB nestandarta monetārās politikas pasākumiem) un banku aizdevumu piedāvājuma un pieprasījuma vispārējā uzlabošanās. Turklāt bankas panākušas progresu bilanču konsolidēšanā un ienākumus nenesošo kredītu atlikuma samazināšanā, lai gan dažās valstīs saglabājas augsts ienākumus nenesošo aizdevumu atlikuma līmenis, kas var ierobežot finanšu starpniecības darbības.⁴

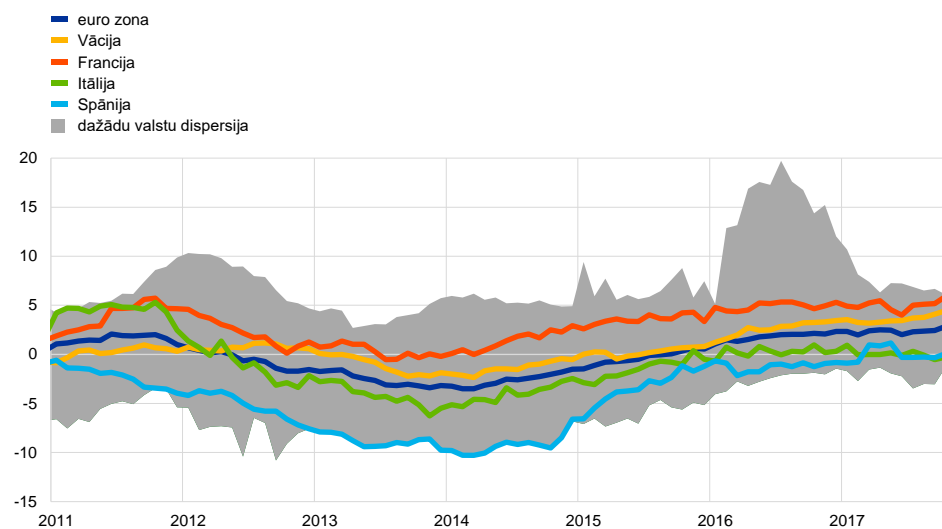
---

⁴ Sk. arī ECB 2017. gada novembra *Financial Stability Review* 3. nodaļu.

22. attēls

MFI aizdevumi NFS atsevišķās euro zonas valstīs

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

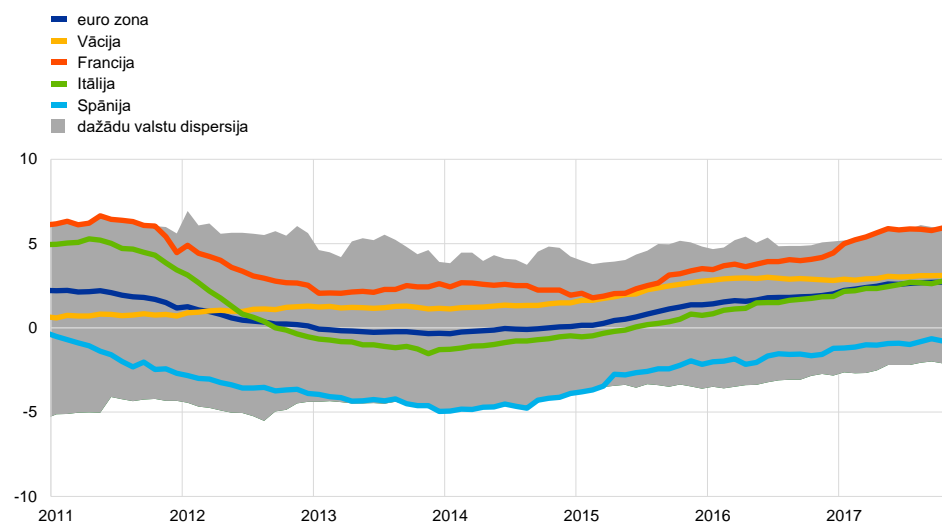
Avots: ECB.

Piezīmes. Koriģēts atbilstoši aizdevumu pārdošanas, vērtspapīrošanas darījumu un nosacītās naudas līdzekļu apvienošanas ietekmei. Dažādu valstu dispersiju aprēķina, izmantojot fiksētas 12 euro zonas valstu izlases minimālo un maksimālo vērtību. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada oktobrī.

23. attēls

MFI aizdevumi māsaimniecībām atsevišķās euro zonas valstīs

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Avots: ECB.

Piezīmes. Koriģēts atbilstoši aizdevumu pārdošanas, vērtspapīrošanas darījumu un nosacītās naudas līdzekļu apvienošanas ietekmei. Dažādu valstu dispersiju aprēķina, izmantojot fiksētas 12 euro zonas valstu izlases minimālo un maksimālo vērtību. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada oktobrī.

Banku finansējuma nosacījumi turpināja pasliktināties, sasniedzot jaunu vēsturiski zemāko līmeni.

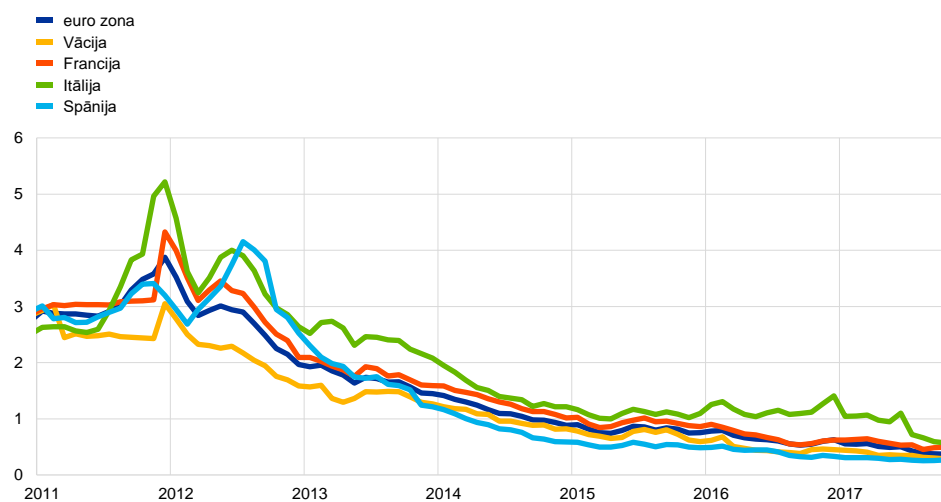
Kopējās banku parāda finansējuma izmaksas 2017. gada 3. ceturksnī joprojām samazinājās, oktobrī saglabājoties vēsturiski zemā līmenī (sk. 24. att.). Sarukumu 3. ceturksnī noteica banku obligāciju peļņas likmju dinamika, savukārt noguldījumu izmaksas saglabājās stabilas. Oktobrī banku peļņas

likmes un noguldījumu izmaksas sasniedza jaunu vēsturiski zemāko līmeni. Šos labvēlīgos banku finansējuma nosacījumus ietekmēja ECB stimulējošā monetārās politikas nostāja, MFI ilgāka termiņa finanšu saistību atmaksa neto izteiksmē, banku bilanču nostiprināšanās un finanšu tirgu sadrumstalotības mazināšanās.

24. attēls

Kopējās banku parāda finansējuma izmaksas

(noguldījumu un uz nenodrošinātiem tirgus instrumentiem balstīta parāda finansējuma kopējās izmaksas; gadā; %)

Avoti: ECB, *Markit Iboxx* un ECB aprēķini.

Piezīmes. Noguldījumu kopējās izmaksas aprēķina kā jauno darījumu procentu likmju noguldījumiem uz nakti, noguldījumiem ar noteikto termiņu un noguldījumiem ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu, kas svērti ar to attiecīgo atlikumu, vidējo rādītāju. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada oktobrī.

NFS izsniegto banku aizdevumu procentu likmju līmenis saglabājās vēsturiski zems (sk. 25. att.).

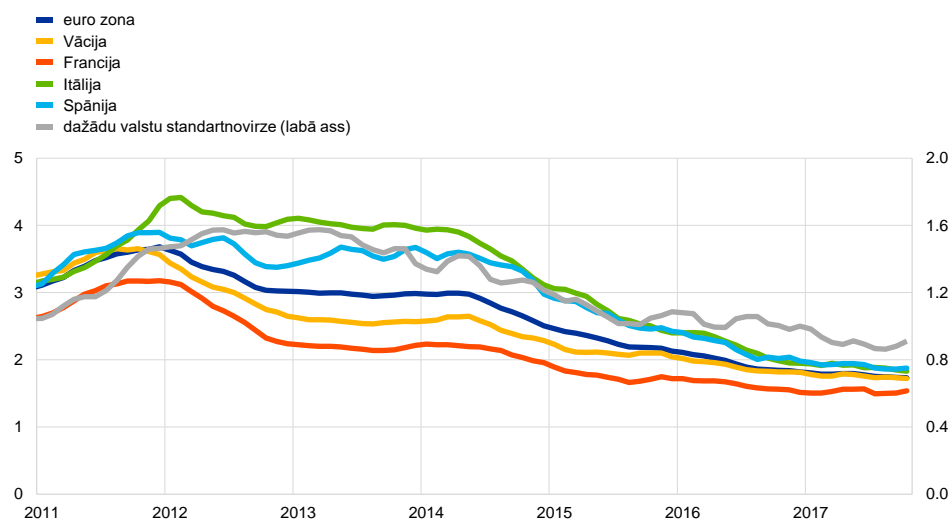
NFS izsniegto banku aizdevumu kopējās procentu likmes 2017. gada 3. ceturksnī turpināja samazināties līdz vēsturiski zēmam līmenim (oktobrī tās saglabājās šādā līmenī). Līdz 2017. gada augustam vērojams banku mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu kopējo procentu likmju nelielais pieaugums no vēsturiski zemākā līmeņa (1.78%) 2016. gada decembrī samazinājās 2017. gada septembrī un oktobrī (sk. 26. att.). Kopumā kopš ECB apstiprinātā kredītu nosacījumu stingrības mazināšanas pasākumu kopuma izziņošanas 2014. gada jūnijā NFS un mājsaimniecībām izsniegto banku aizdevumu kopējās procentu likmes sarukušas daudz būtiskāk nekā tirgus darījumu atsauces procentu likmes. Tas liecina par spēcīgāku monetārās politikas pasākumu ietekmi uz banku aizdevumu procentu likmēm. Minētais kopējo banku finansējuma izmaksu kritums veicinājis kopējo aizdevumu procentu likmju samazināšanos. NFS un mājsaimniecībām izsniegto banku aizdevumu kopējās procentu likmes no 2014. gada maija līdz 2017. gada oktobrim saruka attiecīgi par 120 bāzes punktiem un 103 bāzes punktiem. Mazāk aizsargātajās euro zonas valstīs bija vērojama īpaši spēcīga banku aizdevumu procentu likmju samazināšanās aizdevumiem NFS, dažādās valstīs veicinot vienmērīgāku monetārās politikas transmisiju uz šādām procentu likmēm. Pavisam neliela apjoma aizdevumu (līdz 0.25 milj. euro) un liela apjoma aizdevumu (lielāku par 1 milj. euro) procentu likmju starpība euro zonā šajā pašā periodā būtiski saruka un 2017. gada oktobrī bija tuvu vēsturiski zemākajam

līmenim. Tas rāda, ka aizdevumu procentu likmju samazināšanās kopumā pozitīvi ietekmējusi mazos un vidējos uzņēmumus lielākā mērā nekā lielos uzņēmumus.

25. attēls

NFS izsniegto aizdevumu kopējās procentu likmes

(gadā; %; triju mēnešu slīdošie vidējie)

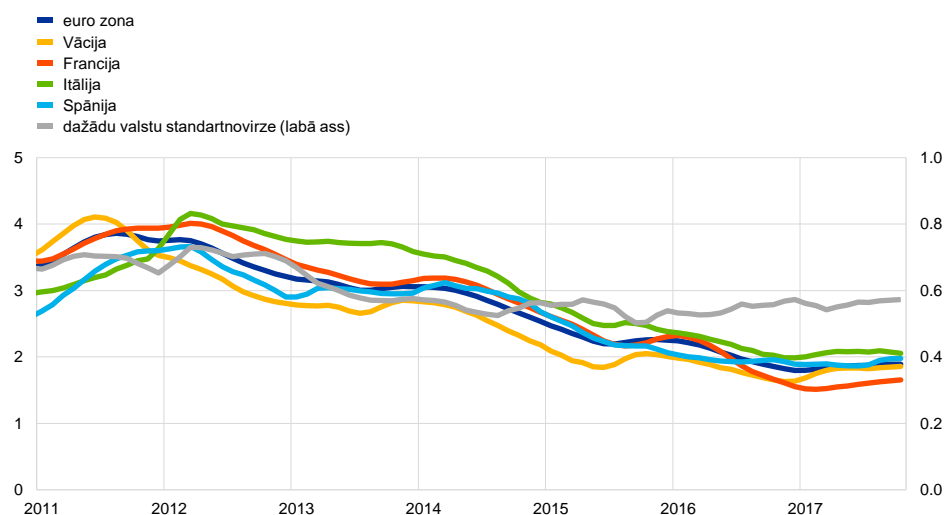
Avots: ECB.

Piezīmes. No bankām saņemto aizdevumu kopējo izmaksu rādītāju aprēķina, nosakot kopējās īstermiņa un ilgtermiņa procentu likmes, izmantojot jauno darījumu apjomu 24 mēnešu slīdošo vidējo. Dažādu valstu standartnovirzi aprēķina, izmantojot fiksētu 12 euro zonas valstu izlasi. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada oktobrī.

26. attēls

Mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu kopējās procentu likmes

(gadā; %; triju mēnešu slīdošie vidējie)

Avots: ECB.

Piezīmes. No bankām saņemto aizdevumu kopējo izmaksu rādītāju aprēķina, nosakot kopējās īstermiņa un ilgtermiņa procentu likmes, izmantojot jauno darījumu apjomu 24 mēnešu slīdošo vidējo. Dažādu valstu standartnovirzi aprēķina, izmantojot fiksētu 12 euro zonas valstu izlasi. Jaunākie dati atbilst stāvoklim 2017. gada oktobrī.

Tiek lēsts, ka euro zonas NFS kopējā ārējā finansējuma gada plūsma

2017. gada 3. ceturksnī palielinājusies. Tas atspoguļo banku veiktās kreditēšanas dinamikas uzlabošanos un parāda vērtspapīru emisijas palielināšanos, ko

2. ceturksnī ierobežoja īpaši faktori. Kopumā kopš 2014. gada sākuma novēroto NFS ārējā finansējuma uzlabošanos veicinājuši ekonomiskās aktivitātes nostiprināšanās, turpmākais parāda finansējuma izmaksu kritums, mazāk stingri banku kredītu nosacījumi un lielāks uzņēmumu apvienošanās un pārņemšanas darījumu skaits. Vienlaikus NFS rekordlielie naudas līdzekļu turējumi (kuriem ir tendence pieaugt) mazinājuši nepieciešamību pēc ārējā finansējuma.

NFS parāda vērtspapīru neto emisija 2017. gada 3. ceturksnī palielinājās. Neto emisijas kāpums bija vērojams jūlijā, savukārt augustā un septembrī tās apjoms bija neliels. Tirgus dati liecina par spēcīgu parāda vērtspapīru bruto emisiju oktobrī un novembrī. NFS kotēto akciju neto emisijas aktivitāti joprojām ierobežoja nozīmīgais akciju atpiršanas apjoms dažās valstīs.

NFS finansējuma izmaksu līmenis joprojām ir labvēlīgs. Tiek lēsts, ka NFS kopējās ārējā finansējuma nominālās izmaksas, kas ietver banku veikto kreditēšanu, parāda vērtspapīru emisiju tirgū un kapitāla vērtspapīru finansējumu, pēc neliela kāpuma 2017. gada jūnijā un jūlijā nedaudz samazinājās (līdz 4.3%) 2017. gada novembrī. Kopš 2017. gada jūlija vērojamo kritumu lielākoties nosaka kapitāla vērtspapīru izmaksu sarukums. Turklāt tiek lēsts, ka uz tirgus instrumentiem balstīta parāda izmaksas samazinājušās līdz jaunam vēsturiski zemākajam līmenim (sk. 2. nodaļu). Kopējās ārējā finansējuma nominālās izmaksas pašlaik par 30 bāzes punktiem pārsniedz 2016. gada jūlijā novēroto vēsturiski zemāko līmeni, taču joprojām ir daudz zemākas par 2014. gada vasarā (tieši pirms brīža, kad tirgi, cerot uz turpmāko AIP, sāka noteikt cenas) novērotajām izmaksām.

6. Fiskālās norises

Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskajās iespēju aplēsēs prognozēts, ka euro zonas valstu budžeta deficīts iespēju aplēšu periodā (2017.–2020. gadā) saistībā ar ciklisko nosacījumu uzlabošanos un procentu maksājumu sarukumu turpinās samazināties. Paredzams, ka euro zonas kopējā fiskālā nostāja kopumā būs neitrāla. Gaidāms, ka euro zonas valstu valdības parāda attiecība pret IKP turpinās pazemināties, taču no joprojām augsta līmeņa. Īpaši valstīs ar augstu parāda līmeni nepieciešami papildu konsolidācijas pasākumi, lai nodrošinātu valsts parāda rādītāja stabilu pazemināšanos un atjaunotu fiskālās rezerves.

Tiek prognozēts, ka euro zonas valdības budžeta deficīts iespēju aplēšu periodā pakāpeniski samazināsies. Saskaņā ar Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm⁵ gaidāms, ka euro zonas valstu valdības budžeta deficīta rādītājs saruks no 1.5% no IKP 2016. gadā līdz 0.5% no IKP 2020. gadā (sk. 1. tabulu). Prognozētos fiskālās perspektīvas uzlabojumus, kas salīdzinājumā ar 2017. gada septembra iespēju aplēsēm kopumā saglabājas nemainīgi, lielākoties veicina labvēlīgi cikliskie nosacījumi un procentu maksājumu samazināšanās. Lai gan 2018. gada budžeta plānu projekti, ko euro zonas valstis iesniedza 2017. gada oktobra vidū, paredz, ka dažas valstis veiks papildu konsolidācijas pasākumus, tas ne vienmēr būs pilnībā atspoguļots iespēju aplēsēs, jo tajās ietver tikai tos pasākumus, ko attiecīgo valstu parlamenti jau apstiprinājuši vai arī tuvākajā laikā gatavojas apstiprināt. Vairāk par budžeta plāna projektu sk. šā "Tautsaimniecības Biļetena" ielikumā "Budžeta plānu projektu pārskatīšanas novērtējums 2018. gadam". Gaidāms, ka euro zonas fiskālā nostāja iespēju aplēšu periodā būs kopumā neitrāla.⁶

Paredzams, ka euro zonas valstu valdības budžeta deficīts turpinās pazemināties. Tiek prognozēts, ka euro zonas parāda attiecība pret IKP, kas sasniedza kulmināciju 2014. gadā, samazināsies no 88.9% no IKP 2016. gadā līdz 80.7% no IKP 2020. gada beigās. Sarukumu galvenokārt nosaka pozitīvs un augošs sākotnējais pārpalikums un labvēlīga procentu likmju un izaugsmes starpība (šī starpība atspoguļo kopumā stabilo makroekonomisko perspektīvu). Parāda rādītājs salīdzinājumā ar 2017. gada septembra iespēju aplēsēm ir nedaudz mazāks, galvenokārt atspoguļojot labvēlīgāku procentu likmju un izaugsmes starpību. Tiek prognozēts, ka iespēju aplēšu periodā parāda rādītāji lielākajā daļā euro zonas valstu uzlabosies, savukārt dažās valstīs gaidāms valdības parāda rādītāja pieaugums. Īpaši valstīs ar augstu valdības parāda līmeni ir būtiski nepieciešami papildu konsolidācijas pasākumi, kas pilnībā atbilst Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām, lai nodrošinātu valsts parāda attiecības pret IKP stabilu samazināšanos.

⁵ Sk. [Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai](#).

⁶ Fiskālā nostāja atspoguļo uz tautsaimniecību vērsto fiskālās politikas stimulu virzību un apjomu papildus valsts finanšu automatiskajai reakcijai uz ekonomiskās attīstības ciklu. To mēra kā strukturālās sākotnējās budžeta bilances pārmaiņas, t.i., no cikliski koriģētās sākotnējās budžeta bilances atskaitot pagaidu pasākumus, piemēram, valdības atbalstu finanšu sektoram. Sīkāk par euro zonas fiskālās nostājas koncepciju sk. ECB 2016. gada "Tautsaimniecības Biļetena" Nr. 4 rakstā [The euro area fiscal stance \("Euro zonas fiskālā nostāja"\)](#).

Fiskālo drošības rezervju atjaunošana padarīs valstis mazāk ievainojamas gadījumā, ja finanšu tirgus atkal kļūs nestabils vai strauji palielināsies procentu likmes.

1. tabula

Fiskālās norises euro zonā

(% no IKP)

	2016	2017	2018	2019	2020
a. Kopējie ieņēmumi	46.1	46.0	45.7	45.3	45.2
b. Kopējie izdevumi	47.6	47.1	46.6	46.2	45.7
t.sk.:					
c. procentu izdevumi	2.2	2.0	1.9	1.7	1.7
d. sākotnējie izdevumi (b – c)	45.4	45.1	44.7	44.5	44.0
Budžeta bilance (a – b)	–1.5	–1.1	–0.9	–0.9	–0.5
Sākotnējā budžeta bilance (a – d)	0.6	0.9	1.0	0.9	1.2
Cikliski koriģētā budžeta bilance	–1.4	–1.2	–1.1	–1.2	–1.0
Strukturālā sākotnējā budžeta bilance	0.7	0.9	0.7	0.7	0.7
Bruto parāds	88.9	87.0	85.1	83.1	80.7
Papildpostenis: reālais IKP (pārmaiņas; %)	1.8	2.4	2.3	1.9	1.7

Avoti: Eurostat, ECB un Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskās iespēju aplēses.
Piezīmes. Dati attiecas uz visu euro zonas valstu valdības sektoru. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas. Tā kā prognozēs parasti ņemtas vērā jaunākās datu korekcijas, varētu būt atšķirības salīdzinājumā ar jaunākajiem apstiprinātajiem Eurostat datiem.

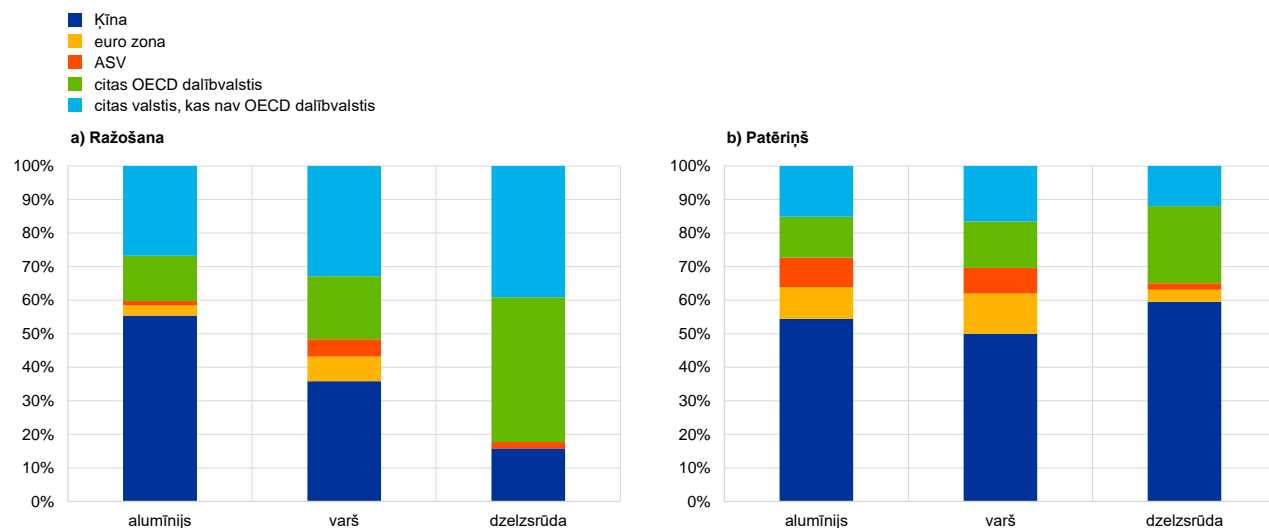

aizsargāt vidi Ķīnā tika atbalstīta tērauda ražošanas samazināšana, negatīvi ietekmējot dzelzsrūdas pieprasījumu.

B attēls

Metālu ražošanas un patēriņa ģeogrāfiskais dalījums

(īpatsvars pasaulē 2016. gadā; %)

Avoti: Bloomberg un ECB aprēķini.

Piezīmes. a) daļas alumīnija un vara datu pamatā ir Pasaules metālu statistikas biroja (WBMS) dati, kas galvenokārt atspoguļo attiecīgi primāro ražošanu un rafinēto metālu ražošanu. Datu par dzelzsrūdu pamatā ir ASV Ģeoloģiskā dienesta (USGC) dati par lietošanai gatavas dzelzsrūdas ieguvu raktuvēs. Tie paši datu avoti izmantoti b) daļā attiecībā uz patēriņu. 2016. gada dzelzsrūdas patēriņa dati nav pieejami un aizstāti ar 2015. gada datiem.

Lai gan pēdējos 20 gados pieprasījuma faktori visbūtiskāk noteikuši metālu cenu svārstības, modeļa aplēses liecina, ka neseno straujo metālu cenu pieaugumu ietekmējuši arī piedāvājuma puses faktori. Lai labāk izprastu galvenos straujo kāpumu noteikušos faktoros, izmantots S. Delles Šjē (*Delle Chiaie*), L. Ferarā (*Laurent Ferrara*) un D. Džannones (*Giannone*) 2017. gadā izstrādātais dinamiskā faktora modelis plašam enerģijas un neenerģijas cenu klāstam⁷. Saskaņā ar šo pieeju izejvielām raksturīgie šoki, piemēram, piegādes šoki atsevišķos izejvielu tirgos, parasti ir idiosinkrātiski un tāpēc izlīdzinās, aplūkojot izejvielu cenu dalījumu. Turpretī noturīgas kopējā komponenta (globālā faktora) pārmaiņas parasti norāda uz pasaules ekonomiskās attīstības cikla pieprasījuma pārmaiņām. Globālais (pieprasījuma) faktors rada lielu daļu metālu cenu svārstību, un tam bijusi būtiska nozīme jau kopš 21. gs. sākuma lielākoties saistībā ar augošo Ķīnas ietekmi (sk. C att.). Tomēr nesēnākā periodā, no 2017. gada jūnija līdz septembrim, vienlaikus vēroto visu triju metālu cenu pieaugumu aptuveni par 10% galvenokārt noteica izejvielām raksturīgās sastāvdaļas, kam vajadzētu atspoguļot piedāvājuma puses faktoros, kurus raksturo idiosinkrātiskā un izejvielu grupai raksturīgā ietekme (sk. D att.). Nozīme bija arī globālā pieprasījuma kāpumam, tomēr tā bija mazāka salīdzinājumā ar piedāvājuma ietekmi.

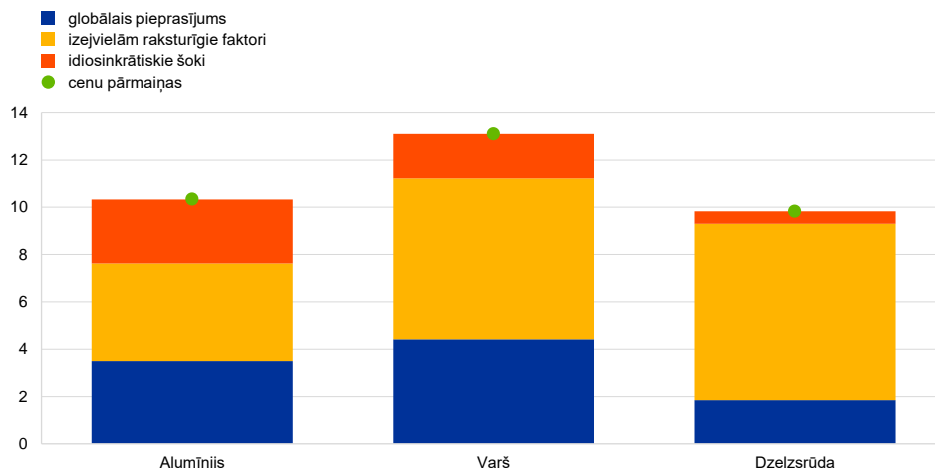
⁷ *Delle Chiaie, S., Ferrara, L. and Giannone, D., Common factors of commodity prices, Working Paper Series, Nr. 2112, ECB, 2017. gada novembris.*

D attēls

Galvenie straujo metālu cenu kāpumu noteicošie faktori (2017. gada jūnijs–septembris)

(pārmaiņas, %; devums, procentu punktus)

Avots: S. Delle Šjē, L. Ferarā un D. Džannone (2017; aktualizēts).

Piezīmes. Dzelzsrūdas vēsturiskā dekompozīcija jāvērtē piesardzīgi, jo pastāv bažas par datu laikrindu kvalitāti. Dzelzsrūdas cenu dati pieejami tikai par periodu no 1995. gada, un līdz 2010. gadam dzelzsrūdas cenas lielākoties tika noteiktas, pamatojoties uz gada vienošanos par etaloncenu.

Neraugoties uz neseno metālu cenu kāpumu, lielākā daļa prognožu paredz vara, alumīnija un dzelzsrūdas cenu stabilizēšanos vai sarukumu. Biržā tirgots nākotnes līgumu tirgos paredz metālu cenu stabilizēšanos, tomēr *Consensus Economics* prognozes norāda uz to, ka līdz 2019. gada vidum metālu cenas samazināsies aptuveni par 7% saistībā ar paredzamo pieprasījuma pieaugumu, kas kompensēs piedāvājuma kāpumu. Saskaņā ar Pasaules Bankas iespēju aplēsēm metālu cenu kritums būs nedaudz spēcīgāks un līdz 2019. gada beigām dzelzsrūdas cenas samazināsies aptuveni par 30%. Paredzams, ka arī vara un alumīnija cenas samazināsies aptuveni par 11%. Ķīna, iespējams, būtiski ietekmēs metālu cenu dinamiku, jo saspringtāku situāciju metālu tirgū lielākoties noteikusi Ķīnas īstenotā vides un drošības politika, kā arī metālu pieprasījuma pieaugums, kas vairāk ietekmējis dzelzsrūdu nekā varu un alumīniju. Šo prognožu augšupvērstie riski ietver negaidītu piedāvājuma trūkumu, bet lejupvērstie riski saistīti ar lēnāku, nekā gaidīts, pieprasījuma pieaugumu Ķīnā un ar ražošanas ierobežojumu samazināšanu Ķīnas smagajā rūpniecībā.

Metālu cenu norisēm ir nozīme, vērtējot euro zonas inflācijas perspektīvu un cenu stabilitātes riskus vidējā termiņā. Metālu cenu svārstības ietekmē inflāciju galvenokārt ražošanas un izplatīšanas ķēdes posmā, jo metālu īpatsvars patēriņā ir samērā neliels. Turklāt, tā kā šīs svārstības visvairāk ietekmē rūpniecību, bet pakalpojumu nozari – tikai mazliet, tās vairāk skar valstis, kurās ir liels rūpniecības īpatsvars, nevis tautsaimniecības, kuras orientējas uz pakalpojumiem. Salīdzinājumā ar naftas cenām metālu cenu ietekme uz inflāciju ir neliela, jo tās tiešā veidā neietekmē SPCI enerģijas cenas. Dažas aplēses liecina, ka rūpniecisko izejvielu

2. Likviditāte un monetārās politikas operācijas (2017. gada 26. jūlijs–31. oktobris)

Šajā ielikumā aplūkotas ECB monetārās politikas operācijas 2017. gada piektajā un sestajā rezervju prasību izpildes periodā (attiecīgi no 2017. gada 26. jūlija līdz 12. septembrim un no 2017. gada 13. septembra līdz 31. oktobrim). Šajā periodā galveno refinansēšanas operāciju (GRO), aizdevumu iespējas uz nakti un noguldījumu iespējas procentu likmes saglabājās nemainīgas (attiecīgi 0.00%, 0.25% un –0.40%).

Vienlaikus Eurosistēma turpināja valsts sektora vērtspapīru, nodrošināto obligāciju, ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru un uzņēmumu sektora vērtspapīru iegādi aktīvu iegādes programmas (AIP) ietvaros ar iegāžu mērķa apjomu vidēji 60 mljrd. euro mēnesī. Šāds apjoms tiks uzturēts līdz 2017. gada decembra beigām, bet pēc tam tas tiks samazināts līdz vidēji 30 mljrd. euro mēnesī, un tas būs spēkā līdz 2018. gada septembrim vai, ja nepieciešams, ilgāk.

Likviditātes vajadzības

Aplūkojamā periodā vidējais banku sistēmas dienas likviditātes vajadzību apjoms, ko definē kā neto autonomo faktoru un rezervju prasību summu, salīdzinājumā ar iepriekšējo aplūkojamo periodu (t.i., ar 2017. gada trešo un ceturto rezervju prasību izpildes periodu) pieauga par 43.7 mljrd. euro (līdz 1 212.5 mljrd. euro). Šo likviditātes vajadzību kāpumu noteica neto autonomo faktoru vidējā rādītāja pieaugums par 43.9 mljrd. euro, aplūkojamā periodā sasniedzot rekordlīmeni (1 090.2 mljrd. euro), bet obligāto rezervju prasību apjoms nedaudz saruka (par 0.2 mljrd. euro; līdz 122.2 mljrd. euro).

Neto autonomo faktoru kopapjoma palielināšanos, kas liecina par likviditātes samazināšanos, galvenokārt noteica likviditāti palielinošo faktoru sarukums.

To galvenokārt noteica tīro ārējo aktīvu atlikuma samazināšanās par 33.0 mljrd. euro, aplūkojamā periodā sasniedzot vidēji 637.0 mljrd. euro. Salīdzinājumā ar iepriekšējo aplūkojamo periodu saruka arī euro denominēto tīro aktīvu vidējais apjoms (par 26.3 mljrd. euro; līdz 306.1 mljrd. euro).

Aplūkojamā periodā saruka arī likviditāti samazinošie autonomie faktori, zināmā mērā kompensējot likviditāti palielinošo autonomo faktoru dinamiku.

Lielākā ietekme bija citiem autonomajiem faktoriem – tie samazinājās par 30.1 mljrd. euro (līdz 690.3 mljrd. euro). Apgrozībā esošo banknošu un valdības noguldījumu atlikuma pieaugumam (attiecīgi par 11.5 mljrd. euro un 3.4 mljrd. euro) bija kompensējoša ietekme uz likviditāti samazinošo autonomo faktoru līmeni.

Autonomo faktoru svārstīgums joprojām bija augsts un salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu kopumā nemainījās. Šis svārstīgums galvenokārt atspoguļoja gan valdības noguldījumu atlikuma, gan euro denominēto tīro aktīvu svārstības.

Likviditātes pārpalikums

Iepriekš aprakstīto norišu rezultātā vidējais likviditātes pārpalikums aplūkojamā periodā salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu palielinājās par 109.5 mljrd. euro (līdz 1 755.3 mljrd. euro; sk. A att.). Kā jau minēts, šis pieaugums pamatā atspoguļo ar AIP palīdzību nodrošināto likviditāti ar mēneša mērķa apjomu 60 mljrd. euro, ko nedaudz kompensēja autonomo faktoru noteikts likviditātes vajadzību palielinājums. Sīkāka aplūkojamā perioda analīze liecina, ka likviditātes pārpalikums palielinājās piektajā rezervju prasību izpildes periodā: pieaugumu par 90.1 mljrd. euro noteica AIP iegādes un likviditāti samazinošo autonomo faktoru (galvenokārt mazāku valdības noguldījumu) sarukums. Sestajā rezervju prasību izpildes periodā likviditātes pārpalikums pieauga mazāk (par 47.1 mljrd. euro), jo ar AIP starpniecību iepludināto likviditāti zināmā mērā kompensēja lielākas banku sektora kopējās likviditātes vajadzības, palielinoties valdības noguldījumu atlikumam.

Likviditātes pārpalikuma pieaugums atbilda pieprasījuma noguldījumu kontu vidējā atlikuma palielinājumam aplūkojamā periodā par 74.0 mljrd. euro (līdz 1 248.0 mljrd. euro), vidējam noguldījumu iespējas izmantošanas apjomam pieaugot vēl par 35.2 mljrd. euro (līdz 629.8 mljrd. euro).

Procentu likmju norises

Darījumu uz nakti naudas tirgus procentu likmes joprojām bija tuvu noguldījumu iespējas procentu likmei, bet konkrētu nodrošinājuma grozu procentu likmes nodrošināto darījumu segmentos pat pazeminājās zem šā līmeņa. Beznodrošinājuma darījumu tirgū euro uz nakti izsniegto kredītu vidējās procentu likmes indekss (EONIA) vidēji bija -0.357% (iepriekšējā aplūkojamā periodā – vidēji -0.358%). EONIA svārstījās šaurā diapazonā, sasniedzot augstāko punktu (-0.345%) 2017. gada augusta pēdējā dienā, bet zemāko (-0.366%) – 2017. gada septembra vidū.

Nodrošināto darījumu tirgū *repo* darījumu uz nakti vidējās procentu likmes grozā *GC Pooling* tirgus standarta nodrošinājuma un paplašinātajā nodrošinājuma grozā salīdzinājumā ar iepriekšējo aplūkojamo periodu nedaudz saruka. Standarta nodrošinājuma grozā *repo* darījumu uz nakti vidējā procentu likme bija -0.437% , bet paplašinātajā nodrošinājuma grozā *repo* darījumu uz nakti vidējā procentu likme bija -0.402% .

2017. gada septembrī vērotais *repo* darījumu galveno procentu likmju ceturkšņa beigu kritums, kas bija līdzīgs 2017. gada jūnijā vērotajam, bija samērā neliels salīdzinājumā ar 2016. gada beigu kritumu un 2017. gada martā vēroto ceturkšņa beigu sarukumu. Tas liecina, ka tirgus dalībnieki ieviesuši efektīvāku nodrošinājuma pārvaldības praksi. Turklāt šāda dinamika norāda arī uz pozitīvu ietekmi, ko rada iespēja VSAIP vērtspapīru aizdevumiem kā nodrošinājumu pieņemt naudu.

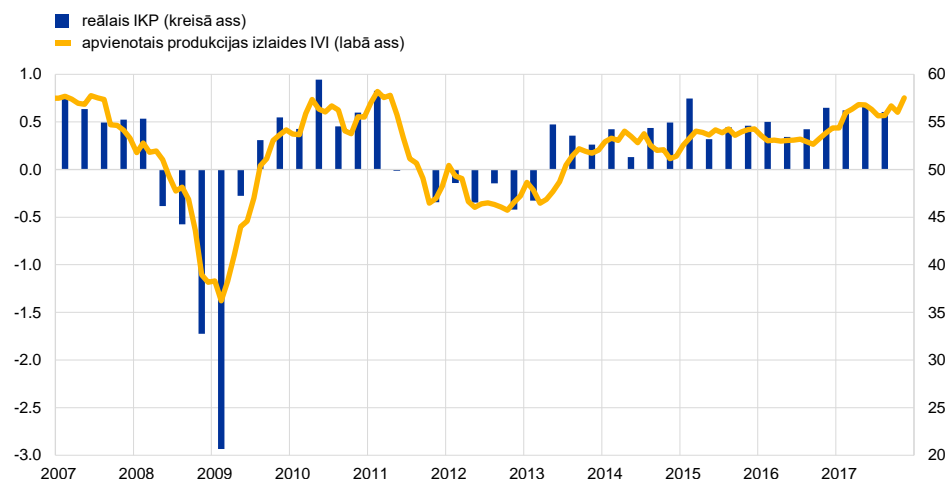

precīzāks IKP galīgo datu, kas publiskoti par kalendārajiem gadiem, prognozēšanā nekā pirmais IKP datu publicējums aptuveni pusē no aptvertā laika. Šis noteikums liecina, ka 2017. gada 4. ceturksnī reālais IKP kopumā palielinājās atbilstoši mūsu speciālistu ceturkšņa aplēsēm par 2017. gada decembri.¹¹

B attēls

Euro zonas reālais IKP un apvienotais produkcijas izlaidis IVI

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni; %; difūzijas indekss)

Avoti: Eurostat un IHS Markit.

ENR liecina, ka tuvākajā laikā euro zonas reālais IKP joprojām turpinās

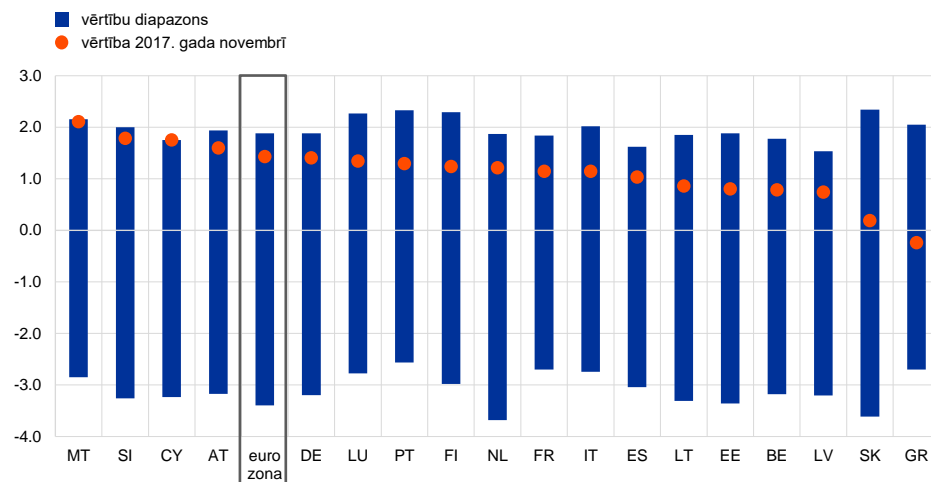
palielināties, un šī tendence būs vērojama gandrīz visās valstīs. Ņemot vērā tā aptvērumu, ENR izmantošana ir piemērotāka valstu un sektoru dimensiju dziļākai izpētei. Jaunākie ENR rezultāti par 2017. gada novembri (sk. sarkanos punktus C att.) liecina, ka šis rādītājs visās euro zonas valstīs, izņemot Grieķiju, pārsniedz ilgtermiņa vidējo līmeni (nulles līnija). Turklāt visās valstīs, izņemot trīs Baltijas valstis, Beļģiju, Slovākiju un Grieķiju, ENR pašlaik pārsniedz vidējo līmeni vairāk nekā par vienu standartnovirzi. Novembrī ENR sasniedza vēsturiski augstāko līmeni Maltā un Kiprā (par to liecina sarkano punktu atrašanās zilo stabiņu augšdaļā).

¹¹ Sk. ECB interneta vietnē publicētās Eurosistēmas speciālistu 2017. gada decembra makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai.

C attēls

Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs

(standartizētas vērtības)

Piezīme. Zilie stabiņi atspoguļo maksimālo un minimālo līmeni kopš attiecīgo valstu laikrindu sākuma; sarkanie punkti ataino jaunākos rezultātus; un nulles līnija iezīmē vidējo līmeni.

Avoti: Eiropas Komisija un ECB speciālistu aprēķini.

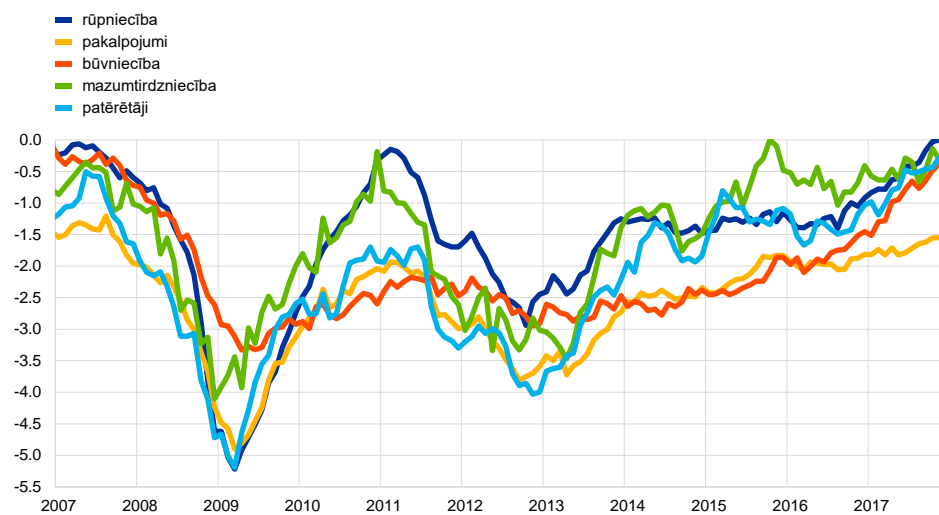
Sektoru līmenī situācija arī ir kopumā pozitīva. Lielākajā daļā euro zonas

sektoru vērojama augsta konfidence. Sektoru dalījumā 2017. gada novembrī ENR pamatā esošie konfidences rādītāji apstrādes rūpniecībā sasniedza rekordaugstu līmeni, bet mājsaimniecību (patērētāju) sektors, mazumtirdzniecība un būvniecība bija tuvu visu laiku augstākajam līmenim (sk. D att.). Konkrētāk, būvniecības sektorā bija vērojams nozīmīgs ciklisks kāpums. Turpretī jaunākie pakalpojumu sektora rezultāti bija samērā zemi, lai gan tie pārsniedza ilgtermiņa vidējo līmeni un iepriekšējo 2011. gadā sasniegto augstāko līmeni. Šīs atšķirības starp sektoriem ir ekonomiski nozīmīgas. Piemēram, Eiropas Komisijas pakalpojumu un rūpniecības konfidences rādītāju apkopošana, izmantojot apvienotā produkcijas izlaides IVI sektoru svarus (65% pakalpojumiem un 35% rūpniecībai), norādītu uz daudz zemāku šā gada 4. ceturkšņa reālā IKP pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, nekā liecina ENR (sk. A att.). Kopumā sektoru dati rāda, ka pašlaik visi sektori veicina izaugsmi, bet to devums ir atšķirīgs.

D attēls

Konfidence dažādos sektoros

(standartizētās noviržu no maksimālā līmeņa vērtības)

Piezīme. Konfidences datu aprēķinus visām nozarēm sāka veikt 1985. gada janvārī, bet pakalpojumiem – 1995. gada aprīlī.
Avoti: Eiropas Komisija un ECB speciālistu aprēķini.

4. Ko ECB aptauja *Survey of Professional Forecasters* ļauj uzzināt par euro zonā notiekošās darba tirgus dinamikas uztveri

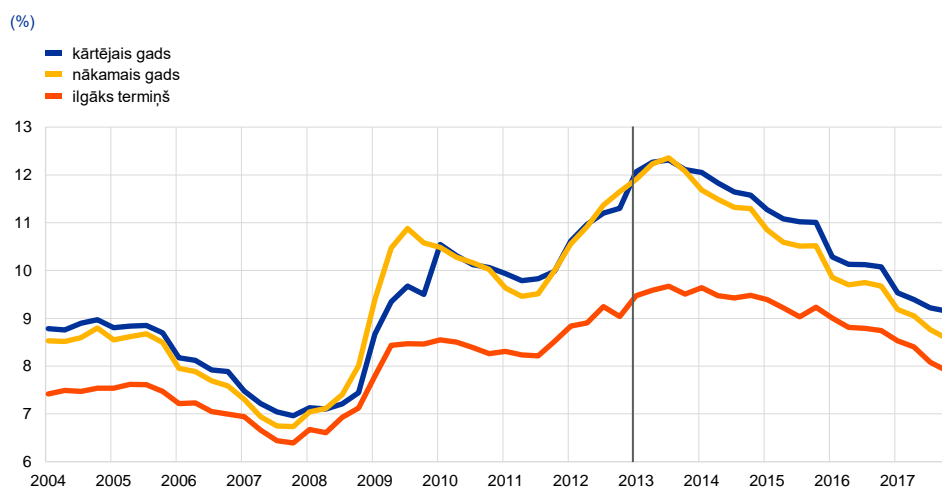
Pēdējos 10 gados euro zonas darba tirgi bijuši pakļauti vairākiem šokiem, kas radīja būtiskas bezdarba līmeņa un darba samaksas pieauguma svārstības.

Reaģējot uz šīm norisēm, profesionāli prognozētāji atkārtoti koriģējuši bezdarba līmeņa un atlīdzības vienam nodarbinātajam gada pieauguma tempa (tālāk tekstā – darba samaksas kāpums) gaidas, tās gan palielinot, gan pazeminot. Šajā ielikumā analizētas ECB aptaujā *Survey of Professional Forecasters* (SPF) ietvertās gaidu korekcijas un šo gaidu atbilstība faktiskajiem datiem.

No 2008. gada līdz 2013. gadam, kad finanšu un valsts parāda krīze noteica ekonomiskās situācijas pasliktināšanos, SPF dalībnieki pakāpeniski koriģēja un paaugstināja bezdarba līmeņa gaidas, savukārt darba samaksas kāpuma gaidas tika pazeminātas (sk. A un B att.). Tas atbilst tradicionālajai izpratnei par bezdarbu kā darba tirgū nepietiekami izmantota darbaspēka noteicējfaktoru, un tas savukārt ietekmē skaita–cenas dinamiku darba tirgū – jo vairāk nenodarbināto konkurē uz darbu izpildi, jo zemākas algas uzņēmumi var piedāvāt, pieņemot jaunus vai paturot esošos darbiniekus. Līdzīga savstarpējā dinamika bija vērojama arī pretējā virzienā īslaicīgās atveseļošanās laikā 2010. un 2011. gadā, kad īsāka termiņa darba samaksas kāpuma gaidas tika koriģētas un paaugstinātas, vienlaikus prognozējot nepietiekami izmantota darbaspēka apjoma sarukumu darba tirgū (par to liecina īsāka termiņa un ilgāka termiņa bezdarba līmeņa gaidu rādītāju atšķirību mazināšanās). Tomēr 2013. gadā situācija mainījās, un gan bezdarba līmeņa, gan darba samaksas kāpuma gaidas tika secīgi koriģētas un pazeminātas.

A attēls

Bezdarba līmeņa gaidas

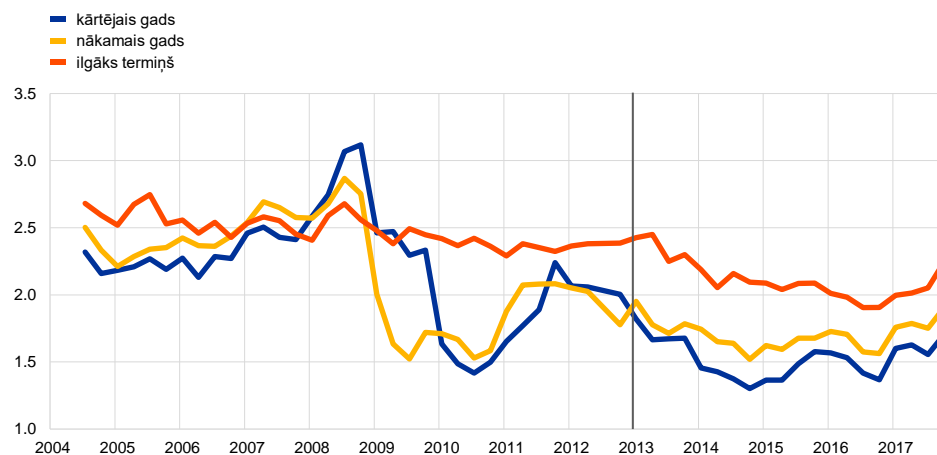

Avoti: SPF un ECB speciālistu aprēķini.

B attēls

Darba samaksas kāpuma gaidas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %)

Avoti: SPF un ECB speciālistu aprēķini.

Līdz 2013. gadam SPF prognožu kļūdas parasti atspoguļoja bezdarba līmeņa prognožu kļūdas – vājāka, nekā gaidīts, darba samaksas kāpuma posmi bija vērojami vienlaikus ar augstāku, nekā gaidīts, bezdarba līmeni un otrādi (sk. C att.).¹² Tomēr pēc 2013. gada mainījās ne vien bezdarba līmeņa un darba

samaksas kāpuma prognožu tendence, bet arī šo prognožu kļūdu tendence. SPF prognozes par 2013.–2015. gadu bija pārāk augstas gan attiecībā uz darba samaksas kāpumu, gan bezdarba līmeni. Šāds kļūdu kopums šķiet neparasts salīdzinājumā ar agrākajām aptauju prognozēm. Turklāt šāda tendence vērojama ne tikai attiecībā uz vidējiem SPF prognožu rādītājiem, bet arī attiecībā uz lielāko daļu individuālo prognozētāju sniegumu. C attēlā redzami nogriežņi parāda individuālo prognožu kļūdu diapazonu (aprēķināts kā starpkvartīļu diapazons). Nogriežņi, kas atveido 2013.–2015. gada prognožu kļūdas, lielākoties atrodas zem nulles līnijas, norādot, ka lielākā daļa respondentu noteikuši pārāk augstas darba samaksas kāpuma un bezdarba līmeņa prognozes.

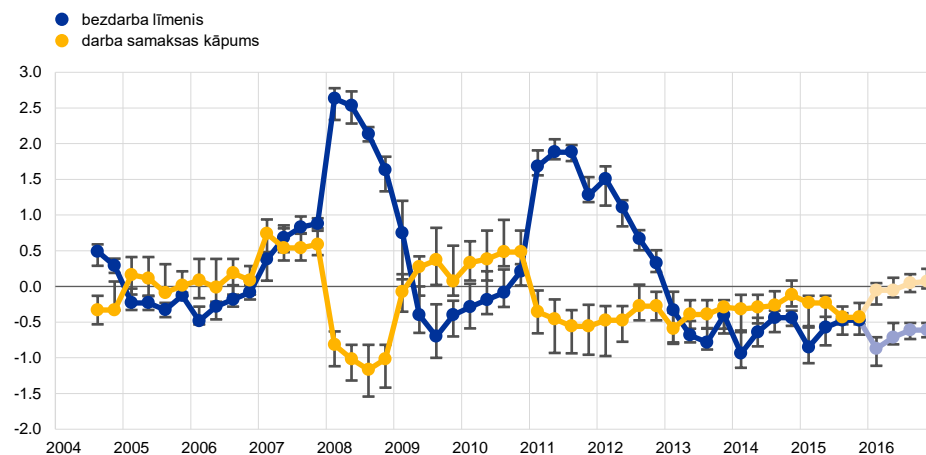
¹² SPF kopš 2004. gada vākti noteiktu kalendārā gada periodu dati par gaidāmo atlīdzības vienam nodarbinātajam gada pieauguma tempu (t.i., darba samaksas kāpumu).

C attēls

SPF bezdarba līmeņa un darba samaksas kāpuma īstermiņa prognožu kļūdas

(procentu punktos)

Avoti: SPF un ECB speciālistu aprēķini.

Piezīmes. Iespēju aplēšu periods ir nākamais kalendārais gads; norādītais datums attiecas uz aptaujas datumu. Attēls rāda SPF prognožu mikrodatu mediānu un starpkvartīļu diapazonu. Prognožu kļūdas definē kā reālo rādītāju, kas iegūti saskaņā ar jaunākajiem datiem, un gaidu starpību. Jaunākie atbildības vienam nodarbinātajam dati attiecas uz 2017. gada 3. ceturksni. Jaunākie droši izvērtējamie SPF gaidu rādītāji attiecībā uz nākamā kalendārā gada periodu ir 2016. gada gaidu rādītāji, kuru pamatā ir 2015. gada aptauju dati. Tomēr šajā attēlā sniegts arī indikatīvs 2017. gada gaidu rādītāju, kuru pamatā ir 2016. gada aptauju dati, novērtējums, pieņemot, ka dati par pēdējo ceturksni atbilst Eurosistēmas speciālistu decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm. Bezdarba līmeņa un darba samaksas kāpuma prognožu kļūdu tendence attiecībā uz periodu, kas seko nākamā kalendārā gada periodam (dati vākti tikai 3. un 4. ceturksņa aptaujās līdz 2013. gadam), ir līdzīga.

Vēsturiski neraksturīgā prognožu kļūdu tendence, kas vērojama kopš 2013. gada, iespējams, liecina par euro zonas darba tirgus dinamikas strukturālu pārrāvumu.

Konkrētāk, tendence liecina, ka, neraugoties uz mazāku, nekā gaidīts, nepietiekami izmantotā darbaspēka apjomu darba tirgū (ko nosaka pēc bezdarba līmeņa), darba samaksas kāpumu ierobežoja citi faktori. Šādi faktori varētu būt, piemēram, lielāka darba samaksas elastība, ko ietekmēja krīzes dziļums un pēc tās īstenotās strukturālās darba tirgus reformas, būtiskāks zemas produktivitātes darbvietau pieaugums, kā arī zemas inflācijas vides radītā ietekme.¹³ Šī tendence varētu arī norādīt, ka pašreizējā periodā bezdarba līmenis pietiekami neatspoguļo kopējo nepietiekami izmantotā darbaspēka apjomu darba tirgū. Piemēram, liels nepilnu laiku nodarbināto, kuri vēlas strādāt ilgāk, īpatsvars vai liels darba tirgus dalībnieku, kuri vēlas strādāt, īpatsvars, iespējams, veidoja situāciju, kurā nodarbinātība varēja palielināties, neradot būtisku darba samaksas pieaugumu. Tas atbilst 2017. gada 2. ceturksņa aptaujas rezultātiem: jautāti par riska uztveri attiecībā uz darba samaksas dinamiku, respondenti īpaši norādīja uz nenoteiktību, kas pastāv saistībā ar darba samaksas reakciju uz nepietiekami izmantotā darbaspēka apjomu, un risku, ka darba samaksas kāpums varētu būt vājāks, nekā gaidīts, ja, tautsaimniecībai turpinot atveseļoties, darba tirgus dalībnieki, kuri vēlas strādāt, atkal iesaistītos darba tirgū.

Tomēr jaunāko neraksturīgo darba tirgus norišu noteicējfaktoru ietekme, iespējams, jau vājinās. Darba samaksas kāpuma gaidas 2017. gadā palielinājušās visos prognožu periodos. Konkrētāk, jaunākā 2017. gada 4. ceturksņa SPF aptauja

¹³ Sk. ECB 2016. gada "Tautsaimniecības Biļetena" Nr. 3 ielikumu *Recent wage trends in the euro area* ("Nesenās darba samaksas tendences euro zonā").

preventīvā daļa) un Spānijas (uz kuru attiecas korektīvā daļa) plāni. Lai gan prognozēts, ka Spānijas, kas bija iesniegusi uz nemainīgu politiku balstītu budžeta plāna projektu, kopējais budžeta deficīts saruks zem atsaucē vērtības 3% no IKP līdz pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras (PDP) termiņam 2018. gadā, tas saistīts ar SIP noteiktajām saistībām atbilstošu strukturālo pasākumu būtisku neizpildi kumulatīvā izteiksmē.¹⁹ Tiek uzskatīts, ka sešu pārējo valstu budžeta plānu projekti pakļauti SIP neizpildes riskam.²⁰ Tas attiecas uz Francijas plānu (ar PDP termiņu 2017. gadā), uz kuru attiecas SIP korektīvā daļa, un Beļģiju, Itāliju, Austriju, Portugāli un Slovēniju, uz kurām attiecas SIP preventīvā daļa (Austrija bija iesniegusi uz nemainīgu politiku balstītu budžeta plāna projektu, jo tai nebija apstiprināta valdība).

Valstīs ar lielu valdības parāda līmeni parāda rādītāji samazinās ļoti lēni. Sešu valstu grupā, kuru budžeta plānu projekti pakļauti SIP neizpildes riskam, Beļģijai, Francijai, Itālijai un Portugālei 2018. gadā tiek prognozēts augsts valdības parāda rādītājs, kas pārsniegs 90% no IKP (sk. att.). Nav gaidāms, ka šīs valstis, izņemot Portugāli, varētu samazināt valdības parādu tuvāk atsaucē vērtībai (60% no IKP) atbilstoši SIP parāda normai. Eurogrupa savā 2017. gada 4. decembra paziņojumā atzīmēja, ka "lēns liela apjoma parāda samazināšanas temps vairākās dalībvalstīs joprojām rada bažas". Attiecībā uz Itāliju Komisija 2017. gada 22. novembrī nosūtīja vēstuli, kurā teikts, ka "nav nodrošināta pietiekama atbilstība valdības parāda kritērijiem" un ka "Itālijas valsts parāds joprojām ir būtisks ievainojamības moments".²¹ Tajā pašā laikā Komisija joprojām nav publiskojuši saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. panta 3. punktu sagatavotu ziņojumu, pamatojoties uz iesniegtajiem datiem par 2016. gadu.

¹⁹ Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2017. gada rudens ekonomisko prognozi 2018. gadā nav prognozēti nekādi strukturālie pasākumi, savukārt strukturālie pasākumi 0.5% apjomā no IKP ir noteikti PDP ieteikumā, ko Padome Spānijai sniedza 2016. gadā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 9. punktu.

²⁰ Valstīm, uz kurām attiecas SIP preventīvā daļa, Komisija novērtē budžeta plāna projektu kā "pakļautu SIP neizpildes riskam", ja tas 2018. gadā prognozē nozīmīgu novirzi no VTM vai to sasniegšanai nepieciešamajām korekcijām un/vai parāda samazināšanas kritērija neizpildi, ja šāds kritērijs piemērojams. Valstīm, uz kurām attiecas SIP korektīvā daļa, Komisija novērtē budžeta plāna projektu kā "pakļautu SIP neizpildes riskam", ja tā prognoze 2018. gadam (kas tiek apstiprināta *ex-post*) varētu izraisīt pastiprinātu PDP piemērošanu, jo netiek prognozēta ne ieteikto fiskālo pasākumu izpilde, ne ieteiktā kopējā deficīta mērķa sasniegšana.

²¹ Sk. [Letter to Italy](#).

strukturālos pasākumus, kas acīmredzami pietiekami neatbilst prasībām, Komisija var lūgt attiecīgo dalībvalsti iesniegt precizētu budžeta plānu. Komisija nav šādus lūgumus izteikusi kopš pirmā pārskatīšanas pasākuma sākuma 2013. gada rudenī, paziņojot, ka nevienā konkrētā gadījumā nav bijis atbilstības "sevišķi būtisku neatbilstību" kritērijam.²⁵ Taču Komisija ir rakstījusi tām valstīm, kuras plānoja ievērojamu SIP prasību neizpildi, pieprasot, lai tiktu veikti papildu pasākumi. Pārskatīšanas pasākuma sākumposmā, īpaši 2014. gadā, vairākas valstis publiski apņēmas rīkoties saskaņā ar šādu prasību.²⁶ Turpretī pašreizējās pārskatīšanas kontekstā neviena no valstīm, kuras plānoja fiskālo pasākumu neizpildi 2018. gadā, nav reaģējusi, pieņemot papildu pasākumus.²⁷ Turklāt iepriekšējos gados dažas valstis, kuru budžeta plānu projekti saskaņā ar Komisijas prognozi bija pakļauti SIP prasību neizpildes riskam, bija apņēmušās "īstenot nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu [...] budžeta atbilstību SIP", balstoties uz konsolidācijas atšķirību kvantitatīvo noteikšanu salīdzinājumā ar SIP saistībām.²⁸ Taču šogad Eurogrupa savā paziņojumā par budžeta plānu projektiem 2018. gadam tikai aicina attiecīgās valstis "laikus apsvērt nepieciešamos pasākumus Komisijas identificēto risku novēršanai, lai nodrošinātu to, ka šo valstu 2018. gada budžeti būs atbilstoši SIP noteikumiem." Jāatzīmē arī, ka atšķirībā no iepriekšējiem gadiem šķiet, ka nekāda turpmāka rīcība saistībā ar pašreizējo pārskatīšanas pasākumu, balstoties uz Komisijas ziemas prognozi, Eurogrupā 2018. gada sākumā nav paredzēta. Kopš budžeta plānu projektu pārskatīšanas sākuma 2013. gada rudenī to valstu īpatsvars, kuras iesniegušas SIP prasībām atbilstošus budžeta plānu projektus, saglabājies nemainīgs – aptuveni 1/3, neraugoties uz ekonomisko nosacījumu uzlabošanu.²⁹

Raugoties nākotnē, šķiet, ir ļoti būtiski budžeta plānu projektu pārskatīšanu atkal padarīt efektīvāku. Principā ir grūti novērtēt to, cik lielā mērā budžeta plānu projektu pārskatīšana stimulējusi valstis iekļaut papildu pasākumus savu budžetu gala variantos.³⁰ Valdības var veikt papildu pasākumus budžeta pieņemšanas vai arī tā īstenošanas laikā visa gada garumā, nesaistot tos konkrēti ar pārskatīšanas rezultātiem. Turklāt vērtējums par to, vai valstis ir izpildījušas SIP prasības konkrētā gadā, balstīts uz budžeta izpildes datiem un tiek veikts tikai aptuveni pēc 18 vai vairāk mēnešiem pēc budžeta plānu projektu pārskatīšanas sākuma. Līdz tam laikam aplēšu pārmaiņas attiecībā uz valsts vietu ciklā, kā arī noteikumu grozījumi var potenciāli sniegt labvēlīgāku novērtējumu par SIP prasību izpildi.³¹ Viens veids, kā var uzlabot valsts SIP prasību izpildi, ir vienmēr pieprasīt precizētus plānus, ja tie paredz ievērojamas novirzes no prasībām. Budžeta plānu projektu pārskatīšanas

²⁵ Tas ietvēra gadījumus, kad tika prognozēts, ka strukturālās bilances uzlabošanās saskaņā ar konkrētās valsts VTM nebūs pietiekama, lai izpildītu prasības, t.i., novirze būs lielāka par 0.5 procentu punktiem no IKP. Tā ir būtiskas novirzes procedūras robežvērtība saskaņā ar SIP preventīvo daļu.

²⁶ Piemēram, 2014. gada oktobrī Komisija nosūtīja vēstules Itālijai, Austrijai un Francijai. Iepriekš tā bija pieprasījusi papildu pasākumus Austrijai 2014. gada maijā, kad Austrijas valdība pēc Parlamenta vēlēšanām bija iesniegusi (neatbilstošu) precizētu budžeta plāna projektu 2014. gadam.

²⁷ 2017. gada oktobrī Komisija rakstīja Beļģijai, Spānijai, Francijai, Itālijai un Portugālei.

²⁸ Atsaucei sk. [Eurogrupas 2016. gada 5. decembra paziņojumu](#).

²⁹ Kopš pārskatīšanas sākuma 2013. gada rudenī tikai Vācijas un Nīderlandes katru gadu sagatavotie plāni visi saņēmuši pozitīvu vērtējumu.

³⁰ Vairāk informācijas sk. ECB 2015. gada marta "Tautsaimniecības Biļetena" Nr. 2 ielikumā "2015. gada budžeta plānu projektu pārskatīšanas turpmākie pasākumi".

³¹ Piemēram, strukturālo pasākumu prasības ir pazeminātas apmaiņā pret papildu strukturālajām reformām un investīcijām 2015. gadā.

funkcionēšanas uzlabošana ir svarīga, īpaši lai novērstu budžeta nesabalansētību ekonomiski labvēlīgos laikos, lai nākamajā cikliskajā lejupslīdē būtu lielāka fiskālā elastība.

Statistika

Statistika

Saturs

1. Ārējā vide	S2
2. Finanšu norises	S3
3. Saimnieciskā darbība	S8
4. Cenas un izmaksas	S14
5. Nauda un kredītu atlikumi	S18
6. Fiskālās norises	S23

Stākā informācija

ECB statistiskie dati pieejami un lejupielādējami Statistisko datu noliktavā:	http://sdw.ecb.europa.eu/
"Tautsaimniecības Biļetena" nodaļas "Statistika" dati pieejami Statistisko datu noliktavā:	http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=1000004813
Visaptverošs "Statistikas Biļetens" pieejams Statistisko datu noliktavā:	http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=1000004045
Metodoloģiskās definīcijas pieejamas "Statistikas Biļetena" "Vispārējās piezīmēs":	http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=10000023
Stākā informācija par aprēķiniem pieejama "Statistikas Biļetena" "Tehniskajās piezīmēs":	http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=10000022
Terminu skaidrojumi un saīsinājumi pieejami ECB statistikas terminu vārdnīcā:	www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/glossa.en.html

Tabulās lietotie apzīmējumi

–	datu nav/dati nav izmantojami
.	dati vēl nav pieejami
...	nulle vai vērtība neņemams
(p)	provizorisks dati
s.i.	sezonāli izlīdzināts
s.n.	sezonāli neizlīdzināts

1. Ārējā vide

1.1. Galveno tirdzniecības partnervalstu IKP un PCI

	IKP ¹⁾ (pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %)						PCI (pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)						
	G20	ASV	Apvienotā Karaliste	Japāna	Ķīna	Papildpostenis: euro zona	OECD valstis		ASV	Apvienotā Karaliste (SPCI)	Japāna	Ķīna	Papildpostenis: euro zona ²⁾ (SPCI)
							Kopā	Neietverot pārtiku un enerģiju					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014	3.5	2.6	3.1	0.4	7.3	1.3	1.7	1.8	1.6	1.5	2.7	2.0	0.4
2015	3.5	2.9	2.3	1.4	6.9	2.1	0.6	1.7	0.1	0.0	0.8	1.4	0.0
2016	3.2	1.5	1.8	0.9	6.7	1.8	1.1	1.8	1.3	0.7	-0.1	2.0	0.2
2016 IV	1.0	0.4	0.6	0.3	1.7	0.6	1.5	1.7	1.8	1.2	0.3	2.2	0.7
2017 I	0.8	0.3	0.3	0.4	1.4	0.6	2.4	1.8	2.5	2.1	0.3	1.4	1.8
II	1.0	0.8	0.3	0.7	1.8	0.7	2.1	1.8	1.9	2.7	0.4	1.4	1.5
III	.	0.8	0.4	0.6	1.7	0.6	2.2	1.8	2.0	2.8	0.6	1.6	1.4
2017 jūn.	-	-	-	-	-	-	1.9	1.8	1.6	2.6	0.4	1.5	1.3
jūl.	-	-	-	-	-	-	2.0	1.8	1.7	2.6	0.4	1.4	1.3
aug.	-	-	-	-	-	-	2.2	1.8	1.9	2.9	0.7	1.8	1.5
sept.	-	-	-	-	-	-	2.3	1.8	2.2	3.0	0.7	1.6	1.5
okt.	-	-	-	-	-	-	2.2	1.9	2.0	3.0	0.2	1.9	1.4
nov. ³⁾	-	-	-	-	-	-	.	.	.	.	.	.	1.5

Avoti: Eurostat (3., 6., 10. un 13. aile); SNB (9., 11. un 12. aile); OECD (1., 2., 4., 5., 7. un 8. aile).

1) Sezonāli izlīdzināti ceturkšņa dati; neizlīdzināti gada dati.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām.

3) Euro zonas rādītājs ir aplēse, pamatojoties uz provizoriskiem valstu datiem, kā arī uz jaunāko informāciju par enerģijas cenām.

1.2. Galveno tirdzniecības partnervalstu iepirkumu vadītāju indekss un pasaules tirdzniecība

	Iepirkumu vadītāju apsekojumi (difūzijas indeksi; s.i. dati)									Preču imports ¹⁾		
	Apvienotais iepirkumu vadītāju indekss						Globālais iepirkumu vadītāju indekss ²⁾			Pasaule	Attīstītās valstis	Jaunās tirgus ekonomikas valstis
	Pasaule ²⁾	ASV	Apvienotā Karaliste	Japāna	Ķīna	Papildpostenis: euro zona	Apstrādes rūpniecība	Pakalpojumi	Jauni eksporta pasūtījumi			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	54.2	57.3	57.9	50.9	51.1	52.7	53.3	54.1	51.5	2.7	3.8	2.0
2015	53.2	55.8	56.2	51.4	50.4	53.8	51.8	53.7	50.3	0.9	3.7	-1.0
2016	51.6	52.4	53.4	50.5	51.4	53.3	51.8	51.9	50.2	1.0	1.3	0.7
2016 IV	53.2	54.6	55.5	52.0	53.1	53.8	53.4	53.2	50.5	1.8	-1.3	3.9
2017 I	53.3	54.3	54.6	52.5	52.3	55.6	53.4	53.3	51.8	2.1	1.4	2.6
II	53.1	53.6	54.8	53.0	51.3	56.6	52.5	53.3	51.5	-0.3	1.6	-1.6
III	53.3	54.9	54.1	51.8	51.9	56.0	52.7	53.5	51.8	.	.	.
2017 jūn.	53.1	53.9	53.8	52.9	51.1	56.3	52.1	53.4	51.7	-0.3	1.6	-1.6
jūl.	53.1	54.6	54.1	51.8	51.9	55.7	52.5	53.3	51.6	1.5	2.3	0.9
aug.	53.6	55.3	54.0	51.9	52.4	55.7	52.8	53.9	52.4	1.2	1.2	1.2
sept.	53.2	54.8	54.1	51.7	51.4	56.7	52.8	53.4	51.6	.	.	.
okt.	53.6	55.2	55.8	53.4	51.0	56.0	52.7	53.9	51.7	.	.	.
nov.	53.2	54.5	54.9	52.2	51.6	57.5	53.6	53.1	52.2	.	.	.

Avoti: Markit (1.–9. aile); CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis un ECB aprēķini (10.–12. aile).

1) Pasaules un attīstīto valstu datus nav ietverta euro zona. Gada un ceturkšņa dati attiecas uz pārmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (%); mēneša dati attiecas uz triju mēnešu pārmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim mēnešiem (%). Visi dati ir sezonāli izlīdzināti.

2) Neietverot euro zonu.

2. Finanšu norises

2.1. Naudas tirgus procentu likmes

(gadā, %; perioda vidējie rādītāji)

	Euro zona ¹⁾					ASV	Japāna
	Noguldījumi uz nakti (EONIA)	Noguldījumi ar termiņu 1 mēnesis (EURIBOR)	Noguldījumi ar termiņu 3 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumi ar termiņu 6 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumi ar termiņu 12 mēnešu (EURIBOR)	Noguldījumi ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)	Noguldījumi ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2014	0.09	0.13	0.21	0.31	0.48	0.23	0.13
2015	-0.11	-0.07	-0.02	0.05	0.17	0.32	0.09
2016	-0.32	-0.34	-0.26	-0.17	-0.03	0.74	-0.02
2017 maijs	-0.36	-0.37	-0.33	-0.25	-0.13	1.19	-0.01
jūn.	-0.36	-0.37	-0.33	-0.27	-0.15	1.26	-0.01
jūl.	-0.36	-0.37	-0.33	-0.27	-0.15	1.31	-0.01
aug.	-0.36	-0.37	-0.33	-0.27	-0.16	1.31	-0.03
sept.	-0.36	-0.37	-0.33	-0.27	-0.17	1.32	-0.03
okt.	-0.36	-0.37	-0.33	-0.27	-0.18	1.36	-0.04
nov.	-0.35	-0.37	-0.33	-0.27	-0.19	1.43	-0.03

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām; sk. "Statistikas Biļetena" "Vispārējās piezīmes".

2.2. Peļņas likmju līknes

(perioda beigās; likmes – % gadā; procentu likmju starpības – procentu punktos)

	Tagadnes darījumu procentu likmes					Procentu likmju starpības			Nākotnes darījumu tūlītējās procentu likmes			
	Euro zona ^{1), 2)}					Euro zona ^{1), 2)}	ASV	Apvienotā Karaliste	Euro zona ^{1), 2)}			
	3 mēnešu	1 gada	2 gadu	5 gadu	10 gadu	10 gadu – 1 gada	10 gadu – 1 gada	10 gadu – 1 gada	1 gada	2 gadu	5 gadu	10 gadu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2014	-0.02	-0.09	-0.12	0.07	0.65	0.74	1.95	1.45	-0.15	-0.11	0.58	1.77
2015	-0.45	-0.40	-0.35	0.02	0.77	1.17	1.66	1.68	-0.35	-0.22	0.82	1.98
2016	-0.93	-0.82	-0.80	-0.47	0.26	1.08	1.63	1.17	-0.78	-0.75	0.35	1.35
2017 maijs	-0.73	-0.74	-0.74	-0.39	0.36	1.10	1.05	0.88	-0.76	-0.67	0.43	1.54
jūn.	-0.69	-0.65	-0.59	-0.17	0.54	1.19	1.07	0.93	-0.60	-0.41	0.65	1.63
jūl.	-0.71	-0.71	-0.67	-0.21	0.58	1.29	1.07	0.93	-0.70	-0.51	0.72	1.75
aug.	-0.78	-0.77	-0.73	-0.35	0.38	1.15	0.89	0.92	-0.75	-0.62	0.48	1.52
sept.	-0.76	-0.75	-0.70	-0.26	0.52	1.27	1.04	0.98	-0.73	-0.54	0.65	1.68
okt.	-0.79	-0.79	-0.74	-0.32	0.44	1.23	0.95	0.87	-0.78	-0.60	0.55	1.61
nov.	-0.78	-0.76	-0.70	-0.28	0.44	1.20	0.79	0.88	-0.73	-0.52	0.56	1.52

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām; sk. "Statistikas Biļetena" "Vispārējās piezīmes".

2) ECB aprēķinu pamatā ir EuroMTS sniegtie dati un Fitch Ratings noteiktie kredītreitings.

2.3. Akciju tirgus indeksi

(indeksu līmeņi izteikti punktos; perioda vidējie rādītāji)

	Dow Jones EURO STOXX indeksi												ASV	Japāna
	Etalons		Galveno tautsaimniecības nozaru indeksi										Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	Broad indekss	50	Pamat-izejvielas	Patēriņa pakalpojumi	Patēriņa preces	Nafta un gāze	Finanses	Rūpniecība	Tehnoloģijas	Komunālie pakalpojumi	Telekomunikācijas	Veselības aprūpe		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2014	318.7	3 145.3	644.3	216.6	510.6	335.5	180.0	452.9	310.8	279.2	306.7	668.1	1 931.4	15 460.4
2015	356.2	3 444.1	717.4	261.9	628.2	299.9	189.8	500.6	373.2	278.0	377.7	821.3	2 061.1	19 203.8
2016	321.6	3 003.7	620.7	250.9	600.1	278.9	148.7	496.0	375.8	248.6	326.9	770.9	2 094.7	16 920.5
2017 maijs	387.1	3 601.9	765.9	281.9	707.5	318.8	186.4	616.2	477.1	272.5	363.8	935.1	2 395.3	19 726.8
jūn.	383.6	3 547.8	767.8	283.0	698.8	299.9	182.4	617.2	475.2	283.6	355.4	927.3	2 434.0	20 045.6
jūl.	377.8	3 483.9	745.3	270.9	685.3	289.5	187.7	606.5	465.2	273.5	339.7	891.3	2 454.1	20 044.9
aug.	375.1	3 451.3	727.5	266.5	681.4	288.8	187.3	596.2	467.4	284.4	340.3	861.1	2 456.2	19 670.2
sept.	380.7	3 507.1	750.1	261.2	701.2	298.1	185.9	615.8	480.3	288.2	331.8	883.8	2 492.8	19 924.4
okt.	391.7	3 614.7	791.0	267.8	724.9	306.3	190.2	636.2	501.1	290.1	330.9	895.9	2 557.0	21 267.5
nov.	391.7	3 601.4	802.3	269.2	727.7	315.4	188.3	640.6	508.6	294.8	317.3	854.9	2 593.6	22 525.1

Avots: ECB.

2. Finanšu norises

2.4. Mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu un to noguldījumu MFI procentu likmes (jaunajiem darījumiem)^{1), 2)} (gadā; %; perioda vidējā procentu likme, ja nav norādīts citādi)

	Noguldījumi				Automātiski atjaunojamie aizdevumi un norēķinu kontu debeta atlikumi	Norēķinu kartes procentu aizdevumi	Patēriņa kredīts			Aizdevumi individuālā darba veicējiem un līgumsaņēmējiem bez juridiskās personas statusa	Kredīti mājokļa iegādei					
	Uz nakti	Ar brīdina termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	Ar noteikto termiņu				Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā	APRC ³⁾	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā				APRC ³⁾	Aizņemšanās izmaksu saliktais rādītājs		
			Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem					Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam		Ilgāk par 1 gadu	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam			1–5 gadi	5–10 gadu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2016 nov.	0.08	0.49	0.43	0.78	6.39	16.73	4.91	5.74	6.12	2.43	1.76	1.91	1.76	1.79	2.24	1.79
dec.	0.08	0.49	0.43	0.76	6.33	16.69	4.78	5.48	5.87	2.31	1.77	1.90	1.80	1.75	2.24	1.78
2017 janv.	0.07	0.48	0.41	0.76	6.34	16.64	5.05	5.87	6.24	2.27	1.76	1.88	1.80	1.76	2.28	1.81
febr.	0.07	0.48	0.40	0.77	6.38	16.69	5.09	5.72	6.17	2.39	1.77	1.89	1.84	1.81	2.29	1.85
marts	0.06	0.48	0.40	0.74	6.39	16.70	4.99	5.62	6.08	2.39	1.74	1.88	1.85	1.82	2.25	1.85
apr.	0.06	0.47	0.39	0.72	6.34	16.70	4.83	5.58	5.97	2.36	1.73	1.89	1.91	1.85	2.26	1.87
maijs	0.06	0.47	0.39	0.81	6.33	16.70	5.08	5.78	6.22	2.43	1.73	1.90	1.90	1.87	2.23	1.87
jūn.	0.06	0.47	0.38	0.77	6.31	16.82	4.68	5.74	6.19	2.41	1.69	1.89	1.91	1.89	2.21	1.87
jūl.	0.05	0.46	0.38	0.76	6.27	16.80	4.95	5.84	6.28	2.36	1.75	1.91	1.90	1.90	2.21	1.88
aug.	0.05	0.45	0.35	0.75	6.24	16.80	5.32	5.89	6.34	2.35	1.75	2.00	1.92	1.94	2.21	1.91
sept.	0.05	0.45	0.35	0.74	6.28	16.80	5.07	5.71	6.20	2.34	1.70	1.93	1.96	1.96	2.20	1.89
okt. ^(p)	0.05	0.44	0.35	0.75	6.24	16.80	4.88	5.68	6.15	2.40	1.67	1.92	1.93	1.96	2.18	1.88

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām.

2) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

3) Gada izmaksu efektīvā procentu likme (APRC).

2.5. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu un to noguldījumu MFI procentu likmes (jaunajiem darījumiem)^{1), 2)}

(gadā; %; perioda vidējā procentu likme, ja nav norādīts citādi)

	Noguldījumi			Automātiski atjaunojamie aizdevumi un norēķinu kontu debeta atlikumi	Citi aizdevumi apjoma un procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā									Aizņemšanās izmaksu saliktais rādītājs
	Uz nakti	Ar noteikto termiņu			Līdz 0.25 milj. euro			0.25–1 milj. euro			Vairāk par 1 milj. euro			
		Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem		Mainīgā procentu likme, līdz 3 mēnešiem	3 mēneši–1 gads	Ilgāk par 1 gadu	Mainīgā procentu likme, līdz 3 mēnešiem	3 mēneši–1 gads	Ilgāk par 1 gadu	Mainīgā procentu likme, līdz 3 mēnešiem	3 mēneši–1 gads	Ilgāk par 1 gadu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2016 nov.	0.07	0.12	0.42	2.65	2.60	2.91	2.38	1.82	1.82	1.68	1.29	1.43	1.52	1.82
dec.	0.07	0.12	0.59	2.64	2.58	2.84	2.30	1.83	1.84	1.68	1.33	1.46	1.62	1.81
2017 janv.	0.06	0.12	0.51	2.64	2.68	2.80	2.30	1.81	1.86	1.73	1.22	1.37	1.62	1.79
febr.	0.06	0.10	0.53	2.64	2.58	2.78	2.35	1.77	1.76	1.71	1.18	1.31	1.53	1.76
marts	0.06	0.08	0.58	2.58	2.52	2.79	2.35	1.76	1.79	1.72	1.30	1.62	1.57	1.82
apr.	0.06	0.10	0.40	2.56	2.55	2.69	2.35	1.79	1.78	1.70	1.34	1.50	1.64	1.81
maijs	0.05	0.10	0.43	2.52	2.49	2.77	2.37	1.76	1.73	1.71	1.20	1.47	1.63	1.76
jūn.	0.05	0.06	0.43	2.51	2.46	2.68	2.34	1.74	1.71	1.67	1.27	1.43	1.56	1.76
jūl.	0.05	0.11	0.35	2.45	2.45	2.76	2.36	1.75	1.74	1.72	1.23	1.33	1.65	1.74
aug.	0.05	0.10	0.36	2.44	2.49	2.70	2.41	1.74	1.78	1.78	1.24	1.43	1.59	1.74
sept.	0.04	0.07	0.44	2.42	2.45	2.73	2.39	1.71	1.68	1.73	1.19	1.45	1.58	1.73
okt. ^(p)	0.04	0.11	0.42	2.41	2.40	2.69	2.36	1.70	1.66	1.70	1.23	1.34	1.61	1.73

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām.

2) Saskaņā ar EKS 2010 nefinanšu grupu pārvaldītājsabiedrības 2014. gada decembrī tika pārklasificētas no nefinanšu sabiedrību sektora uz finanšu sabiedrību sektoru.

3. Saimnieciskā darbība

3.1. IKP un izdevumu posteņi

(sezonāli izlīdzināti ceturkšņa dati; neizlīdzināti gada dati)

	IKP											
	Kopā	Iekšzemes pieprasījums								Ārējā bilance ¹⁾		
		Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamatkapitāla veidošana			Krājumu pārmaiņas ²⁾	Kopā	Eksports ¹⁾	Imports ¹⁾	
					Kopā būvniecība	Kopā iekārtu ražošana	Intelektuālā īpašuma produkti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Faktiskajās cenās (mljrd. euro)												
2014	10 157.6	9 786.6	5 633.9	2 129.1	1 997.1	1 006.5	599.7	385.6	26.5	371.0	4 541.7	4 170.8
2015	10 515.1	10 030.3	5 754.3	2 168.9	2 078.1	1 016.2	637.9	418.4	29.0	484.8	4 847.0	4 362.2
2016	10 788.8	10 310.0	5 891.6	2 218.8	2 189.3	1 051.8	674.3	457.7	10.3	478.8	4 935.9	4 457.1
2016 IV	2 725.6	2 613.9	1 489.2	558.9	557.9	266.9	171.2	118.5	7.9	111.8	1 264.8	1 153.0
2017 I	2 747.6	2 630.1	1 504.9	562.1	559.8	272.7	171.6	114.2	3.2	117.5	1 297.6	1 180.2
II	2 778.6	2 660.8	1 515.5	564.9	573.3	277.4	175.8	118.8	7.0	117.8	1 307.8	1 190.0
III	2 804.9	2 681.3	1 522.4	567.6	581.2	279.3	180.7	119.9	10.1	123.6	1 320.2	1 196.7
% no IKP												
2016	100.0	95.6	54.6	20.6	20.3	9.7	6.2	4.2	0.1	4.4	-	-
Kēdes indeksu veidā agregētie apjomi (iepriekšējā gada cenās)												
<i>pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)</i>												
2016 IV	0.6	0.7	0.5	0.3	1.0	1.2	1.6	-0.1	-	-	1.6	1.8
2017 I	0.6	0.2	0.5	0.2	-0.1	1.8	1.0	-5.9	-	-	1.3	0.4
II	0.7	1.0	0.5	0.3	2.2	0.3	1.5	7.8	-	-	1.0	1.7
III	0.6	0.6	0.3	0.2	1.1	0.1	2.9	0.6	-	-	1.2	1.1
<i>pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)</i>												
2014	1.3	1.3	0.8	0.7	1.9	-0.4	4.6	3.8	-	-	4.7	4.9
2015	2.1	2.0	1.8	1.3	3.3	0.5	5.3	7.3	-	-	6.4	6.7
2016	1.8	2.3	2.0	1.8	4.5	2.5	5.5	8.3	-	-	3.3	4.7
2016 IV	1.9	2.3	1.9	1.6	4.5	2.6	3.4	11.1	-	-	3.8	4.8
2017 I	2.1	1.9	1.7	1.0	4.1	3.7	3.9	5.6	-	-	4.8	4.8
II	2.4	2.3	1.9	1.1	3.5	4.2	4.3	0.9	-	-	4.5	4.4
III	2.6	2.4	1.9	1.1	4.2	3.4	7.2	2.0	-	-	5.2	5.1
<i>devums IKP ceturkšņa procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)</i>												
2016 IV	0.6	0.7	0.3	0.1	0.2	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	-	-
2017 I	0.6	0.2	0.3	0.1	0.0	0.2	0.1	-0.3	-0.1	0.5	-	-
II	0.7	0.9	0.3	0.1	0.4	0.0	0.1	0.3	0.1	-0.2	-	-
III	0.6	0.5	0.2	0.0	0.2	0.0	0.2	0.0	0.1	0.1	-	-
<i>devums IKP gada procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)</i>												
2014	1.3	1.3	0.5	0.1	0.4	0.0	0.3	0.1	0.3	0.1	-	-
2015	2.1	2.0	1.0	0.3	0.6	0.0	0.3	0.3	0.0	0.1	-	-
2016	1.8	2.2	1.1	0.4	0.9	0.2	0.3	0.3	-0.1	-0.4	-	-
2016 IV	1.9	2.2	1.0	0.3	0.9	0.3	0.2	0.4	-0.1	-0.3	-	-
2017 I	2.1	1.8	0.9	0.2	0.8	0.4	0.2	0.2	-0.1	0.2	-	-
II	2.4	2.2	1.1	0.2	0.7	0.4	0.3	0.0	0.2	0.2	-	-
III	2.6	2.3	1.1	0.2	0.9	0.3	0.4	0.1	0.2	0.3	-	-

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

1) Eksports un imports aptver preces un pakalpojumus un ietver pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā.

2) Ietverot vērtslieku iegādi un neietverot to pārdošanu.

3. Saimnieciskā darbība

3.6. Viedokļu apsekojumi

(sezonāli izlīdzināti dati)

	Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi (procentu starpības, ja nav norādīts citādi)							Iepirkumu vadītāju apsekojumi (difūzijas indeksi)				
	Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs (ilgtermiņa vidējais rādītājs = 100)	Apstrādes rūpniecība		Patērētāju konfidences rādītājs	Būvniecības konfidences rādītājs	Mazumtirdzniecības konfidences rādītājs	Pakalpojumu nozares		Apstrādes rūpniecības iepirkumu vadītāju indekss (IVI)	Apstrādes rūpniecības produkcijas izlaide	Uzņēmējdarbības aktivitāte pakalpojumu nozarē	Apvienotā produkcijas izlaide
		Ražotāju konfidences rādītājs	Jaudu izmantošana (%)				Pakalpojumu nozares konfidences rādītājs	Jaudu izmantošana (%)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999–2013	100.0	-6.1	80.7	-12.8	-13.6	-8.7	7.0	-	51.0	52.4	52.9	52.7
2014	101.4	-3.8	80.5	-10.1	-26.6	-3.1	4.7	87.7	51.8	53.3	52.5	52.7
2015	104.2	-3.1	81.4	-6.2	-22.4	1.6	9.2	88.4	52.2	53.4	54.0	53.8
2016	104.8	-2.6	81.9	-7.7	-16.6	1.5	11.2	89.1	52.5	53.6	53.1	53.3
2016 IV	106.9	-0.6	82.4	-6.5	-13.1	1.8	12.4	89.4	54.0	54.9	53.5	53.8
2017 I	108.0	1.1	82.6	-5.5	-11.0	2.0	13.2	89.4	55.6	56.9	55.1	55.6
II	110.0	3.3	82.9	-2.7	-5.0	3.2	13.4	89.8	57.0	58.3	56.0	56.6
III	112.1	5.4	83.5	-1.5	-2.2	2.9	14.9	89.9	57.4	58.0	55.3	56.0
2017 jūn.	111.1	4.5	-	-1.3	-3.5	4.4	13.3	-	57.4	58.7	55.4	56.3
jūl.	111.3	4.5	83.2	-1.7	-1.8	3.9	14.2	90.2	56.6	56.5	55.4	55.7
aug.	111.9	5.0	-	-1.5	-3.3	1.6	15.1	-	57.4	58.3	54.7	55.7
sept.	113.1	6.7	-	-1.2	-1.7	3.0	15.4	-	58.1	59.2	55.8	56.7
okt.	114.1	8.0	83.8	-1.1	0.4	5.5	16.2	89.6	58.5	58.8	55.0	56.0
nov.	114.6	8.2	-	0.1	1.6	4.2	16.3	-	60.1	61.0	56.2	57.5

Avoti: Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts; 1.–8. aile) un *Markit* (9.–12. aile).

3.7. Mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību kontu kopsavilkums

(faktiskajās cenās, ja nav norādīts citādi; sezonāli neizlīdzināti dati)

	Mājsaimniecības							Nefinanšu sabiedrības					
	Uzkrājumu rādītājs (bruto) ¹⁾	Parāda rādītājs	Reālie bruto rīcībā esošie ienākumi	Finanšu ieguldījumi	Nefinanšu ieguldījumi (bruto)	Tīrā vērtība ²⁾	Nekustamie aktīvi	Peļņas daļa ³⁾	Uzkrājumu rādītājs (neto)	Parāda rādītājs ⁴⁾	Finanšu ieguldījumi	Nefinanšu ieguldījumi (bruto)	Finanšsējums
	Bruto rīcībā esošie ienākumi (izlīdzināti dati; %)	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)						% no neto pievienotās vērtības	% no IKP	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2014	12.7	94.4	1.0	1.9	1.3	2.7	1.0	32.5	4.6	132.4	2.9	7.1	1.6
2015	12.3	93.7	1.5	2.2	1.5	3.4	2.5	33.4	6.3	134.3	4.4	4.7	2.4
2016	12.1	93.3	1.9	1.9	5.5	4.3	4.4	33.4	7.7	134.3	3.9	6.2	1.9
2016 III	12.2	93.4	1.5	2.2	5.8	4.1	4.0	33.5	7.7	133.6	4.0	6.3	1.9
IV	12.1	93.3	1.5	1.9	5.2	4.3	4.4	33.4	7.7	134.3	3.9	6.4	1.9
2017 I	12.1	93.0	1.5	1.9	10.8	4.7	4.6	33.5	7.3	133.7	4.4	9.9	2.3
II	12.1	93.1	1.4	1.9	5.5	4.9	4.9	33.3	6.7	132.9	4.2	8.6	2.2

Avoti: ECB un *Eurostat*.

1) Pamatojoties uz četrus ceturkšņu uzkrājumu un bruto rīcībā esošo ienākumu kumulētajām summām (korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņu pensiju fondu rezervēs).

2) Finanšu aktīvi (neietverot finanšu saistības) un nefinanšu aktīvi. Nefinanšu aktīvus veido galvenokārt nekustamie aktīvi (dzīvjamās ēkas un zeme). Tie ietver arī tādu uzņēmumu nefinanšu aktīvus, kuri nav juridiskās personas un kuri klasificēti mājsaimniecību sektorā.

3) Peļņas daļu nosaka saskaņā ar tīrajiem komercdarbības ienākumiem, kas kopumā atbilst grāmatvedībā aprēķinātajai peļņai.

4) Noleikts, pamatojoties uz aizdevumu, parāda vērtspapīru, tirdzniecības kredītu atlikumu un pensiju shēmu saistībām.

3. Saimnieciskā darbība

3.8. Euro zonas maksājumu bilance. Tekošais konts un kapitāla konts

(mljrd. euro; sezonāli izlīdzināti dati, ja nav norādīts citādi; darījumi)

	Tekošais konts											Kapitāla konts ¹⁾	
	Kopā			Preces		Pakalpojumi		Sākotnējie ienākumi		Otrreizējie ienākumi		Kredīts	Debets
	Kredīts	Debets	Saldo	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2016 IV	946.0	860.8	85.3	548.4	457.9	199.2	193.7	170.0	144.3	28.4	64.8	9.4	9.6
2017 I	955.2	871.1	84.1	558.9	479.8	206.1	188.8	163.0	145.9	27.2	56.6	7.4	17.7
II	964.4	890.2	74.1	559.1	477.5	208.0	190.8	170.5	151.5	26.8	70.3	7.0	17.2
III	969.3	866.4	102.8	566.3	475.4	210.9	188.9	166.2	134.5	25.8	67.5	5.8	4.6
2017 apr.	318.9	297.3	21.6	184.2	158.4	69.3	62.8	56.5	49.6	8.9	26.5	2.0	6.1
maijs	326.3	297.9	28.4	188.9	162.2	68.6	64.1	59.8	50.8	9.0	20.8	2.1	5.5
jūn.	319.2	295.0	24.1	186.0	156.9	70.0	64.0	54.2	51.1	8.9	23.0	2.9	5.6
jūl.	319.9	289.3	30.6	185.1	158.7	70.0	62.5	56.3	44.7	8.5	23.5	2.4	1.4
aug.	323.2	288.7	34.5	187.4	158.1	70.0	62.8	56.9	46.5	8.9	21.3	1.7	1.3
sept.	326.1	288.4	37.8	193.8	158.7	70.9	63.6	53.0	43.3	8.4	22.8	1.7	1.9
<i>12 mēnešu kumulētie darījumi</i>													
2017 sept.	3 834.9	3 488.5	346.4	2 232.7	1 890.7	824.2	762.2	669.7	576.3	108.2	259.3	29.6	49.1
<i>12 mēnešu kumulētie darījumi (% no IKP)</i>													
2017 sept.	34.7	31.6	3.1	20.2	17.1	7.5	6.9	6.1	5.2	1.0	2.3	0.3	0.4

1) Kapitāla konta dati nav sezonāli izlīdzināti.

3.9. Euro zonas preču ārējā tirdzniecība¹⁾, vērtības un apjomi preču grupu dalījumā²⁾

(sezonāli izlīdzināti dati, ja nav norādīts citādi)

	Kopā (s.n. dati)		Eksports (FOB)					Imports (CIF)					
	Eksports	Imports	Kopā			Papildpostenis: apstrādes rūpniecība	Kopā			Papildposteni			
			Starp-patēriņa preces	Kapitāl-preces	Patēriņa preces		Starp-patēriņa preces	Kapitāl-preces	Patēriņa preces	Apstrādes rūpniecība	Nafta		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
<i>Vērtības (mljrd. euro; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)</i>													
2016 IV	2.3	2.5	525.4	245.2	109.4	157.4	440.1	462.7	257.5	75.7	119.7	336.5	50.1
2017 I	10.9	13.8	539.5	258.5	110.1	161.1	449.5	485.8	279.3	78.4	120.1	344.3	59.9
II	5.3	9.7	545.1	257.1	112.4	163.0	455.5	486.2	275.5	79.5	123.4	352.0	52.1
III	6.1	7.6	547.4	.	.	.	458.5	483.2	.	.	.	351.3	.
2017 apr.	-1.7	4.4	180.0	85.5	36.7	53.7	149.7	161.6	92.0	26.9	40.2	116.5	17.9
maijs	13.7	18.1	184.1	86.9	38.5	55.4	154.5	165.3	93.9	26.7	42.2	119.7	17.6
jūn.	4.2	6.7	181.0	84.6	37.3	53.9	151.3	159.3	89.7	25.9	41.0	115.9	16.6
jūl.	6.1	8.9	178.9	83.7	36.4	54.2	149.6	160.8	90.1	26.2	40.8	117.1	15.8
aug.	6.8	8.8	183.2	86.2	37.9	55.5	153.9	162.2	91.3	27.0	41.1	119.1	15.9
sept.	5.6	5.1	185.3	.	.	.	155.0	160.2	.	.	.	115.1	.
<i>Apjoma indeksi (2000. g. = 100; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)</i>													
2016 IV	1.6	1.0	120.5	118.2	119.4	124.9	120.1	110.1	109.2	108.3	112.0	112.8	104.4
2017 I	6.4	3.1	121.1	121.6	119.1	124.5	120.6	110.3	111.3	108.2	110.0	112.3	109.6
II	1.5	2.0	122.6	121.5	121.7	125.7	122.1	112.5	112.9	110.3	114.3	115.4	104.4
III	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017 marts	9.2	6.0	122.6	122.7	122.1	126.1	122.5	110.7	111.9	106.5	113.0	112.7	103.6
apr.	-6.0	-5.2	121.2	120.7	118.7	124.5	120.3	110.6	111.3	109.0	111.3	113.5	102.4
maijs	8.9	9.6	123.6	122.9	124.5	127.2	123.7	114.7	115.1	112.7	116.8	117.8	104.8
jūn.	1.8	1.6	123.0	121.0	122.0	125.5	122.4	112.2	112.3	109.1	114.8	114.8	106.0
jūl.	3.6	3.4	121.5	119.5	118.3	126.5	120.9	113.2	113.1	109.9	113.6	115.6	101.3
aug.	4.8	4.8	124.8	123.0	124.7	130.1	124.9	115.3	115.2	116.7	114.9	119.4	98.8

Avoti: ECB un Eurostat.

1) Atšķirība starp ECB maksājumu bilances posteņa "Preces" (3.8. tabula) un Eurostat preču tirdzniecības (3.9. tabula) datiem veidojas galvenokārt to atšķirīgo definīciju dēļ.

2) Preču grupas atbilstoši plašo ekonomisko kategoriju (Broad Economic Categories) klasifikācijai.

4. Cenas un izmaksas

4.2. Rūpniecības, būvniecības un īpašuma cenas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

	Ražotāju cenas rūpniecībā, neietverot būvniecību ¹⁾										Būvniecība	Mājokļu cenas ²⁾	Komerctīpašumu cenu eksperimentālais rādītājs ²⁾
	Kopā (indekss: 2010. g. = 100)	Kopā		Rūpniecība (neietverot būvniecību un enerģētiku)						Enerģētika			
		Apstrādes rūpniecība	Kopā	Starpatēriņa preces	Kapitālpreces	Patēriņa preces							
						Kopā	Pārtika, alkoholiskie dzērieni un tabaka	Nepārtikas preces					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
% no 2010. gada kopapjoma	100.0	100.0	78.1	72.1	29.4	20.1	22.6	13.8	8.9	27.9			
2014	106.9	-1.5	-0.9	-0.3	-1.1	0.4	0.1	-0.1	0.3	-4.3	0.3	0.4	1.6
2015	104.0	-2.7	-2.4	-0.5	-1.3	0.7	-0.6	-0.9	0.2	-8.2	0.2	1.6	3.8
2016	101.6	-2.3	-1.5	-0.5	-1.7	0.4	0.0	0.0	0.1	-6.9	0.4	3.2	5.7
2016 IV	103.1	0.4	1.0	0.4	0.0	0.5	0.8	1.2	0.1	0.4	1.2	3.7	5.5
2017 I	104.7	4.1	4.0	2.1	3.1	0.8	1.7	2.6	0.2	9.9	1.9	3.8	.
II	104.2	3.3	3.1	2.4	3.5	0.9	2.4	3.5	0.2	5.7	1.9	4.0	.
III	104.4	2.4	2.6	2.1	3.0	1.0	2.2	3.2	0.3	3.2	1.9	.	.
2017 maijs	104.2	3.4	3.1	2.4	3.6	0.9	2.3	3.6	0.2	5.7	-	-	-
jūn.	104.0	2.4	2.1	2.2	3.0	0.9	2.4	3.5	0.3	2.5	-	-	-
jūl.	104.0	2.0	2.2	2.0	2.7	1.0	2.2	3.2	0.2	1.9	-	-	-
aug.	104.3	2.5	2.7	2.2	2.9	1.0	2.2	3.2	0.3	3.4	-	-	-
sept.	104.8	2.8	2.9	2.2	3.3	1.0	2.2	3.1	0.3	4.3	-	-	-
okt.	105.2	2.5	2.5	2.3	3.5	0.9	1.8	2.4	0.2	3.1	-	-	-

Avoti: Eurostat, ECB aprēķini un ECB aprēķini, kuru pamatā ir MSCI dati un valstu avoti (13. aile).

1) Tikai iekšzemes tirdzniecība.

2) Uz nesaskaņotiem avotiem balstīti eksperimentāli dati (sīkāku informāciju sk.

www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/governance_and_quality_framework/html/experimental-data.en.html).

4.3. Preču cenas un IKP deflatori

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

	IKP deflatori								Naftas cenas (euro par barelu)	Neenerģijas preču cenas (euro)					
	Kopā (s.i. dati; indekss: 2010. g. = 100)	Kopā	Iekšzemes pieprasījums				Eksports ¹⁾	Imports ¹⁾		Svērums atbilstoši importam ²⁾			Svērums atbilstoši izmantošanai ²⁾		
			Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamatkapitāla veidošana				Kopā	Pārtika	Nepārtikas preces	Kopā	Pārtika	Nepārtikas preces
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
% no kopapjoma									100.0	45.4	54.6	100.0	50.4	49.6	
2014	104.5	0.9	0.6	0.5	0.9	0.7	-0.7	-1.5	74.1	-3.4	2.0	-8.5	-0.4	4.6	-6.4
2015	106.0	1.4	0.4	0.3	0.5	0.8	0.3	-1.9	47.1	0.0	4.2	-4.5	2.9	7.0	-2.7
2016	106.8	0.8	0.4	0.3	0.5	0.8	-1.5	-2.5	39.9	-3.5	-3.9	-3.2	-7.3	-10.3	-2.9
2016 IV	107.2	0.7	0.9	0.7	0.7	0.9	-0.2	0.2	46.5	9.1	1.1	18.6	3.3	-6.7	18.5
2017 I	107.4	0.7	1.5	1.5	1.0	1.3	2.5	4.5	50.8	18.3	5.9	33.2	13.0	0.1	32.4
II	107.8	1.1	1.4	1.4	1.0	1.3	2.3	3.2	45.6	6.8	-2.7	18.2	6.7	-2.4	19.9
III	108.2	1.3	1.4	1.3	1.0	1.3	1.7	1.8	44.0	1.7	-7.4	11.9	2.4	-5.8	13.0
2017 jūn.	-	-	-	-	-	-	-	-	41.7	2.3	-7.1	13.7	3.2	-4.8	15.1
jūl.	-	-	-	-	-	-	-	-	42.2	1.0	-6.1	8.9	2.0	-4.4	10.1
aug.	-	-	-	-	-	-	-	-	43.5	1.1	-9.0	12.3	1.0	-8.1	13.1
sept.	-	-	-	-	-	-	-	-	46.3	3.1	-7.2	14.7	4.1	-4.8	15.8
okt.	-	-	-	-	-	-	-	-	49.0	2.5	-6.2	12.0	5.2	-1.2	13.2
nov.	-	-	-	-	-	-	-	-	53.3	-2.6	-8.5	3.4	0.2	-3.8	4.9

Avoti: Eurostat, ECB aprēķini un Bloomberg (9. aile).

1) Eksporta un importa deflatori attiecas uz precēm un pakalpojumiem un ietver pārrobežu tirdzniecību euro zonā.

2) Svērums atbilstoši importam: svērums noteikts saskaņā ar 2009.–2011. gada vidējo importa struktūru; svērums atbilstoši izmantošanai: svērums noteikts saskaņā ar 2009.–2011. gada vidējo iekšzemes pieprasījuma struktūru.

4. Cenas un izmaksas

4.4. Ar cenām saistīto viedokļu apsekojumi

(sezonāli izlīdzināti dati)

	Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi (procentu starpības)					Iepirkumu vadītāju apsekojumi (difūzijas indeksi)			
	Pārdošanas cenu gaidas (nākamajiem trim mēnešiem)				Patēriņa cenu tendences pēdējos 12 mēnešos	Ražošanas izmaksas		Noteiktās cenas	
	Apstrādes rūpniecība	Mazumtirdzniecība	Pakalpojumi	Būvniecība		Apstrādes rūpniecība	Pakalpojumi	Apstrādes rūpniecība	Pakalpojumi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1999–2013	4.7	-	-	-2.0	34.7	57.7	56.7	-	49.9
2014	-0.9	-1.5	0.9	-17.4	15.1	49.6	53.5	49.7	48.2
2015	-2.8	1.3	2.7	-13.2	-0.2	48.9	53.5	49.6	49.0
2016	-0.4	1.7	4.4	-7.3	0.2	49.8	53.9	49.3	49.6
2016 IV	4.6	3.1	4.9	-5.4	2.4	58.6	54.9	51.6	50.5
2017 I	9.0	5.5	6.4	-3.7	12.9	67.8	56.7	55.0	51.4
II	7.8	4.2	5.9	1.8	12.3	62.5	55.9	54.6	51.5
III	8.7	4.9	6.8	3.2	10.5	60.4	55.7	54.4	51.4
2017 jūn.	7.1	3.4	5.8	3.6	11.7	58.4	55.3	54.3	50.9
jūl.	7.5	4.4	6.2	5.3	10.1	57.8	55.2	53.7	51.0
aug.	8.1	4.0	6.4	0.1	9.9	59.4	55.6	54.3	51.3
sept.	10.5	6.1	8.0	4.3	11.5	64.0	56.3	55.2	51.8
okt.	8.7	8.4	8.6	7.8	13.0	66.4	56.7	55.8	52.1
nov.	11.1	7.5	8.2	7.9	14.7	69.4	56.9	56.8	52.1

Avoti: Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts) un *Markit*.

4.5. Darbaspēka izmaksu indeksi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

	Kopā (indekss: 2012. g. = 100)	Kopā	Komponentu dalījumā		Atsevišķu saimnieciskās darbības veidu dalījumā		Papildpostenis: vienošanās ceļā noteiktās darba algas rādītājs ¹⁾
			Darba samaksa	Darba devēju sociālās iemaksas	Uzņēmējdarbības nozares	Galvenokārt ar uzņēmējdarbību nesaistītas nozares	
	1	2	3	4	5	6	7
% no 2012. gada kopapjoma	100.0	100.0	74.6	25.4	69.3	30.7	
2014	102.6	1.3	1.3	1.2	1.3	1.2	1.7
2015	104.3	1.6	1.9	0.7	1.6	1.6	1.5
2016	105.8	1.5	1.5	1.6	1.4	1.5	1.4
2016 IV	112.3	1.6	1.6	1.5	1.6	1.5	1.4
2017 I	100.4	1.4	1.3	1.6	1.3	1.6	1.6
II	111.1	1.7	2.1	0.8	1.9	1.5	1.4
III	.	.	.	.	.	.	1.4

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.

1) Uz nesaskaņotiem avotiem balstīti eksperimentāli dati (sīkāku informāciju sk. www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/governance_and_quality_framework/html/experimental-data.en.html).

4. Cenas un izmaksas

4.6. Vienības darbaspēka izmaksas, atlīdzība vienam nodarbinātajam un darba ražīgums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzināti ceturkšņa dati; neizlīdzināti gada dati)

	Kopā (indekss: 2010. g. = 100)	Kopā	Saimnieciskās darbības veidu dalījumā									
			Lauksaim- niecība, mežsaim- niecība un zvejniecība	Apstrādes rūpniecība, enerģētika un komunālie pakalpojumi	Būv- niecība	Tirdzniecība, transporta, izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	Informācijas un komuni- kācijas pakalpojumi	Finanses un apdroši- nāšana	Nekusta- mais īpašums	Profesionālie, komerc- darbības un atbalsta pakalpojumi	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un sociālā aprūpe	Māksla, izklaide un citi pakal- pojumi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vienības darbaspēka izmaksas												
2014	104.4	0.7	-1.4	-1.0	1.3	0.3	-1.4	3.0	1.7	1.3	1.6	1.6
2015	104.8	0.4	-3.3	-1.8	0.5	1.2	0.9	0.6	2.0	1.6	1.3	1.4
2016	105.6	0.8	1.3	0.0	-0.3	1.3	0.0	1.7	4.3	0.7	1.2	1.7
2016 IV	106.1	0.8	3.6	-0.4	0.0	1.2	-0.3	2.3	4.9	0.9	1.1	1.6
2017 I	106.3	1.0	0.5	0.6	0.3	0.5	-0.4	1.9	4.3	1.8	1.4	1.6
II	106.5	0.9	1.3	-0.1	0.6	0.1	0.4	1.1	5.6	2.6	1.4	1.9
III	106.7	0.9	0.9	-0.5	1.0	0.6	1.6	0.1	3.6	2.1	1.1	1.2
Atlīdzība vienam nodarbinātajam												
2014	106.6	1.4	0.2	2.1	1.6	1.2	2.2	2.0	1.9	1.7	1.1	1.0
2015	108.1	1.4	0.8	1.9	0.9	1.6	2.8	0.7	1.4	1.6	1.2	2.0
2016	109.5	1.3	0.5	1.4	1.5	1.5	0.7	2.2	3.3	0.8	1.2	1.5
2016 IV	110.3	1.4	0.7	1.6	1.3	1.6	0.7	2.1	3.4	0.9	1.4	2.0
2017 I	110.7	1.5	-0.2	1.6	1.4	1.4	0.8	1.8	3.6	2.1	1.6	1.6
II	111.1	1.7	0.7	1.7	2.3	1.4	1.6	1.7	4.8	2.4	1.8	1.4
III	111.6	1.7	1.3	1.8	1.9	1.9	2.1	1.1	3.1	2.8	1.6	0.7
Darba ražīgums uz vienu nodarbināto												
2014	102.1	0.7	1.7	3.1	0.3	0.9	3.6	-0.9	0.2	0.4	-0.5	-0.6
2015	103.2	1.1	4.3	3.7	0.4	0.4	1.9	0.1	-0.7	0.1	-0.1	0.5
2016	103.7	0.5	-0.8	1.4	1.8	0.2	0.6	0.4	-0.9	0.1	0.0	-0.2
2016 IV	104.0	0.6	-2.8	2.0	1.3	0.4	1.0	-0.2	-1.5	-0.1	0.3	0.4
2017 I	104.1	0.5	-0.7	0.9	1.1	0.9	1.2	-0.1	-0.6	0.3	0.1	-0.1
II	104.3	0.7	-0.6	1.9	1.7	1.3	1.2	0.6	-0.8	-0.2	0.3	-0.6
III	104.6	0.8	0.4	2.3	0.9	1.3	0.5	0.9	-0.4	0.6	0.4	-0.4
Atlīdzība par vienu nostrādāto stundu												
2014	108.5	1.3	1.1	1.7	1.1	1.4	2.0	2.0	1.7	1.3	0.8	1.4
2015	109.9	1.3	0.7	1.5	0.3	1.6	1.8	0.7	0.6	1.2	1.3	1.8
2016	111.4	1.3	-0.1	1.3	1.5	1.5	1.0	1.7	3.4	0.7	1.5	1.7
2016 IV	112.2	1.6	1.3	1.4	1.6	1.9	1.3	2.1	4.2	1.0	1.8	2.4
2017 I	112.5	1.6	0.3	1.4	1.1	1.6	0.9	1.5	3.6	2.1	1.9	1.6
II	112.9	1.7	1.9	1.4	2.0	1.5	1.9	2.4	5.2	2.5	1.9	1.2
III	113.3	1.5	0.4	1.3	1.3	1.7	2.3	0.9	3.2	2.7	1.7	0.1
Darba ražīgums stundā												
2014	104.2	0.8	2.0	2.8	-0.1	1.3	3.7	-0.9	0.5	0.3	-0.8	-0.1
2015	105.2	1.0	3.4	3.4	-0.2	0.8	0.9	0.0	-1.0	0.0	0.0	0.2
2016	105.8	0.6	-0.9	1.3	1.6	0.3	1.0	-0.2	-1.2	0.1	0.3	0.0
2016 IV	106.2	0.9	-1.7	1.8	1.7	0.8	1.6	-0.4	-1.4	0.2	0.7	0.7
2017 I	106.2	0.7	0.9	0.8	1.0	1.4	1.5	-0.4	-1.1	0.6	0.4	-0.1
II	106.5	0.9	0.5	1.6	1.5	1.4	1.6	1.3	-0.6	0.2	0.5	-0.5
III	106.6	0.8	0.4	1.8	0.7	1.2	1.0	0.8	-0.4	0.7	0.5	-0.7

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

5. Nauda un kredītu atlikumi

5.1. Monetārie rādītāji¹⁾

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; %, sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

	M3											12	
	M2					M3 – M2							
	M1		M2 – M1			Repo darījumi	Naudas tirgus fondu akcijas	Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem	7	8	9		10
	Skaidrā nauda apgrozībā	Noguldījumi uz nakti	Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	6								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
	Atlikumi												
2014	970.1	4 975.6	5 945.7	1 585.7	2 147.6	3 733.2	9 678.9	120.8	430.0	110.1	660.9	10 339.8	
2015	1 037.7	5 575.8	6 613.5	1 444.1	2 159.7	3 603.8	10 217.2	74.5	485.1	75.6	635.2	10 852.4	
2016	1 075.1	6 128.3	7 203.4	1 328.6	2 175.7	3 504.3	10 707.7	70.4	523.2	95.7	689.2	11 396.9	
2016 IV	1 075.1	6 128.3	7 203.4	1 328.6	2 175.7	3 504.3	10 707.7	70.4	523.2	95.7	689.2	11 396.9	
2017 I	1 087.2	6 292.0	7 379.1	1 304.7	2 181.3	3 486.0	10 865.2	74.4	531.6	100.2	706.2	11 571.3	
II	1 094.9	6 424.8	7 519.7	1 258.0	2 194.2	3 452.2	10 971.9	68.2	513.7	80.1	662.1	11 634.0	
III	1 103.9	6 573.9	7 677.8	1 222.4	2 208.2	3 430.5	11 108.3	66.6	530.8	80.1	677.5	11 785.8	
2017 maijs	1 092.5	6 374.4	7 466.9	1 267.6	2 190.1	3 457.7	10 924.6	71.9	519.6	83.3	674.8	11 599.4	
jūn.	1 094.9	6 424.8	7 519.7	1 258.0	2 194.2	3 452.2	10 971.9	68.2	513.7	80.1	662.1	11 634.0	
jūl.	1 095.0	6 468.2	7 563.2	1 245.9	2 200.4	3 446.3	11 009.5	66.3	518.2	79.9	664.4	11 673.9	
aug.	1 099.6	6 528.0	7 627.6	1 239.0	2 205.0	3 444.0	11 071.6	70.5	521.0	76.9	668.4	11 740.0	
sept.	1 103.9	6 573.9	7 677.8	1 222.4	2 208.2	3 430.5	11 108.3	66.6	530.8	80.1	677.5	11 785.8	
okt. ^(p)	1 110.0	6 591.1	7 701.2	1 216.1	2 215.4	3 431.5	11 132.7	73.1	529.0	69.3	671.3	11 804.0	
	Darījumi												
2014	59.6	376.6	436.2	-88.4	3.7	-84.7	351.5	3.8	11.8	12.8	28.3	379.8	
2015	66.5	566.9	633.3	-134.5	12.3	-122.2	511.2	-47.4	49.7	-27.2	-25.0	486.1	
2016	37.5	542.0	579.5	-105.8	16.0	-89.8	489.7	-4.2	38.0	16.1	49.9	539.5	
2016 IV	8.2	171.4	179.6	-53.4	4.0	-49.4	130.2	-7.6	20.6	3.2	16.2	146.4	
2017 I	12.1	166.4	178.5	-21.5	5.5	-16.0	162.5	4.1	8.5	4.0	16.5	179.0	
II	7.8	152.4	160.2	-37.1	12.5	-24.6	135.5	-5.6	-17.5	-18.4	-41.5	94.0	
III	9.0	157.8	166.8	-32.7	10.8	-22.0	144.8	-1.1	17.0	-0.2	15.7	160.6	
2017 maijs	1.4	48.0	49.4	-9.2	5.1	-4.0	45.4	-0.1	0.1	0.6	0.6	46.0	
jūn.	2.5	54.2	56.7	-8.6	4.2	-4.5	52.2	-3.5	-5.7	-0.5	-9.7	42.5	
jūl.	0.1	49.5	49.6	-10.0	3.0	-7.0	42.6	-1.6	4.3	1.5	4.2	46.8	
aug.	4.6	63.3	67.9	-5.9	4.6	-1.3	66.5	4.5	2.8	-5.5	1.8	68.4	
sept.	4.3	45.1	49.3	-16.8	3.2	-13.6	35.7	-3.9	9.9	3.7	9.7	45.4	
okt. ^(p)	6.2	14.3	20.5	-7.3	7.2	-0.1	20.4	6.4	-1.9	-13.0	-8.5	11.9	
	Pieauguma temps												
2014	6.5	8.4	8.1	-5.2	0.2	-2.2	3.8	3.1	2.8	18.5	4.6	3.9	
2015	6.8	11.3	10.6	-8.5	0.6	-3.3	5.3	-38.9	11.4	-25.4	-3.8	4.7	
2016	3.6	9.7	8.8	-7.4	0.7	-2.5	4.8	-5.7	7.8	21.0	7.8	5.0	
2016 IV	3.6	9.7	8.8	-7.4	0.7	-2.5	4.8	-5.7	7.8	21.0	7.8	5.0	
2017 I	3.7	9.9	8.9	-7.6	0.8	-2.5	5.0	-14.5	12.9	3.9	7.9	5.1	
II	3.8	10.5	9.5	-9.4	1.1	-3.0	5.2	-18.6	5.0	-14.0	-0.6	4.9	
III	3.5	10.9	9.8	-10.5	1.5	-3.2	5.4	-13.2	5.7	-12.9	1.0	5.2	
2017 maijs	3.9	10.1	9.2	-8.5	1.0	-2.8	5.1	-17.1	7.1	-9.1	1.7	4.9	
jūn.	3.8	10.5	9.5	-9.4	1.1	-3.0	5.2	-18.6	5.0	-14.0	-0.6	4.9	
jūl.	3.4	10.2	9.2	-9.9	1.2	-3.2	5.0	-18.5	4.3	-17.6	-1.7	4.6	
aug.	3.5	10.6	9.5	-9.2	1.4	-2.7	5.4	-11.3	6.2	-24.0	-0.4	5.0	
sept.	3.5	10.9	9.8	-10.5	1.5	-3.2	5.4	-13.2	5.7	-12.9	1.0	5.2	
okt. ^(p)	3.5	10.5	9.4	-9.9	1.8	-2.7	5.4	-0.4	3.7	-26.2	-0.7	5.0	

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām.

5. Nauda un kredītu atlikumi

5.2. M3 ietilpstošie noguldījumi¹⁾

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; %; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

	Nefinanšu sabiedrības ²⁾					Mājsaimniecības ³⁾					Finanšu sabiedrības (neietverot MFI un ASPF) ²⁾	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Pārējā valdība ⁴⁾
	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	Repo darījumi	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	Repo darījumi			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Atlikumi													
2014	1 864.7	1 366.5	366.5	112.6	19.1	5 556.2	2 749.7	811.9	1 991.5	3.1	851.0	223.4	334.4
2015	1 953.2	1 503.9	323.6	117.4	8.3	5 750.7	3 060.7	695.0	1 992.3	2.7	957.9	226.6	365.5
2016	2 079.0	1 656.1	296.1	118.2	8.4	6 052.6	3 401.2	643.8	2 005.7	1.9	990.1	198.2	383.2
2016 IV	2 079.0	1 656.1	296.1	118.2	8.4	6 052.6	3 401.2	643.8	2 005.7	1.9	990.1	198.2	383.2
2017 I	2 159.7	1 734.4	301.3	117.6	6.5	6 135.9	3 498.1	620.5	2 014.7	2.6	973.0	191.5	392.3
II	2 187.9	1 769.1	293.5	118.9	6.4	6 187.6	3 560.6	599.2	2 025.5	2.3	970.1	196.5	403.1
III	2 218.1	1 806.7	285.9	120.1	5.3	6 255.3	3 635.2	582.0	2 036.2	2.0	977.4	201.0	419.2
2017 maijs	2 174.1	1 755.0	294.1	118.8	6.2	6 171.9	3 540.9	605.8	2 022.6	2.6	961.7	196.1	400.2
jūn.	2 187.9	1 769.1	293.5	118.9	6.4	6 187.6	3 560.6	599.2	2 025.5	2.3	970.1	196.5	403.1
jūl.	2 193.0	1 777.7	289.8	119.4	6.1	6 205.3	3 578.7	593.1	2 031.3	2.1	978.3	194.8	409.4
aug.	2 205.8	1 793.1	286.9	120.0	5.7	6 231.9	3 607.3	588.4	2 034.2	2.0	988.5	199.2	417.1
sept.	2 218.1	1 806.7	285.9	120.1	5.3	6 255.3	3 635.2	582.0	2 036.2	2.0	977.4	201.0	419.2
okt. ^(p)	2 228.6	1 822.0	280.4	120.8	5.4	6 293.0	3 674.6	574.1	2 042.2	2.2	950.8	202.6	420.6
Darījumi													
2014	68.9	90.9	-26.2	1.4	2.7	140.7	208.8	-65.1	-1.2	-1.8	56.8	7.0	22.3
2015	85.1	124.3	-32.9	4.9	-11.2	194.7	303.8	-109.8	1.2	-0.4	88.3	-0.5	29.6
2016	127.9	151.8	-24.3	0.2	0.2	299.9	333.6	-46.5	13.7	-0.8	30.9	-29.6	18.8
2016 IV	9.8	30.6	-18.9	-1.0	-0.8	70.7	90.4	-23.4	4.6	-0.7	43.1	-7.9	-1.4
2017 I	83.7	79.7	6.5	-0.7	-1.9	83.5	97.4	-23.6	8.9	0.7	-15.5	-6.4	9.2
II	37.7	40.8	-4.8	1.7	0.0	54.9	65.7	-20.4	10.0	-0.3	13.6	5.3	10.6
III	35.2	41.0	-6.0	1.3	-1.1	66.0	75.5	-16.8	7.6	-0.3	12.8	4.8	16.1
2017 maijs	16.4	15.7	-0.1	1.4	-0.6	19.0	22.0	-6.1	3.7	-0.5	8.7	-2.6	2.3
jūn.	15.8	15.3	-0.2	0.5	0.2	16.4	20.6	-6.4	2.5	-0.3	10.7	0.3	2.9
jūl.	8.9	11.5	-2.8	0.5	-0.3	15.5	18.7	-5.7	2.7	-0.2	11.5	-1.5	6.4
aug.	14.5	16.6	-2.4	0.6	-0.4	27.0	28.9	-4.7	2.9	0.0	12.6	4.6	7.7
sept.	11.8	12.9	-0.9	0.2	-0.5	23.4	27.9	-6.4	2.0	-0.1	-11.4	1.7	2.0
okt. ^(p)	8.8	13.9	-6.0	0.7	0.2	37.2	39.0	-8.0	6.0	0.2	-28.2	1.6	1.3
Pieauguma temps													
2014	4.0	7.6	-6.5	1.3	15.3	2.6	8.2	-7.4	-0.1	-36.3	7.1	3.7	7.4
2015	4.6	9.0	-9.2	4.4	-57.6	3.5	11.0	-13.6	0.1	-13.2	10.2	-0.2	8.8
2016	6.6	10.1	-7.6	0.2	2.1	5.2	10.9	-6.7	0.7	-29.9	3.2	-13.0	5.1
2016 IV	6.6	10.1	-7.6	0.2	2.1	5.2	10.9	-6.7	0.7	-29.9	3.2	-13.0	5.1
2017 I	7.8	11.4	-5.5	-0.3	-32.6	5.3	11.4	-10.1	1.0	1.6	1.4	-13.0	4.2
II	8.1	11.2	-4.3	0.4	-21.4	4.8	10.7	-12.4	1.3	-25.3	3.2	-6.2	6.1
III	8.1	11.8	-7.4	1.1	-42.3	4.6	9.9	-12.6	1.6	-25.3	5.7	-2.0	8.9
2017 maijs	7.4	10.7	-5.8	0.5	-22.3	5.1	11.1	-11.7	1.3	-24.3	2.7	-9.5	5.2
jūn.	8.1	11.2	-4.3	0.4	-21.4	4.8	10.7	-12.4	1.3	-25.3	3.2	-6.2	6.1
jūl.	7.6	10.7	-5.4	1.1	-25.2	4.5	10.1	-12.6	1.4	-29.9	4.4	-9.3	6.6
aug.	8.1	11.3	-5.1	1.6	-32.2	4.5	9.9	-12.4	1.5	-28.8	6.4	-5.9	8.7
sept.	8.1	11.8	-7.4	1.1	-42.3	4.6	9.9	-12.6	1.6	-25.3	5.7	-2.0	8.9
okt. ^(p)	8.3	11.8	-7.2	1.7	-21.7	4.8	10.1	-12.9	1.8	-21.7	4.7	-1.5	7.6

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām.

2) Saskaņā ar EKS 2010 nefinanšu grupu pārvaldītājsabiedrības 2014. gada decembrī tika pārklasificētas no nefinanšu sabiedrību sektora uz finanšu sabiedrību sektoru. Šīs institūcijas iekļautas MFI bilances statistikā kopā ar finanšu sabiedrībām (neietverot MFI un apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus (ASPF)).

3) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

4) Attiecas uz valdības sektoru, neietverot centrālo valdību.

5. Nauda un kredītu atlikumi

5.3. Euro zonas rezidentiem izsniegtie kredīti¹⁾

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; %; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

	Kredīts valdībai			Kredīts pārējiem euro zonas rezidentiem								Parāda vērtspapīri	Kapitāla vērtspapīri un ieguldījumu fondu (neietverot naudas tirgus fondus) akcijas
	Kopā	Aizdevumi	Parāda vērtspapīri	Kopā	Aizdevumi					Parāda vērtspapīri			
					Kopā	Nefinanšu sabiedrībām ³⁾	Mājsaimniecībām ⁴⁾	Finanšu sabiedrībām (neietverot MFI un ASPF) ³⁾	Apdrošināšanas sabiedrībām un pensiju fondiem				
											Koriģētie aizdevumi ²⁾		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Atlikumi													
2014	3 613.5	1 136.1	2 475.2	12 509.1	10 454.5	10 724.6	4 317.2	5 201.5	806.6	129.2	1 282.2	772.5	
2015	3 901.3	1 113.5	2 785.4	12 599.8	10 509.6	10 805.0	4 290.2	5 308.7	787.1	123.8	1 307.8	782.4	
2016	4 393.6	1 083.3	3 297.1	12 839.2	10 669.8	10 977.6	4 312.7	5 409.7	834.6	112.7	1 385.4	784.0	
2016 IV	4 393.6	1 083.3	3 297.1	12 839.2	10 669.8	10 977.6	4 312.7	5 409.7	834.6	112.7	1 385.4	784.0	
2017 I	4 434.5	1 071.6	3 348.8	12 967.5	10 751.7	11 045.5	4 332.0	5 456.6	850.3	112.9	1 423.2	792.6	
II	4 463.9	1 064.5	3 385.2	12 963.9	10 729.7	11 046.9	4 299.9	5 485.1	832.1	112.7	1 437.8	796.3	
III	4 548.3	1 050.5	3 483.7	13 016.4	10 783.7	11 101.9	4 303.0	5 524.1	844.8	111.9	1 438.8	793.9	
2017 maijs	4 475.9	1 066.4	3 395.1	12 977.5	10 747.8	11 060.1	4 338.9	5 472.8	824.5	111.6	1 437.6	792.1	
jūn.	4 463.9	1 064.5	3 385.2	12 963.9	10 729.7	11 046.9	4 299.9	5 485.1	832.1	112.7	1 437.8	796.3	
jūl.	4 496.7	1 058.1	3 424.3	12 985.3	10 735.4	11 070.2	4 303.5	5 485.5	832.2	114.2	1 455.2	794.7	
aug.	4 541.5	1 057.1	3 470.0	12 991.9	10 761.2	11 083.5	4 304.1	5 507.1	835.4	114.7	1 440.5	790.2	
sept.	4 548.3	1 050.5	3 483.7	13 016.4	10 783.7	11 101.9	4 303.0	5 524.1	844.8	111.9	1 438.8	793.9	
okt. ⁽⁶⁾	4 557.9	1 044.8	3 499.3	13 070.6	10 837.4	11 154.3	4 330.0	5 534.4	860.9	112.1	1 433.0	800.2	
Darījumi													
2014	73.3	16.7	56.6	-99.8	-47.0	-32.8	-60.6	-14.6	16.3	11.8	-89.7	36.9	
2015	295.3	-21.0	316.0	83.0	55.9	77.0	-15.0	98.5	-22.0	-5.7	25.6	1.5	
2016	488.3	-34.6	522.8	316.4	233.6	258.0	81.7	119.5	43.6	-11.1	78.7	4.1	
2016 IV	152.6	-17.2	170.0	80.6	60.3	68.3	15.4	37.5	4.7	2.7	18.2	2.0	
2017 I	77.4	-11.1	88.0	143.3	96.4	86.4	26.5	49.1	20.6	0.2	36.7	10.1	
II	34.6	-5.2	39.8	57.3	26.1	48.3	-1.1	37.8	-10.5	0.0	19.4	11.8	
III	88.7	-10.8	99.6	77.8	79.5	86.6	21.4	44.0	14.7	-0.7	2.1	-3.9	
2017 maijs	16.9	-3.2	20.0	29.3	15.2	24.5	8.5	9.3	-0.4	-2.2	13.9	0.2	
jūn.	-8.5	-2.5	-5.8	28.3	11.6	15.8	-16.7	17.0	10.2	1.1	4.4	12.3	
jūl.	32.9	-6.0	38.8	34.1	18.2	37.0	11.7	1.6	3.4	1.5	18.1	-2.2	
aug.	39.3	-1.3	40.5	18.5	34.2	22.4	5.3	23.7	4.7	0.6	-14.4	-1.2	
sept.	16.5	-3.5	20.3	25.1	27.2	27.1	4.5	18.7	6.7	-2.8	-1.5	-0.5	
okt. ⁽⁶⁾	3.0	-5.7	8.9	47.5	53.3	53.3	27.2	11.1	14.8	0.2	-8.7	2.8	
Pieauguma temps													
2014	2.1	1.5	2.4	-0.8	-0.4	-0.3	-1.4	-0.3	1.7	11.9	-6.6	4.6	
2015	8.2	-1.8	12.8	0.7	0.5	0.7	-0.3	1.9	-2.7	-4.4	2.0	0.2	
2016	12.5	-3.1	18.7	2.5	2.2	2.4	1.9	2.3	5.5	-9.0	6.0	0.5	
2016 IV	12.5	-3.1	18.7	2.5	2.2	2.4	1.9	2.3	5.5	-9.0	6.0	0.5	
2017 I	10.9	-4.2	16.8	3.1	2.4	2.7	1.7	2.5	4.8	3.6	8.2	4.7	
II	8.2	-3.8	12.6	3.1	2.4	2.5	1.2	3.0	3.7	8.4	7.2	6.4	
III	8.4	-4.0	12.8	2.8	2.5	2.7	1.5	3.1	3.6	2.0	5.6	2.6	
2017 maijs	9.6	-4.8	15.0	2.9	2.2	2.7	1.6	2.7	2.3	0.3	8.1	3.9	
jūn.	8.2	-3.8	12.6	3.1	2.4	2.5	1.2	3.0	3.7	8.4	7.2	6.4	
jūl.	7.7	-4.1	11.9	3.0	2.2	2.6	1.2	2.9	3.4	3.6	7.5	5.6	
aug.	8.4	-3.9	12.9	2.8	2.4	2.6	1.4	3.1	3.5	4.0	6.0	2.6	
sept.	8.4	-4.0	12.8	2.8	2.5	2.7	1.5	3.1	3.6	2.0	5.6	2.6	
okt. ⁽⁶⁾	7.4	-4.2	11.5	2.9	2.7	2.9	1.7	3.2	4.7	-1.6	4.4	2.8	

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām.

2) Koriģēti atbilstoši aizdevumu pārdošanas un vērtspapīrošanas darījumu ietekmei (kas nosaka aizdevumu izslēgšanu no MFI statistikas bilancēm), kā arī MFI sniegto virtuālās konsolidācijas (*cash pooling*) pakalpojumu rezultātā izveidotajām pozīcijām.

3) Saskaņā ar EKS 2010 nefinanšu grupu pārvaldītājsabiedrības 2014. gada decembrī tika pārklasificētas no nefinanšu sabiedrību sektora uz finanšu sabiedrību sektoru. Šīs institūcijas iekļautas MFI bilances statistikā kopā ar finanšu sabiedrībām (neietverot MFI un apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus (ASPF)).

4) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

5. Nauda un kredītu atlikumi

5.4. MFI aizdevumi euro zonas nefinanšu sabiedrībām un māsaimniecībām¹⁾

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; %; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

	Nefinanšu sabiedrības ²⁾					Māsaimniecības ³⁾				
	Kopā		Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā		Patēriņa kredīts	Kredīti mājokļa iegādei	Citi aizdevumi
		Koriģētie aizdevumi ⁴⁾					Koriģētie aizdevumi ⁴⁾			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2014	4 317.2	4 269.8	1 112.3	724.5	2 480.4	5 201.5	5 546.5	563.0	3 861.7	776.9
2015	4 290.2	4 272.8	1 043.1	761.8	2 485.2	5 308.7	5 641.5	595.4	3 949.4	763.9
2016	4 312.7	4 312.2	1 001.2	797.8	2 513.6	5 409.7	5 726.4	615.2	4 046.2	748.4
2016 IV	4 312.7	4 312.2	1 001.2	797.8	2 513.6	5 409.7	5 726.4	615.2	4 046.2	748.4
2017 I	4 332.0	4 333.1	1 005.1	802.6	2 524.3	5 456.6	5 767.6	626.4	4 085.7	744.5
II	4 299.9	4 314.1	988.8	798.6	2 512.5	5 485.1	5 797.5	635.0	4 112.9	737.1
III	4 303.0	4 324.3	976.4	812.4	2 514.2	5 524.1	5 828.8	644.4	4 148.7	730.9
2017 maijs	4 338.9	4 345.7	1 000.4	804.3	2 534.2	5 472.8	5 790.8	634.8	4 097.0	741.0
jūn.	4 299.9	4 314.1	988.8	798.6	2 512.5	5 485.1	5 797.5	635.0	4 112.9	737.1
jūl.	4 303.5	4 325.6	984.4	802.7	2 516.4	5 485.5	5 809.1	639.4	4 112.0	734.0
aug.	4 304.1	4 325.9	980.9	804.9	2 518.2	5 507.1	5 818.8	642.5	4 132.0	732.6
sept.	4 303.0	4 324.3	976.4	812.4	2 514.2	5 524.1	5 828.8	644.4	4 148.7	730.9
okt. ^(p)	4 330.0	4 350.7	990.7	816.4	2 522.9	5 534.4	5 840.2	647.2	4 156.6	730.7
Darījumi										
2014	-60.6	-67.1	-14.1	2.5	-49.0	-14.6	6.0	-3.0	-2.9	-8.6
2015	-15.0	23.7	-62.1	31.9	15.2	98.5	77.0	21.8	80.2	-3.5
2016	81.7	98.6	-17.3	44.3	54.7	119.5	114.3	23.5	105.2	-9.2
2016 IV	15.4	29.7	-10.6	7.7	18.2	37.5	33.1	9.0	32.2	-3.7
2017 I	26.5	31.4	6.2	6.4	14.0	49.1	43.4	11.1	38.9	-0.8
II	-1.1	10.1	-2.8	2.1	-0.4	37.8	40.2	10.5	27.9	-0.6
III	21.4	33.4	-6.1	17.1	10.4	44.0	35.9	10.9	36.7	-3.6
2017 maijs	8.5	9.2	4.4	1.1	3.1	9.3	15.5	6.5	2.3	0.5
jūn.	-16.7	-9.7	-3.9	-2.3	-10.4	17.0	11.7	1.5	15.6	-0.1
jūl.	11.7	20.5	-1.1	5.8	7.0	1.6	12.7	4.8	-0.6	-2.6
aug.	5.3	5.3	-1.5	3.4	3.4	23.7	11.9	3.6	20.4	-0.3
sept.	4.5	7.5	-3.4	8.0	0.0	18.7	11.3	2.5	16.9	-0.7
okt. ^(p)	27.2	27.6	14.2	4.3	8.7	11.1	12.5	3.1	7.9	0.1
Pieauguma temps										
2014	-1.4	-1.5	-1.3	0.3	-1.9	-0.3	0.1	-0.5	-0.1	-1.1
2015	-0.3	0.6	-5.6	4.4	0.6	1.9	1.4	3.9	2.1	-0.5
2016	1.9	2.3	-1.7	5.8	2.2	2.3	2.0	4.0	2.7	-1.2
2016 IV	1.9	2.3	-1.7	5.8	2.2	2.3	2.0	4.0	2.7	-1.2
2017 I	1.7	2.4	-2.7	4.9	2.6	2.5	2.4	4.5	2.9	-1.2
II	1.2	2.0	-2.6	3.8	2.0	3.0	2.6	6.0	3.3	-1.1
III	1.5	2.4	-1.3	4.2	1.7	3.1	2.7	6.8	3.4	-1.2
2017 maijs	1.6	2.5	-2.6	4.9	2.3	2.7	2.6	6.3	2.9	-1.0
jūn.	1.2	2.0	-2.6	3.8	2.0	3.0	2.6	6.0	3.3	-1.1
jūl.	1.2	2.3	-2.2	3.7	1.8	2.9	2.6	6.7	3.1	-1.4
aug.	1.4	2.4	-1.8	3.8	1.9	3.1	2.7	6.7	3.3	-1.3
sept.	1.5	2.4	-1.3	4.2	1.7	3.1	2.7	6.8	3.4	-1.2
okt. ^(p)	1.7	2.9	-0.8	4.5	1.9	3.2	2.7	6.7	3.4	-1.0

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām.

2) Saskaņā ar EKS 2010 nefinanšu grupu pārvaldītājsabiedrības 2014. gada decembrī tika pārklasificētas no nefinanšu sabiedrību sektora uz finanšu sabiedrību sektoru. Šīs institūcijas iekļautas MFI bilances statistikā kopā ar finanšu sabiedrībām (neietverot MFI un apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus (ASPF)).

3) T.sk. māsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

4) Koriģēti atbilstoši aizdevumu pārdošanas un vērtspapīrošanas darījumu ietekmei (kas nosaka aizdevumu izslēgšanu no MFI statistikas bilancēm), kā arī MFI sniegto virtuālās konsolidācijas (*cash pooling*) pakalpojumu rezultātā izveidotajām pozīcijām.

5. Nauda un kredītu atlikumi

5.5. M3 neietilpstošie bilances posteņi (neietverot euro zonas rezidentiem izsniegtos kredītus)¹⁾ (mljrd. euro un gada pieauguma temps; %; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

	MFI saistības						MFI aktīvi			
	Centrālās valdības turējumi ²⁾	Ilgāka termiņa finanšu saistības pret pārējiem euro zonas rezidentiem					Tīrie ārējie aktīvi	Citi		
		Kopā	Noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem	Parāda vērtspapīri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem	Kapitāls un rezerves		Kopā		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Atlikumi									
2014	269.6	7 132.9	2 186.3	92.4	2 392.6	2 461.5	1 386.3	233.4	184.5	139.7
2015	284.7	6 999.1	2 119.4	80.0	2 255.8	2 543.9	1 350.6	284.5	205.9	135.6
2016	314.4	6 923.8	2 054.1	70.9	2 146.7	2 652.2	1 136.9	265.4	205.9	121.6
2016 IV	314.4	6 923.8	2 054.1	70.9	2 146.7	2 652.2	1 136.9	265.4	205.9	121.6
2017 I	308.2	6 881.1	2 031.7	69.3	2 106.5	2 673.6	1 104.0	254.7	183.1	111.8
II	305.7	6 766.4	2 002.0	66.8	2 066.4	2 631.2	1 030.0	248.3	154.2	109.7
III	365.3	6 700.4	1 977.1	61.5	2 016.2	2 645.7	1 023.9	262.9	140.6	85.4
2017 maijs	315.5	6 832.1	2 014.7	66.9	2 080.8	2 669.7	1 047.4	246.2	162.4	104.3
jūn.	305.7	6 766.4	2 002.0	66.8	2 066.4	2 631.2	1 030.0	248.3	154.2	109.7
jūl.	324.7	6 722.5	1 991.0	63.3	2 052.9	2 615.3	1 042.3	196.8	128.1	76.4
aug.	348.3	6 726.5	1 982.2	62.5	2 036.2	2 645.7	1 029.5	252.0	124.4	69.0
sept.	365.3	6 700.4	1 977.1	61.5	2 016.2	2 645.7	1 023.9	262.9	140.6	85.4
okt. ^(p)	341.7	6 697.9	1 961.3	60.8	2 013.3	2 662.5	968.3	246.8	154.2	109.5
	Darījumi									
2014	-3.2	-170.8	-120.8	2.1	-160.1	108.0	238.5	-6.2	0.7	17.8
2015	8.9	-216.1	-106.3	-13.5	-215.4	119.0	-86.0	-13.3	21.4	-4.0
2016	26.7	-110.2	-70.2	-9.1	-110.5	79.6	-276.2	-72.5	12.8	-12.0
2016 IV	12.1	-6.1	-20.2	-2.2	-12.0	28.3	-42.9	-38.0	-0.2	-7.5
2017 I	-7.5	-16.2	-16.3	-1.5	-27.3	28.9	-33.6	-31.9	-21.6	-9.1
II	-2.6	-10.0	-22.1	-2.4	-2.6	17.1	-15.1	4.6	-28.9	-2.1
III	65.0	-17.4	-22.0	-2.9	-29.7	37.2	24.3	17.5	-13.6	-24.3
2017 maijs	-15.3	9.2	-6.0	-2.4	9.4	8.1	-19.7	13.5	-13.0	0.6
jūn.	-9.9	-10.2	-8.9	-0.1	-4.5	3.3	6.6	-3.8	-8.2	5.4
jūl.	19.1	-5.6	-8.9	-1.1	0.1	4.3	31.6	-38.4	-26.0	-33.3
aug.	23.5	-0.2	-7.8	-0.8	-9.2	17.5	-13.6	47.5	-3.7	-7.5
sept.	22.4	-11.5	-5.3	-1.0	-20.6	15.4	6.3	8.3	16.2	16.5
okt. ^(p)	-23.5	-13.9	-16.6	-0.7	-8.9	12.3	-63.3	-12.8	13.6	24.0
	Pieauguma temps									
2014	-1.4	-2.3	-5.1	2.3	-6.3	4.5	-	-	0.4	14.6
2015	3.5	-3.0	-4.8	-14.4	-8.8	4.8	-	-	11.6	-2.9
2016	9.4	-1.6	-3.3	-11.5	-4.9	3.0	-	-	6.3	-9.0
2016 IV	9.4	-1.6	-3.3	-11.5	-4.9	3.0	-	-	6.3	-9.0
2017 I	-4.3	-1.1	-3.9	-10.1	-4.5	4.4	-	-	-20.8	-25.3
II	-7.7	-1.1	-3.9	-10.9	-3.7	3.5	-	-	-30.7	-22.6
III	22.1	-0.7	-3.9	-12.5	-3.4	4.3	-	-	-31.2	-33.4
2017 maijs	3.9	-1.2	-4.3	-11.6	-3.9	3.9	-	-	-23.4	-23.6
jūn.	-7.7	-1.1	-3.9	-10.9	-3.7	3.5	-	-	-30.7	-22.6
jūl.	-2.4	-0.8	-4.0	-11.5	-2.8	3.5	-	-	-35.6	-39.5
aug.	9.0	-0.8	-4.1	-11.8	-2.9	3.9	-	-	-38.2	-48.0
sept.	22.1	-0.7	-3.9	-12.5	-3.4	4.3	-	-	-31.2	-33.4
okt. ^(p)	8.6	-1.0	-4.6	-12.6	-3.6	4.1	-	-	-19.6	-17.6

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām.

2) Ietver centrālās valdības MFI sektorā veikto noguldījumu un MFI sektora emitēto vērtspapīru turējumus.

3) Nav veikta datu korekcija, ņemot vērā sezonālo ietekmi.

6. Fiskālās norises

6.4. Valdības parāda attiecības pret IKP un pamatfaktoru gada pārmaiņas¹⁾

(% no IKP; gada plūsmas)

	Parāda attiecības pret IKP pārmaiņas ²⁾	Sākotnējais deficīts (+)/ pārpalikums (-)	Deficīta-parāda korekcija								Cita	Procentu likmes un izaugsmes tempa starpība	Papildpostenis: aizņemšanās nepieciešamība
			Kopā	Darījumi ar galvenajiem finanšu aktīviem					Pārvērtēšanas ietekme un citas apjoma pārmaiņas				
				Kopā	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Parāda vērtspapīri	Kapitāla vērtspapīri un ieguldījumu fondu akcijas					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2013	1.9	0.2	-0.3	-0.8	-0.5	-0.4	-0.2	0.4	0.2	0.3	1.9	2.6	
2014	0.5	-0.1	-0.1	-0.3	0.2	-0.2	-0.3	0.0	0.1	0.2	0.6	2.4	
2015	-1.9	-0.3	-0.9	-0.5	0.2	-0.2	-0.3	-0.1	-0.1	-0.3	-0.8	1.3	
2016	-1.0	-0.6	-0.3	0.3	0.3	-0.1	0.0	0.1	-0.3	-0.3	-0.1	1.6	
2016 III	-1.4	-0.5	-0.5	-0.2	0.2	-0.1	-0.3	0.0	-0.2	-0.1	-0.4	1.5	
IV	-1.0	-0.6	-0.3	0.3	0.3	-0.1	0.0	0.1	-0.3	-0.3	-0.1	1.6	
2017 I	-1.7	-0.8	-0.5	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.2	-0.3	-0.2	-0.3	1.0	
II	-1.7	-0.9	-0.7	-0.3	-0.2	-0.1	-0.1	0.1	-0.2	-0.1	-0.2	0.8	

Avoti: gada datiem – ECB, ceturkšņa datiem – Eurostat.

1) Finanšu krīzes kontekstā veikto starpvaldību aizdevumu dati, neietverot deficīta-parāda korekcijas ceturkšņa datus, ir konsolidēti.

2) Aprēķināts kā starpība starp valdības parāda attiecību pret IKP atsaucē perioda beigās un iepriekšējā gada atbilstošā perioda beigās.

6.5. Valdības parāda vērtspapīri¹⁾

(parāda apkalpošana; % no IKP; plūsmas parāda apkalpošanas periodā; vidējās nominālās peļņas likmes; % gadā)

	Parāda apkalpošana 1 gada ietvaros ²⁾					Vidējais atlikušais termiņš gados ³⁾	Vidējās nominālās peļņas likmes ⁴⁾						
	Kopā	Pamatsumma		Procenti			Apgrozībā esošais apjoms					Darījumi	
		Termiņš līdz 3 mēnešiem	Termiņš līdz 3 mēnešiem	Termiņš līdz 3 mēnešiem	Termiņš līdz 3 mēnešiem		Kopā	Mainīgā procentu likme	Nulles procentu likmes kupons	Fiksētā procentu likme	Termiņš līdz 1 gadam	Emisija	Dzēšana
	1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12
2014	15.8	13.8	5.1	2.0	0.5	6.4	3.1	1.6	0.4	3.5	2.8	0.8	1.6
2015	14.7	12.8	4.3	1.9	0.5	6.6	2.9	1.4	0.1	3.3	3.0	0.4	1.2
2016	14.1	12.4	4.6	1.7	0.4	6.8	2.6	1.2	-0.1	3.0	2.9	0.2	1.2
2016 III	14.4	12.7	4.0	1.7	0.4	6.8	2.6	1.3	-0.1	3.1	2.8	0.2	1.2
IV	14.1	12.4	4.6	1.7	0.4	6.9	2.6	1.2	-0.1	3.0	2.9	0.2	1.2
2017 I	14.3	12.6	4.3	1.7	0.4	6.9	2.6	1.2	-0.2	3.0	2.9	0.2	1.1
II	14.3	12.6	4.4	1.7	0.4	7.0	2.5	1.2	-0.2	2.9	2.6	0.2	1.2
2017 maijs	14.4	12.7	4.3	1.7	0.4	7.0	2.5	1.2	-0.2	2.9	2.6	0.1	1.2
jūn.	14.3	12.6	4.4	1.7	0.4	7.0	2.5	1.2	-0.2	2.9	2.6	0.2	1.2
jūl.	13.9	12.2	4.3	1.7	0.4	7.1	2.5	1.2	-0.2	2.9	2.6	0.2	1.3
aug.	13.7	12.0	4.3	1.7	0.4	7.1	2.5	1.1	-0.2	2.9	2.5	0.2	1.2
sept.	13.4	11.7	3.9	1.7	0.4	7.1	2.5	1.1	-0.2	2.9	2.5	0.2	1.1
okt.	13.2	11.6	3.8	1.7	0.4	7.2	2.4	1.1	-0.2	2.8	2.5	0.2	1.2

Avots: ECB.

1) Dati uzrādīti nominālvērtībā un nav konsolidēti valdības sektora datos.

2) Nav ietverti nākotnes maksājumi par parāda vērtspapīriem, kuriem vēl nav pienācis termiņš, un pirmstermiņa dzēšana.

3) Atlikušais termiņš perioda beigās.

4) Atlikumi perioda beigās; darījumiem – 12 mēnešu vidējie rādītāji.

6. Fiskālās norises

6.6. Fiskālās norises euro zonas valstīs

(% no IKP; gada plūsmas un atlikumi perioda beigās)

	Beļģija 1	Vācija 2	Igaunija 3	Īrija 4	Grieķija 5	Spānija 6	Francija 7	Itālija 8	Kipra 9	
Valdības budžeta deficīts (-)/pārpalikums (+)										
2013	-3.1	-0.1	-0.2	-6.1	-13.2	-7.0	-4.1	-2.9	-5.1	
2014	-3.1	0.3	0.7	-3.6	-3.6	-6.0	-3.9	-3.0	-8.8	
2015	-2.5	0.6	0.1	-1.9	-5.7	-5.3	-3.6	-2.6	-1.2	
2016	-2.5	0.8	-0.3	-0.7	0.5	-4.5	-3.4	-2.5	0.5	
2016 III	-2.8	0.6	0.3	-1.6	-1.9	-4.9	-3.3	-2.4	-1.0	
IV	-2.5	0.8	-0.3	-0.7	0.4	-4.5	-3.4	-2.5	0.5	
2017 I	-2.0	1.0	-0.5	-0.5	1.0	-4.1	-3.4	-2.4	0.8	
II	-1.5	0.8	-0.5	-0.6	1.0	-3.6	-3.3	-2.4	1.0	
Valdības parāds										
2013	105.5	77.4	10.2	119.4	177.4	95.5	92.4	129.0	102.6	
2014	106.8	74.6	10.7	104.5	179.0	100.4	95.0	131.8	107.5	
2015	106.0	70.9	10.0	76.9	176.8	99.4	95.8	131.5	107.5	
2016	105.7	68.1	9.4	72.8	180.8	99.0	96.5	132.0	107.1	
2016 III	108.8	69.2	9.5	75.1	176.4	99.9	97.4	132.1	111.5	
IV	106.1	68.1	9.4	72.8	179.1	99.0	96.5	132.0	108.5	
2017 I	107.8	66.6	9.2	74.7	176.2	99.9	98.8	134.0	107.6	
II	106.6	66.0	8.9	74.3	175.0	99.8	99.3	134.7	107.6	
	Latvija 10	Lietuva 11	Luksemburga 12	Malta 13	Nīderlande 14	Austrija 15	Portugāle 16	Slovēnija 17	Slovākija 18	Somija 19
Valdības budžeta deficīts (-)/pārpalikums (+)										
2013	-1.0	-2.6	1.0	-2.4	-2.4	-2.0	-4.8	-14.7	-2.7	-2.6
2014	-1.2	-0.6	1.3	-1.8	-2.3	-2.7	-7.2	-5.3	-2.7	-3.2
2015	-1.2	-0.2	1.4	-1.1	-2.1	-1.0	-4.4	-2.9	-2.7	-2.7
2016	0.0	0.3	1.6	1.1	0.4	-1.6	-2.0	-1.9	-2.2	-1.7
2016 III	0.2	0.3	1.6	0.9	-0.4	-0.7	-3.7	-1.8	-2.4	-2.0
IV	0.0	0.3	1.6	1.1	0.4	-1.6	-2.0	-1.9	-2.2	-1.7
2017 I	-0.1	0.7	0.5	2.3	1.0	-1.2	-1.6	-1.4	-1.9	-1.5
II	0.4	0.7	0.4	2.0	1.1	-1.3	-1.4	-1.2	-1.7	-0.9
Valdības parāds										
2013	39.0	38.8	23.7	68.4	67.8	81.0	129.0	70.4	54.7	56.5
2014	40.9	40.5	22.7	63.8	68.0	83.8	130.6	80.3	53.5	60.2
2015	36.9	42.6	22.0	60.3	64.6	84.3	128.8	82.6	52.3	63.6
2016	40.6	40.1	20.8	57.6	61.8	83.6	130.1	78.5	51.8	63.1
2016 III	38.3	41.2	21.6	59.3	61.5	82.7	132.8	81.7	52.7	61.6
IV	40.5	40.1	20.8	57.6	61.8	83.6	130.1	78.5	51.9	63.1
2017 I	39.4	39.2	23.9	58.1	59.6	81.7	130.4	80.2	53.5	62.6
II	40.0	41.7	23.4	56.8	58.7	81.4	132.1	79.8	51.8	61.8

Avots: Eurostat.

© Eiropas Centrālā banka, 2017

Pasta adrese   60640 Frankfurt am Main, Germany
Tālrunis   +49 69 1344 0
Interneta vietne   www.ecb.europa.eu

ECB Valde ir atbildīga par šā biļetena sagatavošanu. Tulkojumus sagatavo un publicē nacionālās centrālās bankas.

Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

Šajā numurā iekļautie statistiskie dati atbilst stāvoklim 2017. gada 13. decembrī.

ISSN 2363-3506 (interneta versija)

ES kataloga numurs QB-BP-17-008-LV-N (interneta versija)